

Tribuna școlii

Revistă editată de
Ministerul Educației și Învățământului
și Uniunea Sindicatelor
din Învățământ, Știință și Cultură

ANUL XIII (XXXIV) Nr. 252 (1 338)

Simbătă 18 iunie

12 pagini — 2,50 lei

SALUTUL

MINISTERULUI EDUCAȚIEI ȘI ÎNVĂȚĂMINTULUI ȘI AL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMINT, ȘTIINȚĂ ȘI CULTURĂ ADRESAT CADRELOR DIDACTICE CU PRILEJUL „ZILEI ÎNVĂȚĂTORULUI”

În cadrul sărbătorilor prin care partidul nostru, întregul popor omagiază pe cei ce muncesc, rezultatele valoroase obținute de către aceștia în diferitele domenii ale vieții social-economice, se înscrie, de peste un sfert de veac, și „Ziua Învățătorului”, zi a tuturor cadrelor didactice. Această sărbătoare exprimă, prin bogatele ei semnificații, prețuirea deosebită pe care conducerea partidului și statului nostru o acordă slujitorilor școlii, oamenilor cărora, împreună cu familiile, cu organizațiile revoluționare de copii și tineret, sindicale și de femei, cu ceilalți factori educativi, le revine înalta răspundere de a pregăti tinerile generații pentru muncă și viață, de a le cultiva sentimentele de dragoste nefermă și cel mai profund devotament față de patria socialistă, de Partidul Comunist Român.

La această zi de sărbătoare, gândurile noastre, ale tuturor cadrelor didactice, elevilor și studenților, ale părinților, se îndreaptă, pline de recunoștință, spre tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, președintele Republicii Socialiste România, cea mai proeminentă personalitate a istoriei contemporane a patriei, unanim recunoscut pe toate meridianele lumii ca neobosit militant pentru o nouă ordine economică internațională, pentru o colaborare fructuoasă între popoare și apărarea păcii. Învățământul datorează conducătorului partidului și statului nostru noua sa orientare, atenția și grija permanentă pe care o acordă condițiilor de muncă și viață ale oamenilor școlii, pregătirii, la cel mai înalt nivel, a tinerelor generații — viitorul de aur al națiunii socialiste.

Cu deosebită grațitudine, cei ce muncesc și cei ce învață în toate unitățile de învățământ își îndreaptă gândul lor de aleasă stimă și de profund respect către tovarășa academician doctor inginer Elena Ceaușescu, strălucit om de știință și activist politic, savant de renume mondial, membru activ și de onoare al unor înalte forumuri de știință și de învățământ din numeroase țări ale lumii, pildă de patriotism și de dăruire pentru binele țării, al întregului nostru popor.

Sărbătorim „Ziua Învățătorului” cu bucuria de a raporta conducerea superioară de partid că oamenii școlii au desfășurat, în anul de învățământ 1982/1983, cu întreaga lor energie, pregătire și capacitate, o activitate bogată în realizări pentru împlinirea politicii partidului în domeniul învățământului, a hotărârilor Congresului al XII-lea și Conferinței Naționale ale partidului, a indicațiilor secretarului său general privind creșterea contribuției școlii la asigurarea cu forță de muncă a tuturor domeniilor și ramurilor de activitate, creșterea calitativă a pregătirii elevilor și studenților la nivelul cerințelor actuale și de perspectivă ale construcției noastre socialiste.

Pornind de la faptul că mijloacele aflate în dotarea industriei românești și agriculturii, în celelalte sectoare, solicită cadre, muncitori de o înaltă competență tehnică și profesională, că cercetarea necesită, la rândul ei, oameni îndrăzneți, cetezatori, care să abordeze cu competență, dar și cu curaj, orice problemă a cunoașterii tehnice, a cunoașterii umane, am înscris pe frontispiciul întregii noastre activități sarcina trasată de tovarășul Nicolae Ceaușescu la marea adunare populară consacrată deschiderii acestui an școlar de a acorda „toată atenția pre-dării în învățământul de toate gradele — în raport cu nivelul fiecărei trepte de învățământ, până la învățământul superior — a celor mai noi și mai moderne cunoștințe din toate sectoarele de activitate.”

Orientat cu hotărâre spre producție, spre cerințele fundamentale ale dezvoltării noastre socialiste, învățământul a dobândit noi și însemnate înfăptuiri pe calea arătată de secretarul general al partidului, asigurând unitatea dialectică între instrucție, cercetare și producție, forță puternică, dinamică a dezvoltării noastre socialiste.

În acest an școlar, s-au perfecționat rețeaua și profilul unităților de învățământ, au fost întreprinse acțiuni susținute pentru a asigura tineretului școlar și universitar o pregătire temeinică, un larg orizont de cunoștințe științifice, tehnice și culturale; s-au dobândit rezultate calitativ superioare în aplicarea măsurilor privind formarea elevilor și studenților pentru profesie și pentru muncă productivă; cadrele didactice au desfășurat o amplă activitate de creație didactică — îndeosebi în domeniul tehnologiei didactice —, de valorificare eficientă a bazei materiale cu care este înzestrat învățământul românesc; au fost organizate cursuri de perfecționare pentru toate specialitățile didactice, schimburi de experiență, atât pe plan central cât și în județele și unitățile școlare cu cele mai bune rezultate și cu cea mai largă participare la dezbaterile „Creativitate și eficiență în învățământ”.

În centrul preocupărilor tuturor cadrelor didactice s-a aflat și se află formarea tinerii generații în spiritul concepției materialismului dialectic și istoric, al socialismului științific, al cunoașterii originii, dezvoltării vieții omului și societății. Cu întreaga sa răspundere, școala, împreună cu organizațiile de copii și tineret, a acționat și va acționa pentru dezvoltarea la tineret studiul sentimentelor de nefermă dragoste față de patrie și partid, pentru educarea acestuia în spiritul unității și fraternității, fără deosebire de naționalitate, pentru cunoașterea și apropierea tineretului de pretutindeni. În același timp, vor fi combătute, în continuare, cu toată tăria, manifestările mistice, retrograde, abaterile de la normele eticii și echității socialiste, vor fi demascate încercările cercurilor reacționare de învrăjbită a popoarelor, de denigrare a țărilor care au pornit pe calea socialismului.

Ministru,
ION TEOREANU

Președinte,
DOBRITA ȚIGARAN

(Continuare în pag. a 2-a)

Fiecare zi — folosită cu rezultate cât mai bune!

„SERBAREA...”

Dacă aș fi întrebată „Care au fost cele mai fericite clipe ale vieții tale de elev?”, răspunsul cel mai sincer și mai fără ezitare pe care l-aș da ar fi: Serbările... Serbările de sfârșit de an, mai ales... acele euforii colective, în care eu însămi urcam, emoționată, pe scena vechiului liceu — care parcă se însufleșea, în acele clipe, devenea un bătrîn profesor sau bunic, iubitor, înțelept și protector — și recitam, electrizată și electrizând, sute de versuri... de-a lungul atitor ani... acele serbări de neuitat, care întreceau, prin fastul lor, pînă și ceremonia simplă, devenită simbolică aproape, fără cuvinte, a acordării premiilor, a schimburilor de buchete de flori și a altor distincții, dar la fel de emoționante... acele coruri, scenele și recitaluri la instrumente, care compuneau, pe nesimțite, o a doua viață a noastră de elevi, „culisele” noastre, dar foarte romantice, incandescentă și pură... Atît de viu a rămas mirajul „Serbării”, în memoria mea afectivă încît, nu peste mult timp, invitată la sărbătoarea marelui centenar al liceului, de astă dată cu titlul de „absolventă”, devenită simplă spectatoare, era gata să izbucnesc în lacrimi, în fața scenei pe care răsunau cîntecele „noilor veniți”. Atunci, m-am trezit brusc deposedată de toate însemnele măreției mele, pentru că nu eram „eu” acolo. A participa

la serbare era sinonim cu a participa, activ, la marea bucurie colectivă, și, în același timp, la propria mea fericire, a vieții celui de elev, atît de bogată în evenimente, în „bilanțuri” — aceste nuanțate și pline mișcări ale minții și sufletului care — atîntit către dascălul său, ca la niște nemuritoare portrete, identificate pentru totdeauna cu blazonul școlii, și către care nu se poate privi decît cu dragoste și recunoștință, îmbogățite de timp — se privește și se descoperă pe sine.

Atît de viu a rămas mirajul „Serbării”, încît și acum, cînd „ofensa” neparticipării, îndreptățite, la ea s-a atenuat cu mult, înlocuită, acum, cu bucuria descoperirii unor fragede generații de minți și suflete în formare, judecata mea critică, de spectator, se încarcă cu emoția, matură, a participării la propria lor bucurie, la „Serbarea” lor, la acest prim „bilanț” al lor — o autoevaluare și o scrutare făcute în interiorul ființei și în exteriorul trecerii timpului, cu „privirile” încă stingace ale obiectivității lor de copii, care culeg victorii și regrete, speranțe și temporare înfringeri.

Și, îmi dau seama: și pentru ei, cele mai fericite clipe sînt... acestea.

DOINA STERESCU

Educatorilor noștri

Nu cred să fie cineva care să poată să descrie emoția, cu totul deosebită, pe care am trăit-o, împreună cu toți ceilalți absolvenți ai claselor a XII-a, la ultimul clopoțel. Într-adevăr, ultimul clopoțel anunța nu numai încheierea ultimei ore de curs, dar și a celor 12 ani de învățatură ai ciclurilor primar, gimnazial și liceal.

Pentru noi, însă, absolvenții liceelor pedagogice, ultimul clopoțel se încarcă și cu semnificațiile relevante ale perspectivei integrării imediate în activitatea profesională, în munca didactică, pentru care ne-am pregătit pe parcursul anilor de învățământ liceal.

Dacă în fiecare an după vacanța mare, vestită de ultimul clopoțel, așteptam cu bucurie redeschiderea cursurilor școlare, de astă dată așteptarea este plină de înfrigurarea intinării noastre, în calitate de învățătoare și învățator, cu micii noștri elevi pe care l-am cunoscut în-

deaproape în cadrul practicii pedagogice la școlile de aplicație.

Gîndurile noastre se îndreaptă cu emoție și îndrăznesc să exprime recunoștința cea mai profundă partidului nostru, tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, pentru grija deosebită ce o poartă tuturor copiilor și tineretului țării, și tovarășel academician doctor inginer Elena Ceaușescu, care a vegheat fiecare pas și fiecare progres al tinerelor generații spre cucerirea cetății științei și a tuturor celorlalte domenii ale cunoașterii umane.

Prin aceste gînduri, ne exprimăm și angajamentul nostru de a face totul pentru a ne îndeplini la un înalt nivel calitativ misiunea de educatori ai copiilor în spiritul înalțelor virtuți ale eticii și echității socialiste, al dragostei profunde față de patrie și al atașamentului nefermă față de partid și față de conducerea partidului.

Am parcurs, în formarea noastră, un drum în care pașii ne-au fost călăuziți de educatorii noștri, de învățătoarele, învățătorii și profesorii care s-au străduit să ne formeze, pentru ca, la rîndul nostru, preluînd de la ei stafeta generațiilor, să devenim educatori stimati și prețuiți pentru munca noastră, pentru rezultatele ei.

Educatorilor noștri le transmitem, în momentul în care ne despărțim de dînsii, încredințarea că le vom urma exemplul în tot ce au mai bun și în tot ceea ce au sădit mai valoros în noi.

CĂTALINA-VIORELA STANCU
Promoția 1983,
Liceul Pedagogic București

IN INTERIORUL REVISTEI

● „Ziua Învățătorului” —
reportaje, însemnări, gînduri
ale cadrelor didactice, părin-
ților și absolvenților integrați
în producție.

SALUTUL MINISTERULUI EDUCAȚIEI ȘI ÎNVĂȚĂMINTULUI ȘI AL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMINT, ȘTIINȚĂ ȘI CULTURĂ ADRESAT CADRELOR DIDACTICE CU PRILEJUL „ZILEI ÎNVĂȚĂTORULUI“

(Urmare din pag. 1)

Organizațiile de copii, de tineret și cadrele didactice au mobilizat și condus elevii și studenții în ample acțiuni de muncă patriotică — în agricultură, la stringerea și valorificarea plantelor medicinale, redarea în circuitul economic a unor însemnate cantități de materiale recuperabile, pe șantierele tineretului, la înfrumusețarea și buna gospodărire a localităților, aceștia aducându-și o contribuție însemnată la înflorirea patriei, expresie a trăsăturilor moral-politice noi, înaintate, care caracterizează tinerele generații.

Oamenii școlii au desfășurat, și în acest an de învățămînt, paralel cu munca didactică și de cercetare științifică, o rodnică activitate de răspîndire a științei și culturii, în calitate de animatori ai vieții culturale, bibliotecari, dirijori de coruri și îndrumători de formații artistice în cadrul Festivalului Național „Cîntarea României”, precum și ca îndrumători ai activităților sportive din competiția națională „Daciada”.

Pentru realizările dobîndite în unitățile de învățămînt și în afara școlii, pentru spiritul de abnegație și devotamentul manifestat în îndeplinirea sarcinilor ce le-au revenit, Ministerul Educației și Învățămîntului și Uniunea Sindicatelor din Învățămînt, Știință și Cultură adresează cele mai calde felicitări educatoarelor, învățătorilor, profesorilor, tuturor celor care asigură educarea tinerelor generații pentru muncă și viață, în spiritul comunist, revoluționar.

Rezultatele dobîndite pînă în prezent vor fi, fără îndoială, îmbogățite prin varietatea acțiunilor care urmează să se desfășoare în vacanța de vară, în viitorul an școlar, avînd în vedere sarcinile de mare răspundere pe care tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, le-a încredințat învățămîntului de toate gradele.

Ne exprimăm convingerea că slujitorii școlii, strîns uniți în jurul conducerii partidului, al secretarului său general, vor depune toate eforturile, vor acționa cu și mai multă dăruire pentru a ridica la un nivel mai înalt tradițiile valoroase ale școlii românești, realizările obținute cu deosebire în ultimele două decenii, pentru a spori contribuția învățămîntului la construcția socialismului și înaintarea României spre comunism.

De „Ziua Învățătorului”, vă urăm, stimate și stimați tovarăși, multă sănătate și fericire, împliniri cât mai bogate în munca ce o desfășurați pentru îndeplinirea sarcinilor de mare răspundere pe care partidul, poporul nostru, dezvoltarea fără precedent a patriei socialiste, le pun în fața oamenilor școlii, a învățămîntului României socialiste.

teri privind educația materialist-științifică a elevilor. Acțiunea a fost organizată de Inspectoratul Școlar Județean și Casa Personalului Didactic. (Prof. Radu Virgil, directorul Casei Personalului Didactic a județului Argeș) ● Un „campionat” de fotbal între echipele caselor de copii școlari din municipiul București s-a încheiat prin decernarea de cupe, mîși de fotbal și... pungi cu dulciuri. Să tot ciștiți o asemenea întrecere! (Prof. Gheb Statnic) ● Orașele Buzău și Rîmnic Sărat au găzduit lucrările Conferinței naționale de matematică cu tema „Metodica desfășurării activităților în cercurile de matematică, stimularea creativității la elevi și pregătirea acestora pentru concursuri și olimpiade”. Au participat profesorii de matematică din județul Buzău și cadre didactice universitare din mai multe centre ale țării. (Prof. Vasile N. Uță) ● Casa Personalului Didactic și Filiala Suceava a Societății de Științe Geografice au publicat un remarcabil volum: „Studii și cercetări de geografie”. Cuprinde capitolele: „Mediul inconjurator și probleme de geografie aplicată”, „Populație, așezări omenesti, economie”, „Metodologie didactică și de cercetare” ● Societatea Muzicală „Armonia” din Botoșani a împlinit 100 de ani de activitate. Dintre multiplele manifestări organizate cu prilejul acestei

aniversări reținem: o adunare festivă consacrată centenarului societății, simpozionul „Tradiții muzicale ale orașului Botoșani”, spectacolul de gală și programele prezentate pe scene din localitățile: Ipotești, Dorohoi, Livezi ● „Terapia ocupațională și rolul ei în procesul integrării sociale a copilului deficient” a fost tema unui schimb de experiență al învățătorilor și educatorilor din școlile sociale ale județului Dimbovița, desfășurat la Școala Ajutătoare din Suța, comuna Dragodana. (Prof. Aurică Burtescu) ● „Influența negativă a sestetelor religioase asupra conștiinței tinerilor” a fost tema unei conferințe la Liceul Agroindustrial din Lugoj. (Prof. Rodica Ivan) ● La Rîmnicu Vilcea a avut loc Simpozionul național „Gheorghe Țițeica”, cu prilejul aniversării a 110 ani de la nașterea marelui om de știință, precum și Concursul interjudețean de matematică, pe echipe. „Gheorghe Țițeica”, manifestare aflată la cea de a V-a ediție. (Prof. Florea Puican) ● Tot din Rm. Vilcea, sub titlul „Școala vilceană”, primim două publicații dedicate... matematicienilor: „Caiet melodic cu probleme de fizică rezolvate pentru gimnaziu” și „Probleme de geometrie plană pentru clasele: a VI-a, a VII-a și a IX-a”.

D. CICHIRĂ

VIAȚA SINDICALĂ

A V-a ediție a „Cupei învățămînt-cultură”

Cea de-a V-a ediție a competiției sportive „Cupa învățămînt-cultură”, organizată în cadrul „Daciadei” s-a desfășurat în perioada ianuarie-mai 1983.

Competiția a urmărit ca, printr-o intensă activitate de masă, să asigure antrenarea unui tot mai mare număr de oameni ai muncii din instituții de învățămînt și cultură la practicarea sistematică a exercițiilor fizice și sportului în vederea cărării organismului, păstrării și întăririi sănătății, sporirii capacității de muncă și creație.

De la ediție la ediție, competiția s-a desfășurat cu tot mai bune rezultate devenind o acțiune atractivă pentru tot mai mulți oameni ai muncii din unitățile de învățămînt și cultură.

Organizarea „Cupei învățămînt-cultură” a dus la creșterea numărului asociațiilor sportive și a numărului de membri ai acestora. De pildă, Bacău — 2 000 membri, Timișoara — 1 500 membri, Arad — 1 000 membri etc.). Semnificativ este și faptul că asociațiile sportive s-au manifestat nu numai în repedetele de județ, ci și în localități cu un număr mai mic de membri de sindicat, cum sînt Gherla și Turda, din județul Cluj; Curtea de Argeș, din județul Argeș; Ocna Mureș din județul Alba ș.a.

Trebuie subliniat și faptul că tot mai multe asociații sportive își întocmesc calendare competiționale anuale, care cuprind o gamă largă de acțiuni și forme de practică a exercițiilor fizice, sportului și turismului de masă. Se remarcă, de asemenea, o solicitare mai mare a cercurilor de gimnastică de întreținere și a celor de turism.

Faza de masă a „Cupei învățămînt-cultură”, ediția 1983, au participat aproximativ 20 000 oameni ai muncii din unitățile de învățămînt și cultură, ceea ce înseamnă un succes în comparație cu edițiile precedente. În același timp, s-a intensificat practicarea, în faza de masă, a celor patru sporturi cu fază finală — volei, tenis de cîmp, tenis de masă, șah — atît de către bărbați cît și de către tot mai multe femei.

La etapa de zonă, desfășurată în 7-8 mai a.c., au participat 900 oameni ai muncii, pentru prima dată toate județele țării. O grijă deosebită pentru pregătirea loturilor s-a constatat la județele și asociațiile sportive din județele: Alba, Argeș, Bacău, Bihor, Cluj, Constanța, Neamț, Timiș.

Etapa finală a „Cupei învățămînt-cultură” desfășurată în 27-29 mai a.c., la Tg. Jiu, a fost organizată cu srijinul substanțial al Comitetului municipal de partid, Consiliului județean al sindicatelor, Inspectoratului școlar județean, Consiliului județean pentru educație fizică și sport. La întrecerile din finală au participat formațiile de sportivi individuali situați pe locurile I la faza de zonă — în total 170 de oameni ai muncii din 24 de județe.

Comisia centrală a Uniunii Sindicatelor Învățămînt, Știință și Cultură de organizare a „Cupei”, împreună cu organele locale, a asigurat condiții bune pentru desfășurarea competiției — baze sportive și materiale necesare jocurilor, masa, cazarea. La festivitatea de deschidere au participat: primarul municipiului Tg. Jiu, președintele Consiliului județean al sindicatelor, inspectorul școlar general, președintele Consiliului județean pentru educație fizică și sport, vicepreședinții ai Comisiei sport și turism ai U.G.S.R. și Consiliului Național pentru Educație Fizică și Sport, cadre didactice, elevi.

Ca și faza pe zonă, faza finală s-a bucurat de o bună popularitate prin afișare, programe etc. Deși la faza finală și de data aceasta majoritatea participanților au fost profesori de educație fizică, totuși, datorită unei mai bune activități organizatorice și politico-educative, în toate loturile au existat și cîte două-trei cadre didactice de alte discipline (profesori de diferite specialități, ingineri, învățători, educatoare, maiștri-instructori). Numai în echi-

pa de volei a Sindicatului Învățămînt Alba Iulia au dominat cadrele didactice de alte specialități, fiind doar doi profesori de educație fizică.

Trebuie remarcat faptul că toate loturile au venit însoțite de președinții asociațiilor sportive; lotul de la Bihor a fost însoțit de președintele Comisiei județene a sindicatelor învățămînt, iar cel de la Constanța de președintele Comisiei județene a sindicatului învățămînt și instructorul școlar general adjunct al Inspectoratului școlar, ceea ce s-a reflectat și în comportarea bună a acestor formații pe toată perioada competiției.

Referindu-ne la calitatea competiției, se poate aprecia că ea a dovedit o bună pregătire a participanților, reflectată în nivelul ridicat al concursurilor, ceea ce dovedește continuitatea pe plan local a sistemului competițional.

Competiția a fost imbinată cu activități culturale-educative. Astfel, participanții la faza finală au vizitat Complexul muzeistic Brâncuși din Tg. Jiu, Casa memorială Brâncuși, de la Hobîța și muzeul în aer liber realizat și îmbogățit anual de tabăra de creație a artiștilor plastici.

În vederea îmbunătățirii acestei competiții de masă e necesar să se acționeze ca sindicatele să-și constituie asociații sportive cu secții de specialitate pe ramuri de sport (volei, tenis, fotbal etc.) cu cel puțin 50 persoane care doresc să practice, organizat, exercițiile fizice, sportul și turismul și consimt să sprijine material asociația. E necesar, de asemenea, ca asociațiile să-și constituie în școli cercuri sportive, de care să răspundă membrii birourilor grupelor sindicale cu probleme de sport-turism, care să organizeze tematic manifestări sportive cu cît mulți participanți din unitățile de învățămînt și cultură.

La nivelul fiecărei asociații sportive, ar trebui să se stabilească un calendar sportiv care să cuprindă campionatele asociației, cu ediție de vară (martie-octombrie) și ediție de iarnă (noiembrie-februarie), precum și asigurarea desfășurării unei mai intense activități de propagandă în vederea popularizării întrecerilor și a rezultatelor obținute. Un loc aparte, în calendar, să-l ocupe cele patru ramuri sportive cu finală pe țară — volei, tenis de cîmp, tenis de masă, șah.

Îmbunătățiri ar trebui să se aducă și actualei repartizări a județelor pe zone, astfel încît să nu se facă deplasări prea lungi și costisitoare, urmîndu-se, totodată, ca echipele și sportivii de pe locul I să se confrunte, începînd de la faza pe zonă, cu adversari mai puternici, în scopul ridicării nivelului întrecerilor.

Comisia centrală de organizare a „Cupei”, din cadrul Uniunii Sindicatelor din Învățămînt, Știință și Cultură, cu sprijinul Comisiei sport-turism a C.C. al U.G.S.R., C.N.E.F.S. și Ministerului Educației și Învățămîntului, ar trebui să multiplice și să difuzeze din timp — pentru sindicatele din învățămînt, consiliile teritoriale ale sindicatelor și inspectoratele școlare județene — regulamentul de desfășurare a competiției, cu îmbunătățirile aduse.

Sînt doar cîteva dintre concluziile desprinse din actuala ediție a acestei importante manifestări sportive de masă.

Rețeaua și profilul liceelor

Recent, a apărut sub egida Ministerului Educației și Învățămîntului, în broșură editată de revista „Învățămîntul liceal și tehnic profesional”, „Rețeaua și profilul liceelor din Republica Socialistă România — 1983”. În broșură sînt menționate tipurile de licee ce se organizează în cadrul învățămîntului liceal, denumirea oficială cu adresa și numărul de telefon al fiecărui liceu, precum și ministerul, organul central sau local care organizează liceul respectiv.

Liceele sînt grupate pe județe în ordine alfabetică, respectiv municipiul București, cu Sectorul agricol IIfov.

„În mijlocul eroilor de azi” s-a intitulat întâlnirea pionierilor din Alced — Bihor cu feurtași în producție de la Combinatul de ciment din localitate. (Prof. Romulus Soit, președintele Comitetului Orașeneș al Organizației Pionierilor Alced) ● „Pacea, bunul cel mai de preț al omenirii — ne scrie învățătoarea Ana Dan, tot de pe meleguri, bihorene — a fost omagiată printr-un reușit program artistic prezentat pe scena Școlii „Al. Moghioros” din Salonta. Mici artiști, români și maghiari, înfruptuți în muncă, în cîntec și joc, au susținut, în fața a peste 600 de spectatori, un spectacol cu un înalt mesaj umanist. Titlul lui: „Copiii lumii doresc pacea” ● Simpozionul „Educația materialist-științifică a preșcolariilor și elevilor”, desfășurat în mai multe centre din județul Mehedinți, în 10 secțiuni, a constat din peste 140 de referate și comunicări, precum și dintr-un mare număr de lectii deschise. (Prof. dr. C. Negreanu) ● Din Drobeta-Turnu Severin primum și publicația „Centenarul Liceului „Traian”, editată de Inspectoratul Școlar, Comitetul Sindicatului Învățămînt și Casa Personalului Didactic din județul Mehedinți cu prilejul aniversării a 100 de ani de la întemeierea acestui important lăcaș de cultură. Sînt evocate mari personalități — fosti profesori și elevi ai liceului — sub semnăturile unor oameni de prestigiu ● Școala cu clasele I-X din Giurgiu, județul Dolj, a găzduit un schimb de experiență pe baza experimentului „Metodele activ-participative în contextul proiectării științifice a activităților didactice în gimnaziu și liceu”, inițiat în toate unitățile școlare din județ ● Din Craiova, mai presus de la Liceul de Matematică-Fizică „Frații Buzești”, primim și Programul sesiunii de referate și comunicări ale cadrelor didactice și ale elevilor. În partea finală, programul cuprinde un tabel cu elevii liceului distinsi cu premii și mențiuni la olimpiade, concursuri pe meserii și în cadrul Festivalului Național „Cîntarea României”. Lista este lungă, semn că la acest liceu se face carte serioasă! ● Din comuna Făgeț, județul Timiș, prof. Ion Căliman ne trimite un interesant „Caiet literar-artist” — al Cenaclului „George Gârda” din localitate. Într-o formă grafică excelentă, caietul cuprinde producții literare ale cadrelor didactice și elevilor din comună, unele dintre ele scrise cu un real talent ● „Probleme actuale în fi-

zică și chimie” a fost tema unui recent simpozion organizat în Buzău, la care, de lîngă profesori de specialitate din municipiul Buzău, au participat cadre didactice universitare din diferite centre ale țării. (Prof. Gh. Andrei, metodist la Casa Personalului Didactic) ● Intr-un alt grup de studii humanice, trimis de prof. Constanta Mihai, sînt citite peste 90 de studii și comunicări de la școlile din Cermezești și Aldești au avut o întâlnire cu reprezentanții ai serviciilor circulației și judiciar județene, unde s-a purtat un viu dialog și s-au prezentat filme documentare privind circulația și respectarea legilor statului nostru ● Liceul Industrial Energetic din Buzău a găzduit recent o Expunție cu realizări ale cercurilor tehnico-aplicative științifice, artistice și de amatori ale elevilor din școlile Sectorului Agricol Ilfov. Soluții și idei ingenioase, mesosus și îndemnare — iată rezultate prin care s-au caracterizat majoritatea expozițiilor. (Prof. Marin Iancu) ● Simpozionul „Cutezătorii” devenit tradițional la Școala nr. 11 din Botoșani, a avut în acest an un număr de 62 comunicări științifice ale elevilor, cu subiecte din aproape toate disciplinele de învățămînt. (Prof. dr. Gheorghe Slavici) ● O excursie-vizită a efectuat elevii Școlii din Susani-Rimesți, județul Vâlcea, însoțiti de 30 de cadre didactice de la școlii din zona Drăgășani, în cadrul unei zile metodice. Au fost vizitate întreprinderi, locuri și monumente istorice, elevii au făcut cunoștință cu marile realizări din județul de bastină, în vederea unei bune orientări școlare și profesionale ● Despre o drumeție similară ne informează și prof. Arcadie Mihăescu: a elevilor de la Școala din Sucevița, care au vizitat 8 fabrici sucevene ● Cea de a V-a ediție a „Zilelor educației și învățămîntului sămărean” a cuprins ample manifestări vizînd perfecționarea și modernizarea activităților de la catedră, generalizarea experienței pozitive în învățămînt și educație. (Prof. Viorica Vezetev, de la Casa Personalului Didactic din Satu Mare) ● Liceul Agroindustrial din Săveni, județul Botoșani, și-a sărbătorit de curînd un sfert de veac de la înființare. El este continuarea unei școli primare atestate documentar, în această localitate, încă din anul 1864. (Prof. Iosif E. Nagiu) ● Liceul Industrial de Construcții din Alexandria a editat o foarte atractivă foaie volantă, cu titlul „Lyceum”. Prof. Ivan Petrică, trimițîndu-ne această publicație, precizează că ea se „circumscrie preocupărilor de orientare școlară și profesională din județul Teleorman” ● Profesorii dirigînti ai școlilor din județul Argeș au participat, pe contone (Pitești, Curtea de Argeș, Cimpulung), la un amplu program de dezba-

Valori formate de oameni de valoare

Ultima filă a calendarului acestei luni consemnează cu laconismul acelor evenimente intrate deja în conștiință: „Ziua Învățătorului”. Deși de dată mai recentă, această sărbătoare a muncii și omeniei — cine-și poate închipui altfel omul de la catedră decât slujind înalte țeluri umane? — prin care țara își cinstește dascălii, îndreptățește sentimentul unei min-drii patriotice. Pe solul fertil al tradițiilor școlii românești, sămînța, așezată cu grijă în brazdă, începe să dea rod.

Și, deși sentimental mai rămânem încă tributari imaginii ușor idilice a dascălului, așa cum au impus-o, prin pana lor măiastră, marii noștri scriitori, chipului nobil al acestuia i-l adăugăm astăzi pe acela multiplicat în miile de cadre didactice, de la învățător, cu care delușim iniția slovă, până la savant, creatorul de excepție. Prin însăși profesia aleasă, acești făuritori ai celei mai de preț valori — omul — au nu numai o acută motivație a prezentului, ci și una a viitorului. Că este așa, învățămîntul românesc o dovedește pregătind generația nobilei aspirații a poporului român, care înfăptuiește actul revoluționar al construirii socialismului, liber, independent, încrezător în viitorul omenirii, într-o lume mai dreaptă, mai bună, o lume a păcii.

În ultimii ani, școala românească și-a confirmat valoarea și cu prilejul olimpiadelor școlare, impunînd în confruntarea internațională numele unor elevi români. Constanta succesorilor care face să se vorbească tot mai mult despre nivelul școlii românești, rod al uriașelor eforturi făcute pentru dezvoltarea ei de către partidul și statul nostru, impune, cred, necesitatea de a-i aminti cu respect nu numai pe acești minunați adolescenți, ci și pe profesorii lor, care i-au descoperit, îndrumat și pregătit. De aceea, mi se pare firesc ca lângă numele elevilor, printr-o necesară alăturare, amintind de drumul pe care l-au parcurs împreună, să stea acela al profesorului. Ar fi un omagiu îndreptățit.

Am regăsit cu plăcere aceeași idee și în precierile președinților comisiilor centrale ale actualei ediții a concursurilor pe discipline și meserii. Nu o dată, cu amintitul prilej, aceștia subliniau aportul profesorilor în obținerea randamentului

maxim de către elevi, preocuparea de a depista talentele, de a le asigura, prin nivelul ridicat al claselor la care prețuau, un climat competitiv, favorabil manifestării acestor copii.

...Dar ca să-i amintim pe toți ne-ar trebui, probabil, toate paginile revistei. Firește, vom consemna numai citeva nume — simbol al tuturor profesorilor care știu să-și coreleze propria pasiune cu aceea a elevilor, să le cultive și să le întretină motivația prin însuși exemplul dăruirii lor.

Ne-am oprit la citeva dintre liceele municipiilor Craiova și București, pornind doar de la un singur criteriu: numărul premiilor obținute.

La Dolj, grija și perseverența inspectoratului școlar și a conducerilor de școli pentru pregătirea elevilor participanți la olimpiade au făcut ca, în ultimii trei ani, rezultatele la faza pe țară să înregistreze un continuu progres. După cele 18 premii în anul școlar 1980-1981, au urmat 47 anul trecut și 75 la actuala ediție.

O reală competiție între liceele craiovene întreține mereu la un nivel ridicat pregătirea tuturor elevilor — garanția prestigiului lor și, totodată, fondul necesar al apariției „virfurilor”. Referindu-se la acest aspect, prof. Hariton Stoiculescu, directorul Liceului de Filologie-Istorie nr. 1 din Craiova (liceu cu 29 de premii), sublinia existența unui raport direct proporțional între calitatea învățămîntului de masă și numărul elevilor talentați. Otorind profilul liceului, elevii profesorilor Florentina Dobrescu, Marian Săndulescu, Magdalena Dumitru, Ionela Amărăscu, Doina Schneider au obținut premii la istorie, limba și literatură română și limbi străine. Dar nici cei de la chimie și biologie (sub îndrumarea profesorilor Eva Ciucă, Elisabeta Boghianu și Bucura Peniu) nu s-au lăsat mai prejos.

Necesitatea continuității în pregătire, care să-l conducă pe acest elev deosebit de zelos nu atât la acumularea, ci să-i favorizeze dezvoltarea originalității și unei serioase culturi în specialitate, accentul pus pe îndrumarea studiului individual al elevului, lucrul în echipă, atît pentru elevi cît și pentru profesorii îndrumători, au fost aspectele care s-au relevat în dis-

cuția cu profesorii unui alt liceu de prestigiu al Craiovei, „Nicolae Bălcescu”. Premiile obținute de elevii la matematică (profesorii: Liliana Nelevici și Virgiliu Schneider) și fizică (profesorii: Viorica Hinoveanu și Marian Năgrea) atestă excepționala pregătire a elevilor în specialitatea liceului. „În aceeași măsură — preciza prof. Nicolae Andrei, directorul liceului — ne preocupăm de depistarea și încurajarea talentelor la toate disciplinele de învățămînt, convingîndu-ne că liceul reprezintă perioada cea mai rodnică de formare multilaterală a tînarului”. Într-adevăr aici se află elevi dotați la toate disciplinele. O confirmă premiile la limba și literatură română (prof. Aurelia Iordache și Olga Culețaru), la istorie (prof. Tiberiu Pleneceanu) și la economie politică.

La Liceul „Frații Buzzești”, o bună experiență în predarea limbilor străine, precum și o atmosferă prielnică încurajării talentelor literare, favorizate de bogata activitate a societății elevilor (prof. îndrumător: Marian Badea) au prilejuit afirmarea unor elevi la aceste specialități, la care au fost instruiți de profesorii Paula Istodorescu, Tache Turneanu și Albert Zimber.

Alături de liceele cu tradiție ale Craiovei, altele noi și-o făuresc și ele. Este cazul Liceului Industrial nr. 1, ai cărui elevi s-au clasat pe locuri fruntașe la limba rusă (prof. Violeta Buzărin), la geografie (prof. Ion Ecobici și Elisabeta Basarab), la matematică (prof. Iamandei Burdușel). Rod al seriozității cu care elevii sînt pregătiți în meserie sînt și numeroasele premii la concursul pe meserii.

În fruntea unităților școlare din București cu numeroase premii la concursul pe discipline de învățămînt se află, și în acest an școlar, licee cu renume ca „Nicolae Bălcescu”, Liceul de Filologie-Istorie nr. 1, liceele „Gheorghe Lazăr”, „I.L. Caragiale”, Liceul de Matematică-Fizică nr. 3. Primele două enumerate ocupă, prin numărul olimpicilor, și locurile fruntașe.

În discuția cu citiva dintre profesorii Liceului de Filologie-Istorie nr. 1, care au avut elevi premiați — Magdalena Stăncuți, Ana Papastate și Ion Mierlă — interlocutorii mei au subliniat că la baza cunoașterii elevului și a buneii lui pregătiri și venru olimpiadă stă tot lecția, cea de calitate, densă și diferențiată. În cadrul

acesteia se cultivă motivația și atașamentul, acum, pentru o anumită disciplină școlară, în viitor pentru știința respectivă. Profesorii din acest liceu au ținut să precizeze — cu modestia care le întregeste personalitatea de educatori — că ei continuă doar o muncă, pe aceea începută de colegii lor din gimnaziu și că doar elevului i se datorează succesele obținute. Alături de cei menționați, la același liceu se cunosc și consemnați și numele profesoarelor Manuela Năce, Astrid Maria Rodinciu, Florica Vintilă, Polixenia Ardeleanu, Doina Bolard și Maria Voievod.

Calitatea lecției, atașamentul față de profesor și orientarea elevului către una dintre specialitățile la care va concura la olimpiadă, și, de multe ori, chiar către profesie, sînt elemente care se determină precum o reacție chimică în lanț. Cîți dintre noi nu și-au ales profesia determinată de personalitatea Profesorului, a Profesorului care ne-a captat interesul pentru o viață?! Sînt adevăruri pe care ni le-au confirmat și profesoarele: Maria Pavnotescu și Mihaela Săcu de la Liceul „Nicolae Bălcescu” din Capitală, precum și profesorul Ion Giurgiu, directorul acestuia. Numele lor și al altor profesori printre care: Gheorghe Călușarița, Cezar Turcoianu, Alexandra Florea, Alexandrina Soare, Lidia Lupu și mulți alții s-au înscris nu numai în acest an în rîndul celor cu elevi foarte bine pregătiți, ci, an de an, au contribuit la instruirea unor tineri clasați în fruntea promoției lor.

Pe fondul general al strădaniei pentru creșterea randamentului școlar al tuturor copiilor, cunoașterea și pregătirea elevilor deosebit de dotați au îmbrăcat, așa cum am subliniat, nu o dată, profesorii cu care am discutat, diferite forme. Unele le-am amintit, altele, precum: o atență îndrumare a studiului individual al tînerilor, menținerea condiției intelectuale a acestora prin multiple exerciții și lucrări practice, colaborarea cu profesorii din învățămîntul superior, valorificarea sugestiilor elevilor premiați la faza națională privind propria lor pregătire, acordarea unei atenții convenite cercurilor și sesiunilor științifice ale elevilor — sînt tot atitea modalități specifice de tratare diferențiată a acestor copii, astăzi „virfuri” ale generației lor, miine posibile valori ale României socialiste.

CORNELIA GIRMACEA

Două colective — aceeași profesiune de credință

Unul pentru toți...

Deși mai erau doar două săptămîni pînă la încheierea cursurilor, în Școala nr. 6 din Sibiu n-am simțit nici alerta, nici oboseala sfîrșitului de an școlar. Dar nu pentru că se terminase tot ce era de făcut; ci, fiindcă — așa cum a reieșit și din discuția cu directorul unității, prof. Eugen Velțan — fiecare din cele 72 de cadre didactice își cunoștea din vreme încărcătura de sarcini.

Această riguroasă coordonare a muncii întregului colectiv explică, în mare măsură, faima de care se bucură școala nu numai în cartierul „Hipodrom”, fiind în permanență solicitată pentru a participa la diverse activități profesionale desfășurate la nivelul municipiului. Bineînțeles, prezența cadrelor didactice la aceste acțiuni se bazează pe temeinica lor pregătire metodică și de specialitate. De fapt, schimbul de experiență din cadrul catedrei de matematică (șef de catedră — prof. Lucia Turcu), la care am asistat, a dovedit continua preocupare a membrilor ei pentru realizarea unor lecții care conduc la formarea gîndirii matematice a elevilor încă din clasa a V-a.

De data aceasta, lecția discutată a fost susținută de prof. Maria Constantin, la clasa a V-a A și avea ca scop recapitularea unui important capitol („Operații cu numere raționale”). Însă nu despre calitățile lecției doresc să scriu — ele au fost menționate, odată cu recomandările ce se impuneau, de către colegii de catedră (profesorii Lucia Turcu, Olga Drăghici, Gertraud Novak, E. Velțan) — ci despre eficiența acestui procedeu, frecvent în activitatea didactică a Școlii nr. 6. Fiindcă, am înțeles că astfel de „lecții deschise” sînt organizate la nivelul tuturor catedrelor de specialitate, ele facilitînd stimularea creativității, fructificarea experienței valoroase și remedierea operativă a carențelor. Și cred că au determinat, în mare măsură, instalarea, în această școală, a unui climat de muncă propice continuu perfecționării metodice, pedagogice și de specialitate, autoexigența imbinîndu-se firesc cu dorința fiecărui învățător și profesor — de la ambele secții, română și germană — de a fi un bun exemplu de conștiinciozitate și competență profesională. Cu atît mai mult, cu cît unii dintre ei îndrumă practica pedagogică a elevilor de la Liceul Pedagogic și a studenților de la Facultatea de Filologie și Istorie din localitate (învățătorii Viorica Dan, Ana Savu, Achim Cîndea, Walter Bretz, soții Kwoiczinsky, Rodica Tudorică, Eugenia Boidocan, Ioan Rada și profesorii Livia Vulcan, Alexandru Androne, Edda Handel și Cosmin Mihaela).

Exemple de dăruire și de pasiune sînt cadrele didactice din această unitate de învățămînt și în activitatea cultural-educativă sau în cea de instruire practică a elevilor. Mărturii elocvente sînt pre-

miile obținute de către cele 5 formații artistice ale elevilor conduse de profesorii Wilhelm Gosch, Alexandru Androne, Florica Mihăilă, Emilia Vintilă și Lucia Ungureanu la fazele pe municipiu și județ ale Festivalului Național „Cîntarea României”. Sau dezvoltarea bazei materiale a unității de învățămînt realizată, în ultimul timp, în principal prin autofundare (mobiliier, garduri de protecție pentru spațiul verde, plase de protecție pentru ferestre, salopete de lucru pentru băieți, uniforme ale micilor „sanitari pri-cepuși” etc.), care se datorează și hărniciei și priceperii maîștrilor instructori Ioan Florea (atelierul de lăcătușărie și electrotehnică) și Iustina Bărbătei (atelierul de gospodărie-croitorie).

Și, dacă aș mai fi stat mult la Școala nr. 6 din Sibiu, probabil că aș fi ajuns să epuizez lista tuturor cadrelor didactice, deoarece cei doi directori, prof. Eugen Velțan și prof. Johanna Aninție, consideră, pe bună dreptate, că numele fiecărui educator — profesor sau învățător — poate exemplifica o reușită profesională individuală, un succes îmbucurător al unei clase de elevi, ori o satisfacție comună întregului colectiv. Pentru că la cîștigarea bunului renume al acestei școli a participat și continuă să contribuie toți membrii.

...toți pentru unul

Un amănunt poate fi revelator pentru modul în care gîndește un om sau un întreg colectiv. La Școala nr. 1 din Orăștie, județul Hunedoara, un astfel de amănunt poate fi întîlnit încă din holul de intrare, unde atenția îți este reținută de citeva plăci din lemn lustruit pe care sînt notați proiectantul și constructorul localului: I.P.H. — Deva și Șantierul 5 al I.T.C.H. din localitate.

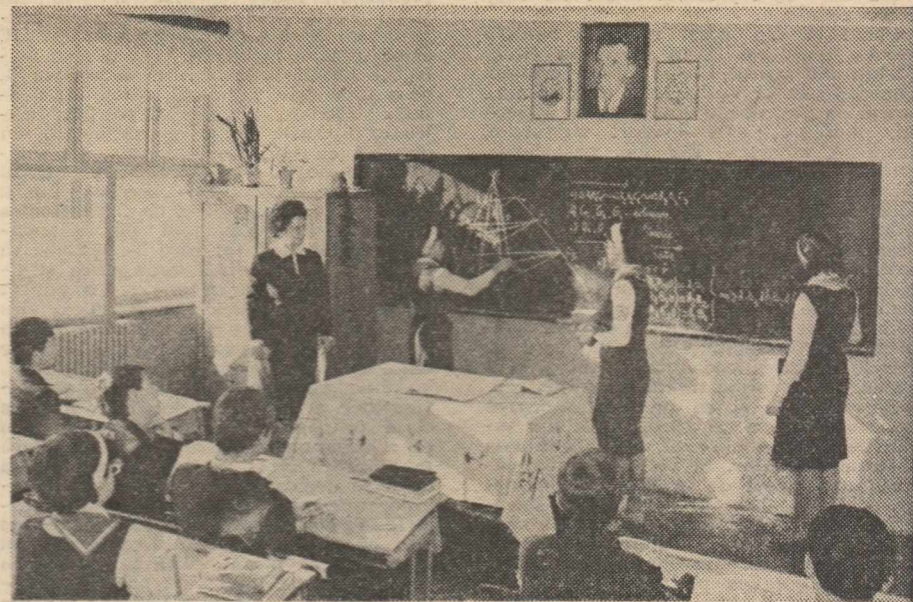
De ce mi se pare important? Fiindcă dovedește nu numai căldura unui gest omenesc de recunoștință, ci și prețuire, respect față de muncă. Pentru că — se poate afirma — din conștiința datoriei împlinite a muncitorilor de pe șantier, prin munca lor intensă, disciplinată, bine organizată s-a născut o școală nouă în numai 6 luni de zile. O școală modernă, spațioasă (cu 24 clase, 3 laboratoare, o sală de sport și un grup de ateliere), în care, în toamna lui 1982, s-a început activitatea în condiții normale. Că munca e la mare preț în colectivul acestei unități de învățămînt, o dovedește și felul în care a fost continuat efortul muncitorilor constructori. Cînd clădirea le-a fost dată în primire, „în alb”, cadrele didactice și elevii știau, pînă la cele mai mici detalii, tot ce au de îndeplinit. Fiecare învățător și profesor, fiecare catedră de specialitate își avea din timp, concepută amenajarea claselor și laboratoarelor cu echipamentul didactic, necesar, pus la punct. Și cred că tot munca i-a învățat pe omenii școlii în ceea „toamnă fierbinte”

să se cunoască mai bine. Ajutîndu-i, așa cum spune directorul ei, „să înțeleagă, în fapt, ce înseamnă unul pentru toți și toți pentru unul.”

De altfel, nu e greu de ghicit că forța colectivului didactic de la Școala nr. 1 din Orăștie este dată de coeziunea lui; un indiciu ar putea fi și faptul că din „vocabulary de lucru” al cadrelor didactice care îl compun nu lipsesc cuvintele colaborare, conlucrare, experiență comună, care nu sînt simple automatisme verbale. Însă, ca de obicei, convingătoare sînt în primul rînd faptele. De exemplu: modul în care elevii lucrează în ateliere, bazîndu-se pe cunoștințele asimilate la

ție deschisă, interes pentru munca colectivă și a întregului colectiv de elevi și educatori.

Firește, cînd conduci un astfel de colectiv nu-ți este ușor să nominalizezi pe cei care se disting prin destoinicie. Înțelegînd grija directorului școlii de a nu-și nedreptăți colegii, prin omisiune — atunci cînd l-am rugat să ne dea citeva exemple de nume — am apelat la inspectorul școlar, prof. Liviu Popescu, și am ajuns... la aceeași concluzie: „începînd cu conducerea Școlii nr. 1 din Orăștie (director — prof. Aurel Ursu, director adjunct — prof. Miron Simedrea și director educativ — prof. Silvia Căstăian) în-

lecțiile de matematică și fizică: felul în care sînt realizate majoritatea fișelor de caracterizare a elevilor în vederea orientării lor școlare și profesionale; corectitudinea exprimării scrise și orale a marjorității acestora, indiferent de disciplina de învățămînt; faptul că nu există neșcolarizată în acest an. Sau: concepția de maximă funcționalitate a săliilor de clasă și a laboratoarelor; propaganda vizuală prin panouri care sintetizează fie activitatea unei catedre de specialitate la un moment dat, fie rezultatele școlii în întrecerea socialistă din învățămînt, fie necesarul forței calificate de muncă în orașul Orăștie, în actualul cincinal. În sfîrșit, alcătuirea orarului, planificarea cadrelor didactice pentru activitățile de perfecționare, atenția acordată internelor de la Casa de Copii Școlari (fete) care învață în această unitate, munca de autogospodărire (începînd cu efectuarea curățeniei, de către elevi, în sălile de clasă) toate acestea, ca, de altfel, întreg complexul de activități ce constituie viața de zi cu zi a școlii demonstrează spirit do echipă. Adică ordine, punctualitate, receptivitate, promptitudine, sprijin competent, exigență; stimă reciprocă, compe-

tegiul colectiv al celor 60 de cadre didactice și maîștri instructori este foarte bine pregătit profesional. Bineînțeles, profesorul Ursu are un merit deosebit în menținerea prestigiului acestei școli, prin profunzimea, tactul și modestia care îl caracterizează. Dar calitatea muncii sale depinde de valoarea fiecărui membru al colectivului în fruntea căruia se află. Și, în această școală, oamenii care se învînt prin rezultate remarcabile sînt mulți. Dintre ei putem să-i amintim pe învățătorii: Ioan Toiș, Nicolae Munteanu, Florica Tat, Maria Ricosan; sau pe profesorii: Rodica Silvestru, Maria Tipan, Eleonora Ursu, Letiția Rafiliu, Maria Rafila, Zoe Spîneanu, Constanța Roșoga, Domnica Popovici, Maria Pamfilie, Nicolae Marian, Adrian Secuiu, Ioan Popa, Ioan Voinea, Ștefan Romulus. Esențial este, însă, că toți aceștia precum și colegii lor se străduiesc să sporească succesele comune ale școlii pe care au văzut-o înălțîndu-se din temelii și în care, fiecare dintre ei și-au zidit o parte — poate cea mai frumoasă — din sufletul său.

VALERIA BACIU

Școala satului și satul-școală

Despre tradiția învățămîntului argeșean pentru o muncă perseverentă, de calitate, concretizată în temeinicia pregătirii elevilor, am mai scris. Dar, am revenit în aceste locuri, din dorința de a surprinde, în preajma finalizării trimestrului al III-lea al acestui an școlar și a sărbătoririi slujitorilor școlii, preocupările prioritare, pe trepte de învățămînt, concentrate în formarea profesională, politică și morală a tineretului.

La Inspectoratul școlar județean, prof. Elena Mateescu, inspector general școlar, ne expune principalele direcții de acțiune și măsurile operative întreprinse pentru ca fiecare unitate de învățămînt să nu se limiteze numai la nivelul propriilor posibilități și să realizeze cerințele impuse de încheierea cu succes a anului școlar. Reținem din amplul plan de măsuri întocmit — pe cicluri de învățămînt, cu responsabilități și termene precise — buna orientare a conducerii inspectoratului școlar axată pe dezvoltarea, gospodărirea și folosirea eficientă a bazei materiale, realizarea sarcinilor de școlarizare, intensificarea activităților educative în rîndul preșcolarilor și elevilor și activitatea de îndrumare și control, precum și de evaluare a muncii cadrelor didactice. O atenție deosebită este acordată asigurării succesului la învățură al tuturor elevilor.

Am aplicat sondaje unitare — pe spune interlocutoarea noastră — analizînd periodic, în Biroul executiv al inspectoratului școlar, rezultatele obținute în pregătirea preșcolarilor grupei mari pentru școală, în lichidarea reală a repetenței la clasele I—IV și limitarea acesteia la celelalte cicluri, căutînd ca procentul de promovabilitate înregistrat de județul nostru — 98,7 la sută — să aibă o acoperire reală. În activitățile de îndrumare și control și în acțiunile de perfecționare am solicitat tuturor cadrelor didactice să-și perfecționeze continuu pregătirea politică și metodică, desfășurînd o muncă responsabilă, de calitate, prin care să-i

determine pe toți elevii să învețe. De asemenea, să fie conștienți, pe trepte de învățămînt, de sarcinile ce le revin, învățătorul continuînd munca educatoarei, iar profesorul pe cea a învățătorului.

Concret, cum procedați pentru înlăturarea unor lipsuri ivite în pregătirea elevilor?

— În primul rînd, recomandînd cadrului didactic respectiv să mediteze mai mult la propria activitate, să descopere singur cauzele, dar și soluțiile. Apoi, în fiecare școală au fost nominalizate pe clase și repartizate pe cadre didactice, elevii cu lacune în însușirea cunoștințelor și deprinderilor de bază, întocmindu-se programe speciale de recuperare. Inspectorii școlari au ca sarcină permanentă să analizeze — la fața locului, ori de cîte ori este necesar — cu conducerea școlilor, comisiile metodice, cadrele de specialitate, dar, mai ales, cu fiecare educatoare, învățător și profesor rămîndu-se în urmă din pregătire și să stabilească măsuri concrete de lichidare a lipsurilor și de optimizare a procesului de învățămînt. Caracteristic acestei etape este sprijinirea diferențiată a tuturor copiilor în cadrul lecțiilor de recapitulare și sinteză — desfășurate obligatoriu pe bază de planuri — și prin intensificarea acțiunilor de pregătire suplimentară, organizarea programului prelungit și a prezării lecțiilor sub supravegherea profesoralii de specialitate.

Direcțiile de acțiune ale Inspectoratului Școlar Județean Argeș sînt regăsite în activitatea celor trei scoli recent vizitate, însoțită cu inv. Elena Pavelescu, inspector de specialitate.

Cei 99 de elevi ai Școlii din Pădurea pot fi împărțiți astfel — pe grupe și clase — au zămis la stînga de clasă curate și luminoase — de parcă acum începe școala! — în laboratoarele și cabinetele bine dotate și funcționale, în acedere și bibliotecă, și în sălău cu tonate culturale de ei, sau pe parcele repartizate fiecărei clase, unde lagărele culturii de

varză, fasole, tomate, ceapă, castraveți, porumb, sau în plantațiile de meri și pruni, precum și pe terenurile C.A.P. din localitate. Împreună cu preșcolarii de la trei grădinițe din apropiere cresc 100 de grame de viermi de mătase. Pregătirea temeinică pentru muncă și viață a fiilor satului îl preocupă pe directorul școlii, harnicul și destoinicul prof. Marin Dinulescu. Cu multă dăruire și pasiune, veghind la bunul mers al întregii activități, a realizat o disciplină a muncii, la care sînt prezenți, deopotrivă, educatoare, învățători, profesori, elevi și părinți, care conlucrează pentru asigurarea succesului la învățură și eliminarea mediocrității din pregătire.

Profesoarele de biologie Poliana Diaconu și de chimie Elena Cristoea ne vorbesc despre importanța cunoașterii elevilor și a testărilor periodice. Dar, mai ales, despre necesitatea urmării evoluției de la o etapă la alta, a fiecărui elev și clase, precum și de folosirea, cu precădere — în învățămîntul primar și gimnazial — a metodelor active, participative, a activităților independente și ne prezintă programul pregătirii suplimentare de consultații și meditații.

Și la Școala din Cătușăși întîlnim aceeași atmosferă de lucru și colaborare. Inv. Galaction Manolescu — directorul școlii — desfășoară activitate simultană la clasele a II-a și a IV-a și are elevi bune pregătiți, cu deprinderi temeinice de exprimare corectă, orală și în scris, precum și de calcul matematic. La orele de geografie valorifică, cu pricepere și tact pedagogic, elementele naturale din jurul școlii, localității și județului, dezvoltînd interesul elevilor pentru cunoașterea adevărului științific despre lume, formîndu-le imagini unitare despre realitatea înconjurătoare. Și, deseori, împreună cu elevii săi și cu preșcolarii condusi de educ. Maria Butoiu, fac vizite și drumetii, cunoșcind prezentul socialist al patriei noastre. Iar, în timpul liber, acest zămis învățător confecționează: un cărucior pentru transportul materialului didactic în clasă, hărți necesare valorificării cunoștințelor de geografie, materiale didactice pentru însușirea corectă a operațiilor matematice.

Colectivul Școlii din comuna Poiana Lacului se caracterizează prin dorința comună de a forma generații cu o bună pregătire multilaterală, apte să se integreze cu succes în viața economică-socială a comunei, județului și țării. În discuțiile purtate, învățătoarele Rodica Truță și Aurica Stănescu s-au referit la continuitatea procesului de învățare într-o concepție unitară și la formarea unei temeinice motivații pentru muncă la toți elevii. Vicepreședintele Consiliului Popular Comunal Poiana Lacului, tovarășul Marin Oprea, ne precizează că în fiecare an școală dă comunei tineri temeinic pregătiți, încadrați la Șchela de extracție petrol, la C.A.P. și industria locală de artizanat, tricotație și croitorie.

După absolvirea a opt clase — ne mărturisesc prof. Gheorghe Iliescu, directorul școlii — elevii din comună își continuă studiile în treapta I de liceu în cadrul școlii noastre. An de an, ne-am preocupat să asigurăm o bogată bază materială în care elevii să învețe, în condiții asemănătoare celor din licee. De asemenea, am continuat colaborarea educatoare-învățători și învățători-profesori, intensificînd schimburile de experiență, studiul individual și perfecționarea metodică și de specialitate.

Legat cu întreaga ființă de satul său, în care s-a reintors după absolvirea Facultății de biologie, directorul Școlii din Poiana Lacului transmite fiecărui cadru didactic și elev dragostea pentru locurile natale. Avînd o serie de responsabilități pe linie de partid și social-obștești, directorul coordonator Gh. Iliescu contribuie, în egală măsură, și la ridicarea nivelului de cultură al sătenilor, participînd la acțiuni patriotice, educative, de înfrumusețare a comunei.

★

Cele trei școli argeșene recent vizitate — cu o valoroasă experiență didactică — confirmă că, acolo unde colectivele didactice sînt preocupate de calitatea pregătirii multilaterale a tuturor absolvenților, școala satului contribuie ca satul să devină și școala tuturor fiilor săi.

VIOLETA APOSTOL

Ginduri pentru educatorii copiilor noștri

A încerca să faci portretul moral și profesional al educatorilor unei școli, sau, mai ales, a motiva pentru ce aprecieri și stimezi un anumit educator, învățător sau profesor al copilului tău, pentru ce îl socotești mentorul, modelul, etalonul său de conduită etică, este destul de greu. Pentru că, așa cum au menționat interlocutorii mei, cîteva cuvinte române la o destul de scurtă întîlnire pot plasa de circumstanță, nu reușesc să acționez asupra ceea ce reprezintă astăzi un educator comunist.

Poate și din acest motiv, curiozitatea acestora ascultate la întîlnirea cu Gîra părinți din orașul Birlad și din comuna Pogana, județul Vaslui, sînt doar amare schițe de portret ale unor oameni ai școlii, îndrăgiți, sînt gînduri sublimiste, erimpele, momente ale unei pașionate, complexe, nobile și deloc ușoare profesii privite de părinți, de întreaga societate cu respect și prețuire, cu înaltă grație. Înmănunchate, din toate se desprinde însă chipul omului de la catedră, cu virtuțile, uneori, chiar cu „abiciunile” sale, al educatorului școlii românești de astăzi, imaginea, cu largă semnificații și dimensiuni, a unei complexe și responsabile activități care, în simple cuvinte, înseamnă a înștrii și a educa, sau a forma tîna generație.

Le voi reda și eu pe scurt, aproape întocmai, spre a nu gîrbi nimic din încărcătura lor emoțională, din săcătute și frumusețea lor. Și voi începe cu părinții unor elevi de la Liceul Industrial nr. 1. Cei mai mulți lucrează la întreprinderea de Rulmenți din Birlad care patronază liceul, au toți copii care au terminat sau care învață la acest liceu. Cunoșc liceul „ca pe propria casă” nu numai prin mijlocirea copiilor dar, mai ales, pentru că toți fac parte din comitetele cetățenești de părinți pe clase sau pe școală.

Constantin Filăniță, tehnician: „Toți cei trei copii ai mei au dorit să învețe la acest liceu. Unul a terminat, este student. Toți urmează tradiția familiei: vor deveni mecanici. Sînt foarte bine pregătiți mai ales la fizică, de care vor avea mare nevoie. Datorează aceasta profesorului lor Dumitru Tărnăuceanu, care — spun ei — este foarte exigent, le explică astfel încît înțeleg lecția din clasă și, mai ales, îi controlează îndeaproape pentru ca nici unul să nu rămînă în urmă. La profesorul Tărnăuceanu toți copiii au note mari”.

„Am doi copii — spune Iuliana Cucos, muncitoare la Întreprinderea de Confecții, și amîndoi, deși îi despart cîteva ani de studii, au dorit să aibă neapărat aceiași profesori. „Altfel nu pot avea rezultatele fratelui meu” — îmi spune ea. Ce cred că apreciază copiii mei la profesorii lor sînt seriozitatea și exigența, lecțiile pe care le țin și pregătirea de care dau dovadă. Iar eu, faptul că nu trece zi fără ca unul dintre ei să nu-mi comunice cum merg ei cu învățura, ce trebuie să fac pentru ca să-i ajut”.

„Băiatul meu este mai dificil — mărturisește Vasile Tăpescu, muncitor la Întreprinderea de Rulmenți de Rulmenți. De copil sînt retras. Dar în clasă a XII-a, nu prea are prieteni, s-a apropiat mai greu și de profesori în primele clase. Iar dacă astăzi știe că are o pregătire temeinică și că va putea munci bine oriunde, a datorează profesorilor. Noi, părinților, poate mai puțin pentru că nu am avut totdeauna timp, tactul și timpul să ne ocupăm de el. La început anul a avut probleme la limba română. Noi n-am știut și de aceea am fost surprinși cînd diriginta sa, Rodica Tăvilăș, ne-a invitat, chiar în ziua în care a luat o notă slabă, la școală. Am stat mult de vorbă, ne-a spus cum îl putem ajuta. Tot astfel, cu chimia și la timpul potrivit, pentru ca lipșirea să nu se perpetueze, au discutat cu noi, de la școală, de vizitîndu-ne acasă, toți profesorii „băiatului nostru. Era mulțumesc pentru ajutorul dat, mai ales profesorilor de fizică Rodica Tăvilăș și profesorului de matematică Vasile Băltăș, care l-au făcut să înțeleagă de ce are nevoie matematica și fizica sînt necesare ca spa și ca aerul”.

La Liceul Industrial nr. 1 „Alexandru Vlașcu” aceluși elev și alte motive pentru care părinții apreciază și stimează pe omul de la catedră.

„Rodica Tăvilăș, învățătoarea de la prima clasă primară. Învățătura era pentru ea a doua mamă. Acum este la o clasă la XI-a cu profil pedagogic, iar dorința de a se dedica învățurii și educării copiilor este mai puternică. Ea — mărturisește Vasile Tăpescu, pensionar — a dat ca atare cînd va urma la catedră fizică sau să poată aplica la clasă ceea ce au învățat-o, mai ales, profesorii Ștefan Cucos și Constantin Gîncă: dragostea față de profesie, spiritul de dreptate, de cinste, simțul de a ști cînd să fii sever și cînd indulgent”.

Logherul Rado Lazăr, de la Întreprinderea de Rulmenți, și Domnica Moneagă, profesoară, mi-au vorbit, în mod detaliat, despre profesorul Vasile Dumitrescu, de matematică, și Victor Avram, de fizică. Ceea ce îi caracterizează sînt „extraordnabila calitate a pregătirii lor profesionale (sînt adevărate enciclopedii — spun despre ei elevii), metoda lor de predare (lecția se învață din clasă fiind un permanent dialog între profesor și clasă), cadrul lor este laboratoriu, fabrica sau uzina, experimental, practică”.

În comuna Pogana este o școală cu clasele I—X mare, frumoasă, bine dotată. Cu toate că mulți elevi din satele subordonate parcurg zilnic cîteva kilometri buni, acum, la încheierea anului școlar, situația la învățură a elevilor școlii este foarte bună. Fiește, în mare măsură, aceasta se datorează pregătirii învățătorilor și profesorilor, calității predării muncii lor. Despre aceștia mi-au vorbit fărâmi cooperatori Elena Galben, Ion Stupu, Ion Iordăchiță și, mai ales, primarul comunei, Gheorghe Malanca. Toți și-au trimis copiii la școală cu credința că numai pe bănele sale pot învăța dra-

gostea de țară, de pămînt și de muncă pe care ei, acești țărani simpli și harnici, au moștenit-o din strămoși. Că numai aici, cu ajutorul profesorilor și al științei de carte, pot munci mai bine pămîntul, prin metode științifice, moderne.

Cunoșcînd foarte bine școala, primarul spunea cum aproape zilnic a însoțit pe directorul școlii, Georgeta Craioveanu, sau pe alți învățători și profesori ca: Elena Rafailă, Constantina Rafailă, Gabriela Verga și alții acasă la elevi, îndiferenți dacă aceștia ridicau sau nu probleme, pentru a-i învăța cum să-i ajute în organizarea timpului, în efectuarea lecțiilor. După asemenea vizite insistente și făcute la timp, mulți elevi și-au îmbunătățit statura la învățură, la frecvență sau disciplină.

Deosebit de utile sînt considerate de părinții din comună și lectoratele organizate de școli care răspund intereselor lor privind, mai ales, modul cum să-i ajute la învățură, orientarea școlară și

profesională (mulți absolvenți au rămas să lucreze în C.A.P. și datorită bunelor orientări făcute de școală) aspecte ale educației la diferite vîrste etc.

Nu pot încheia aceste sumare cuvinte și gînduri pe care părinții menționați le-au închinat de ziua lor, educatoarelor, învățătorilor și profesorilor copiilor lor, fără să subliniez și convingerea cu care mi-au vorbit despre datoria pe care o au de a fi cel mai apropiat, mai devotat și de nădejde sprijin al educatorilor, al școlii. „Noi, părinții — spunea Alexandrina Pascal, președinta Comitetului Cetățenesc de Părinți de la Liceul Industrial nr. 1 — am încheiat cu școala un contract — neîmpus de nimeni — de a da patriei oameni de nădejde, bine pregătiți, buni patrioți. Acest contract trebuie să-l onorăm și noi, părinții, cu aceeași înaltă responsabilitate, cu care și-l onorează școala și toți slujitorii săi”.

MONICA ROBEA

În atenția cititorilor și colaboratorilor revistei

Informăm cititorii și abonatii revistei „Tribuna școlii” că în cadrul acestui an revista noastră se distribuie aproape în întregime numai la abonati, pentru că pierzările de mare număr pornind de la prima în distribuție duc la un stoc foarte mic de exemplare.

Vă mai informăm că pentru a asigura o bună servire a abonților și a celorlalți cititori — însoțind a scrisorilor din localitățile rurale unde nu sînt puncte de distribuție a presii, precum și a coșurilor din localitățile urbane unde stocurile repartizate spre distribuție sînt mai mici decât solicitările — începînd cu acest an publicăm în paginile revistei, în majoritatea lor, programe de perfecționare pentru esamenle de definitivare în învățămînt și gradele didactice II și I pentru specialitățile și treptele de învățămînt preuniversitar. După cum se știe, în numărul 21 din 21 mai a.e. am publicat „Programe de definitivare, gradele II și I în învățămînt, pentru profesorii de fizicofie”, valabile începînd din anul școlar 1982—1984.

Reamintim că redacția nu poate satisface nici o cerere de numere din revista „Tri-

buna școlii” apărute în lunile sau în anii precedenți, singura sursă de a consulta aceste numere de revistă fiind colecțiile din bibliotecile școlare sau din alte biblioteci de specialitate.

Redacția invită colaboratorii care trimit articolele spre publicare să redacteze articolele respective la dimensiunile de cel mult trei file și jumătate și să le dactilografieze la două rînduri, putîndu-se expedia și manuscrise nedactilografiate, dar echivalente cu spațiul pe care îl ocupă trei file și jumătate dactilografiate la două rînduri.

Elementele grafice e bine să fie desenate cu cerneală, tuș, pix, și nu cu creionul.

Avînd în vedere că redacția pregătește articole, primite de la colaboratori pe un portofoliu redacțional publicabil pe o perioadă de trei luni înainte de apariția fiecărui număr, răspunsurile la scrisorile prin care se trimit articolele pentru publicare se expediază de redacție după expirarea termenului de reținere a articolelor respective în portofoliul redacțional și numai în cazurile în care articolele nu au fost publicate.

★

La Casa Personalului Didactic din București, sub egida Inspectoratului Școlar al Municipiului București și a Comisiei Municipale a Sindicatelor din Învățămînt, a avut loc, la 7 iunie a.e., un simpozion valoros prin tematica și conținutul comunicărilor științifice cu tema: „Educația civică în școală”.

Sesiuni — dezbateri

Luni 27 iunie, la Ploiești are loc Simpozionul național „Creativitate și eficiență în învățămînt” organizat de Uniunea Sindicatelor din Învățămînt, Știință și Cultură și Ministerul Educației și Învățămîntului. Vom reveni asupra acestei importante acțiuni, în numărul următor al revistei.

★

La Piatra Neamț, în zilele de 13 și 14 mai, sub egida Facultății de Matematică a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, a Inspectoratului Școlar Județean Iași, Casei Personalului Didactic și Filialei Neamț a Societății de Științe Matematice, în cadrul Festivalului Național „Cîntarea României”

INSEMĂRI DIN CETATEA ALUMINIULUI

Miraculosul metal argintiu și amprenta școlii

Unde se află aici amprenta școlii? Cum poate fi simțită, văzută, aflată prezența educatorilor, a profesorilor, inginerilor-profesori, maștrilor-instructori, a tuturor nobililor slujitori ai învățămîntului cărorora de ziua lor, „Ziua învățătorului”, le sînt dedicate aceste rînduri? Căci ea se află nevăzută dar pretutindeni prezentă, în reflexele acestui miraculos metal argintiu fin și fragil, ca o filă de hirtie, sau, în altă extremă ipostază, mai dur decît oțelul.

Ductil, maleabil, cu mare conductibilitate termică, aluminiul este revendicat pretutindeni, în toate domeniile industriale, acolo unde se cer piese de metal rezistente și ușoare. Îl aflăm în structura superbelor nave care străbat spațiul aerian, după cum îl regăsim în dantelăria finelor țesături electronice sau în gingașele ambalaje antisepice ale fabricilor de medicamente. Printr-o largă gamă de întreținări, industria aluminiului și a aliajelor sale s-a constituit în epoca modernă ca una dintre cele mai importante ramuri economice.

CertIFICATE ale marilor confruntări

Am fost de cînd în Cetatea aluminiului din Slatina. Ca orice gigant metalurgic și acesta își are magnetica sa forță de fascinație. Sînt impresionante imensele hale ale întreprinderii de Prelucrare a Aluminiului, uriașele sale poduri rulante, calupurile de aluminiu care, parcurgînd lungi trasee prin secții și mașini de extruzie (prelucrare prin deformare plastică) de laminare la cald sau la rece, se transformă în bare, piese, cabluri, benzi, folii (care ajung pînă la grosimi de cîteva microni) de o infinită diversitate de forme și mărimi. Procesele tehnologice sînt mecanizate și automatizate. Oamenii în salopete dirijează de la moderne pupitre de comandă docilii mastodonti industriali care transportă, transformă, modelează și prelucurează cu inimaginabilă deprecie baloturile de aluminiu. Abia dacă sînt trecut 13 ani de cînd întreprinderea de Prelucrare a Aluminiului își făcea debutul modest în producție. Astăzi se confruntă pe piața mondială cu mari coloși ai aluminiului, cu mari țări exportatoare cum ar fi Japonia, Statele Unite ale Americii sau U.R.S.S. care importă produsele întreprinderii slătine. Sînt binecunoscute severele și implacabilele exigente care guvernează piața mondială pentru a mai adăuga vreun cuvînt despre calitatea și valoarea produselor care pleacă de aici, de pe malurile Oltului, spre toate meridianele lumii. Pe ce anume misterioase căi este imagazinată în toate acestea prezența școlii, a muncii și dăruirii oamenilor ei?

Majoritatea: tineri

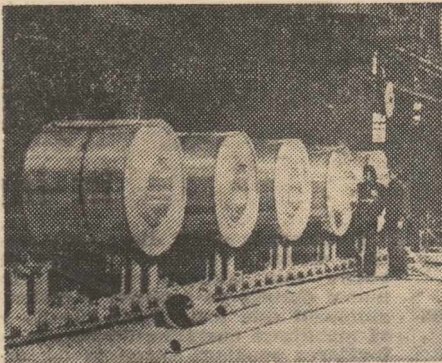
Vom încerca în cele ce urmează să constituim un răspuns cit de cit apropiat de acea realitate care face cu adevărat onoare cadrelor didactice. O primă observație. Mai mult de jumătate din muncitorii întreprinderii sînt tineri. Media lor de vîrstă se situează sub 25 de ani. Iar cele mai proaspete, cele mai proeminente amintiri din „viața” lor sînt recente, tinere ca însăși tineretea depozitariilor lor. Și toate se întorc inevitabil către școală. Stau de vorbă cu cîteva dintre ei... Relu Truică, electrician la Secția „Electroenergetică”, a lucrat la secția „folii”. A absolvit Liceul Industrial nr. 1 din Slatina. Amintiri despre profesori, diriginți, despre orele de atelier, orele de fizică, de matematică, de română, de practică. O notă bună, o notă proastă, o absență încă și astăzi regretată, o năzdrăvănie de copil asupra căreia s-a intervenit la timp cu severitate sau înțelegere și blîndețe după caz. Nume de profesori repetați cu respect și nostalgie. ...Dănuț Andreescu. Absolvent din 1978 al aceluiași Liceu Industrial nr. 1 din Slatina. Astăzi, pe umerii lui apasă răspunderea de a lucra la controlul tehnic de calitate. El este dintre aceia care sînt investiți cu încrederea și autoritatea de a da vîză de trecere produselor întreprinderii, de a semna și garanta pentru calitatea acelor produse care ies pe poarta ei. Munca lui cere o excelență cunoaștere a parametrilor calitativi (deci un larg orizont de cunoaștere de specialitate și generale) și o la fel de bună cunoaștere a modului de a trata cu oamenii, tact și pondere în raporturile cu aceștia. Puntea dintre ceea ce face astăzi și ce l-au învățat profesorii lui de ieri se întinde doar peste traiectoria a cîteva ani. Alte amintiri, alte lecții, alte experiențe de laborator la care acum se gîndește dacă a învățat la vreme îndejuns după strădania dascălilor săi... Cecilia Patrichi, absolventă de anul trecut, desigur, la nr. 1, electrician la secția „Energetică”. Nostalgiile după cei care au învățat-o tehnologia meseriei, fizica, matematica... „avcam o tablă lungă, la care lucram cîteva elevi odată” și buna profesoare de română „ei cred că îl dătoresc în cea mai mare măsură faptul că am reușit să ocup locul III pe țară la concursul de recitări pe scena Festivalului Național «Cîntarea României»”. Amintiri din orele de atelier. „Acolo cred că am început să învăț pe viu cu adevărat meseria de electrician”. ...Gheorghe Purcel, lăcătuș mecanic. A terminat în 1974 școala profesio-

nală de pe lângă același Liceu Industrial nr. 1 care revine obsedant ca un leit-motiv în biografiile acestor tineri. Cursurile serale ale liceului le-a terminat anul trecut. Acum s-a înscris la școala de maștri. Păstrează o anumită recunoștință școlii care „ne-a învățat carte, dar ne-a învățat și meserie”. ...Cornel Roșoga, Muncitor la „Laminare folii” supranumită și „Secția tineretului”. Aici peste 90 la sută din muncitorii sînt tineri. Și el un alt fost elev al Liceului Industrial nr. 1.

Biografii contopite

Zeci și zeci, sute și sute de tineri făurari ai aluminiului, a căror scurtă biografie este strîns legată de, și ea, scurta istorie a Liceului Industrial nr. 1 din Slatina. Lista foștilor elevi, a amintirilor lor ar putea continua la nesfîrșit. Biografiile individuale par a se dilua, a se șterge și a se contopi într-o unică, mare și pasionantă biografie cu aceleași însemne de marcă „am absolvit la Industrial nr. 1”, la zi sau la seral, la liceu, la școala profesională sau la școala de maștri, în anul cutare, cutare sau cutare ani, care sînt doar mici fragmente dintr-un deceniu. Revin în memorie chipuri de profesori, de multe ori aceiași, titluri de lecții, experiențe de laborator, ore de meditații și consultații, ore de atelier, piese rebutate și redate pînă ce miinile îndrumate cu răbdare au căpătat îndeminarea și deprinderea necesară, nume de foști colegi care le sînt și azi colegi, la fel ca atunci, dar altfel.

Să mai întîrziem, o clipă doar, în sirul acestor nenumărate individualități legate printr-un destin comun, asupra celui ales de tineri să-i reprezinte și care, nu printr-o simplă coincidență, este și cel mai reprezentativ dintre ei. Ion Bungiu, secretarul Comitetului U.T.C. pe întreprindere, el însuși fost elev al liceului, absolvent al școlii de maștri de pe lângă liceu. Mîndru de întreprinderea în care lucrează, de însemnătatea ei în economia națională, mîndru de școala pe care a absolvit-o, de tinerii a căror organizație o conduce este în stare să vorbească, după propria lui mărturie, o zi întreagă despre munca și viața lor. Într-adevăr, are și de ce, pentru că știe totul despre toate și despre fiecare în parte, despre procesul de producție, despre procesul muncii în fiecare secție, despre fiecare colțșor al ei, despre dificultățile întîmpinate în elaborarea

unui produs nou și felul în care au fost înlăturate, despre colaborarea dintre școală și întreprindere, despre practica elevilor în ateliere și producție, despre inginerii care sînt în același timp și profesori ai școlii, despre cite și mai cite. Nu numai că știe, dar și participă, pune tot sufletul și umărul ca totul să meargă bine, cit mai bine.

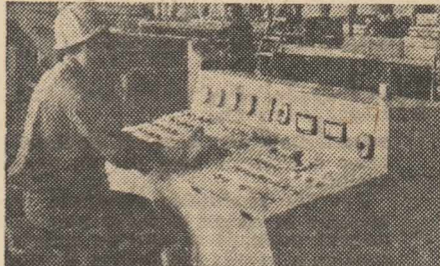
„Liceul aluminiului”

Deci toate sau aproape toate drumurile duc de la întreprinderea de Prelucrare a Aluminiului la Liceul Industrial nr. 1, care putea să se numească foarte bine Liceul Aluminiului, pentru că, după cum bine spunea cineva, „acest liceu s-a născut odată cu aluminiul românesc”, iar „producția” lui sînt tinerii pe care i-a format și pe care îi putem regăsi pe platforma aluminiului. Situat nu departe de întreprindere, într-o clădire nouă, modernă, aproape acoperită de o vegetație luxuriantă, de o aglomerație de arbori și arbuști, o odihnitoare oază vegetală. Odată aflat în incinta acestei clădiri, poți să-i admiri și să-i apreciezi spațioasele săli de clasă, cabinetele, laboratoarele, atelierele și, mai ales, poți să înțelegi și să-i apreciezi profesorii, inginerii, maștrii-instructori cu ale căror nume, discutînd cu tinerii din întreprindere, abia te-ai familiarizat.

— Cu toții — ne spune ing. prof. Traian Popa, directorul liceului — sîntem în această școală peste o sută de oameni și fiecare dintre noi își are partea lui de contribuție la formarea absolvenților noștri, chiar dacă participă direct sau indirect la buna desfășurare a procesului de educație și învățămînt.

Insistă asupra acestui „indiferent” dacă participă direct sau indirect, insistență din care ghicești dorința de a sublinia aportul întregului colectiv, rolul mai important sau mai modest al fiecăruia dintre cei ce compun colectivul didactic la amplul și subtilul proces de educație. Tactul, răbdarea, echilibrul și calmul acestui director care pare să știe tot timpul măsura lucrurilor și să găsească

adevăratul lor sens, pare să se fi imprimat întregului colectiv. Într-o discuție la care participa, alături de director, prof. de matematică Virginia Mihalache, director adjunctă, și maștrul-instructor Paul Vețeanu, secretarul organizației de partid, revin nume adinc încrustate în memoria absolvenților școlii: Victor Popescu, profesor de fizică și îndrumător cu problemele tineretului, Ionel Bălăsoiu, un alt profesor de fizică, Marieta Florescu, profesoară de chimie, Marcel Chiriac, profe-

sor de științe sociale, Constantin Agripina, profesor de limba română, Marcel Nicolescu, profesor de biologie, Ioan Chițu, inginer metalurg, Petre Popescu, maștrul-instructor. Din lista celor amintiți nu sînt omiși nici Gheorghe Ștefănescu, administrator, nici Gheorghe Marinescu, pedagogul, nici Traian Ionescu, contabilul, nici muncitorul Florea Pană sau Ion Florea, președintele sindicatului „TESA”. Sînt reamintite numele cadrelor didactice ca Victor Constantin și Ion Cojocaru, care astăzi sînt inspectori școlari ai județului Olt, sau ing. Ion Frunză, care este acum directorul adjunct al Liceului Industrial nr. 3 din Slatina. Este și promovarea acestor foști profesori ai școlii în noi funcții de răspundere, un certificat al valorii lor, al valorii colectivului.

Parte din spiritul și sufletul lor

Baza materială a școlii permite un învățămînt adecvat producției. 14 cabinete și laboratoare de specialitate, două de fizică, două de chimie și cite unul pentru metalurgie, mecanică, acționări și automatizări, biologie, matematică, limba și literatura română, desen tehnic, științe sociale, istorie, precum și un laborator fonic pentru limbi moderne. Se mai află

aici cinci ateliere-școală cu profil mecanic, unul cu profil electrotehnic, un altul cu profil de prelucrare prin așchiere și un atelier pentru forjă și sudură. În fiecare laborator, în fiecare atelier regăsești însemne ale strădaniei educatorilor de a asigura elevilor lor o pregătire potrivită cu importantul domeniu de producție în care vor intra la absolvirea școlii.

La ce ne-am putea opri din tot ceea ce se poate observa în aceste laboratoare, cabinete, ateliere? La experiențele din laboratorul de chimie pentru recuperarea depunerilor de staniu de pe cutiile de conserve în vederea creării unei stații pilot a școlii? La reconducțiile de contactori importați de întreprindere de la o firmă occidentală, reconducții care se fac cu piese românești în atelierul de electrotehnică al școlii pentru podurile rulante ale întreprinderii, la lucrarea de gradul I a profesorului de biologie, care și-a propus să caute mijloace de combatere a noxelor rezultate din prelucrarea aluminiului prin mijloace biologice, la fantasticul arsenal de scule din atelierul de lăcătușărie păstrată și aranjată cu o migală și răbdare de ceasornicar? Sînt o mulțime de amănunte, de realizări pline de ample semnificații — care nu pot fi cuprinse doar în cîteva rînduri.

Să mai adăugăm că planul de producție valoric al școlii este de un milion și jumătate de lei anual și că el este îndeplinit și depășit? Că cifrele planului de școlarizare sînt realiste, corespondența cerințelor și că el este, de asemenea, realizat la toate etapele, iar, ca urmare, repartiția absolvenților în producție, în permanență asigurată? Că de la întreprindere se primesc comenzi întempestive de repere care se cer executate cu operativitate în școală, considerată ca o microsecție? Că elevii din ultimele clase lucrează direct pe liniile de laminare în grupuri de cite 12 sub supravegherea unui singur muncitor?

Este mare lista realizărilor liceului. Ele toate pot fi circumscrise în sfera aceleiași idei, că tot ce se face aici contribuie la formarea celor ce prelucurează aluminiul care, născînd pe porțile fabricii, poartă înspre toate colturile țării și dincolo de frontierele ei, peste mări și țări, odată cu el o parte din spiritul, din sufletul și dăruirea colectivului didactic al acestui liceu. Aceasta este amprenta școlii!

OCTAVIAN BUZESCU

Incheierea anului școlar

Începem anul școlar 1982—1983, întîmpinînd și sărbătorind „Ziua pionierilor” și „Ziua Învățătorului”, sub semnul mobilizării întregului personal didactic, a tuturor elevilor și studenților, la îndeplinirea sarcinilor izvorîte din hotărîrile Conferinței Naționale a partidului, din indicațiile și orientările secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, date în Cuvîntarea rostită la începutul acestui an de învățămînt și la Forumul tineret generației, privind creșterea calitativă a tuturor laturilor procesului instructiv-educativ, activității de pregătire pentru muncă și pentru viață a tineretului.

În conformitate cu prevederile Ministerului Educației și Învățămîntului, încheierea cursurilor acestui an de învățămînt are loc după cum urmează:

— la clasele I—VII, în ziua de 25 iunie, iar la clasele a VIII-a în ziua de 18 iunie a.c.;

— la clasele a IX-a și a XI-a cursul de zi, a IX-a, a XI-a și a XII-a cursuri serale, precum și la anul I al școlilor profesionale la meseriile cu durată de un an și jumătate, în ziua de 15 iulie a.c.;

— la clasele a X-a cursuri de zi și serale, anul I al școlilor profesionale la meseriile cu durată de un an, cit și la învățămîntul de maștri curs seral, în ziua de 30 iunie a.c.;

— la clasele a XII-a cursuri de zi și a XIII-a cursuri serale, încheierea cursurilor a avut loc în ziua de 14 iunie a.c.

În toate școlile, în vederea încheierii cu rezultate cit mai bune a acestui an de învățămînt, are loc o intensificare a întregii activități instructiv-educative în rîndul elevilor și studenților, pentru îndeplinirea sarcinilor reieșite din hotărîrile de partid și de stat. Consemnăm pretutindeni o atmosferă de studiu și disciplină, de sprijinire a elevilor și studenților care au nevoie de acest sprijin și o amplă activitate de orien-

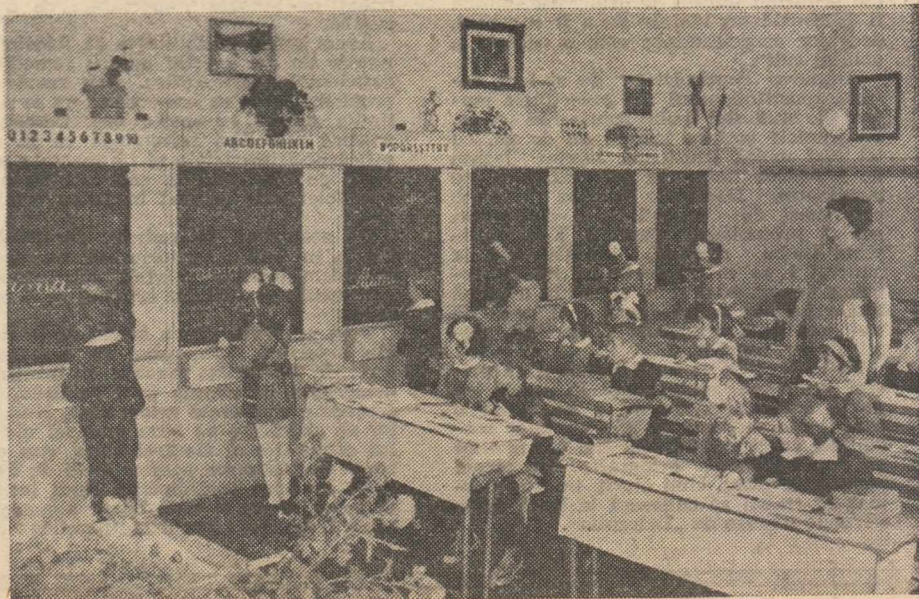
tare școlară și profesională a absolvenților școlii gimnaziale și treptei I de liceu, îndeosebi spre meseriile de minerit, petrol, metalurgie, construcții și agricultură, prin organizarea de discuții individuale cu elevii și părinții acestora; de asemenea, se organizează programe speciale de pregătire în vederea susținerii probelor de verificare a cunoștințelor sau a examenelor de absolvire și de admitere în învățămîntul superior.

Încă de pe acum, la nivelul comunelor, orașelor și municipiilor, se pregătesc programe culturale-artistice care, în după-amiaza zilei de 25 iunie a.c., vor fi susținute de formațiile utecistilor, pionierilor și școlimilor patriei participante la Festivalul Național „Cîntarea României”. Încep să se organizeze, ca la fiecare început de vacanță, drumeții, excursii, serbări cîmpenești, carnavaluri, întreceri sportive, acțiuni de pregătire pentru apărarea patriei, activități politico-educative, de muncă patriotică, tabere și alte activități specifice vacanței de vară.

La învățămîntul preșcolar, primar și gimnazial, festivitatea de sfîrșit de an, „Ziua pionierilor” și „Ziua Învățătorului” se organizează duminică 26 iunie, după cum urmează: între orele 8.30—11 se va sărbători „Ziua pionierilor”, odată cu festivitatea de sfîrșit de an școlar; între orele 9—11 la învățămîntul superior și între orele 12.30—14.30 la învățămîntul preuniversitar, se va sărbători „Ziua Învățătorului”.

Încheierea anului școlar, prilej de bilanț și de privire în perspectivă, constituie pentru toate cadrele didactice, pentru toți elevii și studenții, un moment sărbătorec, un prilej de angajare hotărîtă pentru îndeplinirea în continuare în cele mai bune condiții a sarcinilor reieșite din hotărîrile de partid și de stat.

AL. TEODOR

RECAPITULARE ȘI CONSOLIDARE

BIOLOGIE

Superioritatea Cormophytelor față de Thalophyte

Obiectivele pe care mi le-am propus la această lecție de recapitulare la clasa a IX-a sunt: cunoașterea caracterelor de superioritate ale Cormophytelor față de Thalophyte; modificările anatomo-fiziologice în funcție de condițiile de viață ale plantelor. Totodată, prin fixarea poziției filogenetice a acestui grup de plante — un alt obiectiv propus — consider că am la îndemână încă o ocazie de a contribui la formarea concepției materialiste științifice a elevilor.

Metodele și procedeele utilizate: observația, descoperirea, compararea, problematizarea. Ca modalitate de lucru cu clasa, preconizez activitatea pe grupe de elevi. Planșa cu regnul vegetal, diagrama, aspectomatul, materialul biologic cu reprezentările familiilor de plante, iarburile sunt mijloace de învățământ pe care le utilizez la această lecție.

Și acum, desfășurarea lecției: pe baza unei discuții frontale asupra planșei cu regnul vegetal, se stabilește tema și obiectivele lecției, punându-se în evidență superioritatea Cormophytelor față de Thalophyte, respectiv, corpul format din organe diferențiate: rădăcină, tulpină, frunză, floare, fruct.

Corelind cu studiul geografic, se scoate în evidență populara Pteridofitelor în perioada siluriană cu Pteridophyte, Orogenza caledoniană din perioada silurian-devonian a condus la extinderea acestor plante, dând posibilitatea să colonizeze diversele medii terestre: corbul cu tesuturi mecanice, de absorbție și conducere, de asimilare.

Se proiectează ciclul evolutiv al Pteridophitelor, scoțându-se în evidență cele elevii următoarele aspecte: sporofitul este reprezentat prin planta verde perennă; pe frunze se formează sporozoaie cu spori, prin germinarea cărora rezultă protalul cu anteridii și arheogame, în care are loc fecundația. Aceasta constituie un proces adaptiv la viața terestră, care duce la apariția seminței, caracteristică Pteridospermelor (ferigi cu sămință).

Se menționează, pentru clasificarea elevilor, că Pteridospermele și ferigiile au evoluat paralel din psilofite — forme fosile de trecere dintre plantele acvatice și terestre.

Profesorul subliniază următorul aspect: Pteridospermele fac trecerea de la Pteridofite la Gymnosperme, acestea fiind considerate ca cele mai primitive Gymnosperme. De asemenea, se precizează că Pteridospermele și ferigiile au evoluat paralel din Psilofite — forme fosile de trecere dintre plantele acvatice și terestre.

Pteridospermele sunt genotipi Gymnospermelor și Angiospermelor: un exemplu concludent îl constituie *Cycas*, specie care are inflorescențe de ferigi și sămință ciliată ca și ferigiile, dar are caracter de

superioritate prin prezența pe dosul frunzelor a ovulelor care vor da naștere la semințe.

Apariția semințelor constituie un salt calitativ în cadrul evoluției plantelor; se asigură protecția și nutriția embrionului, ceea ce a permis răspândirea Gymnospermelor încă din perioada permiană. Prin anteridii ciliate, și fecundația simplă, Gymnospermele primitive se aseamănă cu Pteridofitele; prin floare și semințe se apropie de Angiosperme, cele mai evoluate plante.

Se pune întrebarea: în ce constă superioritatea Angiospermelor? Răspunsurile se vor referi la următoarele aspecte: corbul mai bine adaptat la condițiile de mediu; în structura lemnului se găsesc trachee; prezența, în organizarea florii, a ovarului, care va da naștere la fruct, care protejează mai bine sămința. Aceste caracteristici reprezintă un salt calitativ în evoluția și răspândirea Angiospermelor — concluzie la care vor ajunge elevii în acest moment al lecției.

Pentru studiul Angiospermelor, clasa se împarte în trei grupe care studiază reprezentanții dicotiledonateilor. Și anume, prima grupă — dialiptale; a doua grupă — gimnospetale; a treia grupă — apetale.

Se atrage atenția asupra familiei Magnoliaceae care, prin numărul mare de stamene și carpelul cu dispoziție spiroclică, se apropie de Gymnosperme. Alte două grupe studiază reprezentanții monocotiledonateilor.

Elevilor li s-a pus la dispoziție material biologic, planșe, file din ierbar. Pe baza materialului la dispoziție din observația elevilor, se stabilesc caracteristicile clasei dicotiledonateilor, comparativ cu monocotiledonateile. Profesorul completează datele obținute prin observarea directă asupra materialului biologic cu imagini proiectate la aspectomat, diapozitive cu reprezentanți tipici ai familiilor de plante. La final, se stabilește metodologia alcătuirii unei tabel comparativ, cu caracteristicile generale ale dicotiledonateilor și monocotiledonateilor, în care vor fi incluse următoarele: **dicotiledonate:** embrionul — 2 cotiledoane; rădăcina — pivotantă; tulpina; dispoziția fasciculelor liber-lemnoase; frunza; floarea; plante; **arbori;** **monocotiledonate:** embrionul — 1 cotiledon; rădăcina fasciculată; tulpina; dispoziția fasciculelor liber-lemnoase; frunza; boara; plante ierboase.

Această temă de recapitulare-sistematăre îi ajută pe elevii să-i consolideze cunoștințele, să capete o privire de ansamblu asupra evoluției Cormophytelor, a plantelor în general și să le ofere argumente ale evoluției vieții pe pământ.

Prof. ILENA JULEA
directoarea Liceului de Științe ale Naturii din Brașov

soane, vocale, diftongi, triftongi, hiaturi, silaba, despărțirea cuvintelor în silabe, accentul.

Metode: dictarea ortografică, analiza ortografică, explicația, conversația, exercițiul.

Material didactic: diapozitive, folii retroproiector, texte, liste deschise.

Scopul urmărit: precizarea noțiunilor, cunoașterea în detaliu a modului în care elevii stăpinesc materialul ortografic propus; a) instructiv: actualizarea cunoștințelor de fonetică și reliefaarea valorilor lor practice; b) educativ: conștientizarea necesității de însușire logică a problemelor fonetice.

Momentele lecției: I. Pregătirea clasei pentru lecție printr-un dialog axat pe corelația dintre ortografie și ortoepie; prezentarea citorva diapozitive ilustrând diverse situații ortografice. II. Proiectarea textului ortografic. Elevii primesc ca sarcină didactică să sublinieze diftongii, triftongii, hiaturile și să despărțind în silabe cuvintele indicate cu roșu. Corectarea greșelilor se va face la tablă prin alcătuirea unor liste deschise.

Activitatea elevilor se va desfășura diferențiat, pe trei grupe ortografice, stabilite în funcție de rezultatul obținut la lucrările de verificare a nivelului ortografic, grupele A și B pun în evidență diftongii, triftongii, hiaturile, despart în silabe cuvintele marcate; grupa C definește noțiunile de diftong, triftong, hiat și demonstrează valențele practice ale cunoștințelor de fonetică în analizele prozodice: vocală accentuată — vocală neaccentuată, silabă, măsură, ritm, rimă. Exemplele vor fi selectate din culegeri de poezii populare. III. Toți elevii clasei vor întocmi un tablou sinoptic ilustrând noțiunile recapitulate cu exemple noi.

A doua modalitate principală folosită pentru ridicarea nivelului ortografic al elevilor din clasa a IX-a se referă la introducerea unui material ortografic în anumite lecții de literatură română. Am ales pentru exemplificare lecția „Zburătorul” de Ion Heliade Rădulescu. Motivul folcloric al zburătorului. Elementele de pastel. În prima oră afectată, elevii și-au însușit conținutul artistic al baladei, memorând mai multe strofe. A doua oră am verificat gradul de însușire a ortogramei întinse în text, printr-un exercițiu de autodictare.

Analiza modului în care au reușit să ortografieze unele construcții din poezie a fost făcută prin scrierea la tablă a formelor ce suscită interes ortografic. Ceilalți elevi, prin comparație cu modelele discutate, își autocorectează lucrările. Sint

FIZICĂ

Aspecte ale predării în învățământul seral

Formarea la elevii din clasele serale a unei motivații intrinseci pozitive de învățare este absolut necesară, deoarece numai dorința de a obține o diplomă de absolvent este insuficientă. Școala poate să mobilizeze energiile naturale ce susțin învățarea spontană: trezirea curiozității, îndreptarea ei spre preocupări intelectuale. Pentru ca elevii să dobândească priceperi și deprinderi care să le permită, cu destulă ușurință, progresul, este necesar să li se ofere modele operative de comportament, sarcinile pe care le primesc, fiind astfel structurate încât să le trezească sentimentul de realizare.

Stabilirea obiectivelor învățării fizicii se poate face mai ales după taxonomia Gagné-Merill, deoarece comportamentele descrise de aceasta coincid dină la identificare cu obiectivele învățării fizicii. Aceste obiective ar fi, în ordinea creșterii gradului de complexitate: învățarea de generalizări, însușirea de concepte, principii și rezolvarea de probleme.

Este bine ca în învățământul seral să predominie metodele active (metode operatorii), care conduc la realizarea afectivă a operațiilor de gândire. Între aceste metode un rol deosebit îl joacă problematizarea, considerată o concepție didactică de primă însemnătate, învățarea prin descoperire, experimentul, precum și metodele clasice, reorientate în funcție de actualele obiective ale instruirii.

Pe baza lor, timpul de studiu limitat, conjugat cu o putere mai mare de asimilare a elevilor de la seral, face posibilă o însușire a cunoștințelor în clasă în proporție de peste 80%.

Activitatea cu manualul joacă un rol central în cadrul activităților în clasă, în ciuda unor dificultăți pe care le ridică aceste manuale. (În special cel de clasa a XI-a). Folosirea lui poate lua diverse aspecte:

- întocmirea unui scurt conspect al unei lecții (nu prea dificile);
- folosirea unor scheme, grafice din manual; analiza și interpretarea acestora pentru înțelegerea unor fenomene fizice;
- rezolvarea dirijată a unor întrebări problemă;
- sistematizarea unor cunoștințe din manual pe baza unei fișe de lucru.

vizate următoarele ortograme: mi zbate, s-aprinde-n mine, nu-s ce-mi i-aș da, că-mi furnică, n-am, n-ai se-nrucisează, ochii-mi vâpăiază, m-răcit, m-apucă, s-o mii, citu-i ziulă s-adapă, deșteaptă-te, văzutu-l-ai, că nuind-o, că-ncepe etc.

După efectuarea acestor operații se va deschide manualele, cerindu-li-se elevii să discute și alte ortograme întinse la balada studiată.

Odată cu creșterea nivelului ortografic al clasei, cerințele îmbracă forme superioare. Studiind Sara pe deal, elevii au fost solicitați să pună în evidență valoare stilistică a următoarelor construcții poetice: sara, turmele-l urc, stele le scapă izvorind, m-aștepti tu pe mine, trece-a sfântă și clară, caută-n frunze, frunze gânduri și-e plină, nouri curg, scîrțiea vînt, valea-i în fum, murmură-n stîie împle, spune-ți-voi și să explice ortografia lor.

Originalitatea stilului lui Caragiale a demonstrat-o împreună cu elevii, pornind de la argumente ortografice.

Problemele ortografice urmărite în clasa a X-a le-am stabilit pe baza lucrării de verificare a nivelului ortografic. La majoritatea claselor accentul s-a mutat pe probleme de stil. Operativ, am declinat și discuții ortografice. Activitatea ortografică a elevilor din clasele a IX-a și X-a am testat-o la sfîrșitul fiecărei ore școlare. Lucrarea de verificare le-a permis să despărțind în silabe mai multe cuvinte, să indice situații tipice în care este utilizată cratima, să ilustreze cu exemple o serie de diftongi și triftongi să alcătuiască pluralul unor substantive și să conjuge la indicativ, perfectul simplu, verbul a agree. Punctajul l-am înregistrat în tabele speciale. Cele mai puține puncte au fost obținute acolo unde se cerea aplicarea cunoștințelor teoretice.

Un singur exemplu: În majoritatea elevii știu să conjuge verbul a crea dar modelul a lucra. Puși în fața unui verbul care se conjugă asemănător, ei nu au făcut analogii și în puține cazuri au indicat forme corecte.

Profesorul de limba și literatură română va putea acționa eficient și în direcția ortografică, dacă va cunoaște volumul de fapte ortografice în care elevii săi. Evaluarea cunoștințelor și scrierea corectă necesită grijă și responsabilitate. Randamentul școlar va crește, acțiunea noastră pedagogică va fi bine orientată numai dacă vom fi informați asupra nivelului atins de elevii în formarea deprinderilor ortografice. Vom avea un sprijin serios și în recentul „Dicționar ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române”, elaborat sub egida Academiei Republicii Socialiste Române.

Prof. VASILE LEFTER
Liceul Industrial nr. 4 din Focșani

LIMBA ROMÂNĂ

Modalități specifice de însușire a normelor ortografice

Ortografia este o primă carte de vizită privind cultura omului, este sinonimul eleganței vizuale. Sugestiv, René Parisse remarcă: „Ortografia înseamnă respect față de tine însuși; o primă reputație a omului se stabilește prin aceasta și dacă aspectul este nefavorabil, va fi foarte greu să se îndrepte prima impresie. Scriind și făcând greșeli de ortografie, putem fi desconsiderat înainte de a fi cunoscut, deoarece corectitudinea este o calitate a omului cult”.

Formarea deprinderilor de scriere corectă constituie unul din obiectivele majore ale studiului limbii române în școală. Programele școlare înscriu an de an, cu tot mai multă insistență, sarcini legate de însușirea normelor ortografice și de punctuație. Recentele bareme minime obligatorii de cunoștințe și deprinderi pentru promovarea clasei a X-a, disciplina limba română, înregistrează la punctul 1, ca primă cerință: „Să se exprime corect, oral și în scris. Să nu aibă într-o lucrare scrisă (teză) mai mult de trei greșeli de ortografie și de cinci greșeli de punctuație”.

Toate acestea ne-au determinat să primim problema ortografiei în școală cu multă seriozitate, dorind a ne aduce o contribuție modestă la găsirea unor modalități specifice de însușire a regulilor și deprinderilor ortografice în prima treaptă de liceu, cînd elevii, în mod normal, ar trebui să cunoască în bună parte normele impuse de „Îndreptar”.

Actuala Programă de limba și literatură română afectează pentru compuneri și exerciții de cultivare a limbii un număr de 25 ore pentru clasa a IX-a, 18 ore pentru clasa a X-a, 11 ore pentru clasa a XI-a, 5 ore pentru clasa a XII-a, ceea ce înseamnă că studiul problemelor de limbă română în liceu a început să fie tratat pe măsura importanței ce o încredințăm.

Avem astfel posibilitatea să folosim un număr de ore efectiv pentru remedierea deficiențelor ortografice. Dar, rezolvarea problemelor de scriere corectă nu se poate limita numai la aceste ore. Cercetarea noastră metodică recomandă ca în planificările trimestriale să fie marcate acele lecții de literatură în care pot fi introduse elemente privind însușirea ortografiei.

De asemenea, în cadrul recapitulării finale, în mod obligatoriu este necesar să includem aspecte privind verificarea și argumentarea faptelor ortografice și ortoepice.

Vom prezenta cîteva schițe de tehnologie didactică, încercînd să sugerăm o serie de modalități practice de însușire a ortografiei în treapta întâi de liceu. Mai frecvente sînt orele ortografice. Numărul lor se stabilește pe baza analizei nivelului ortografic al fiecărei clase. Am conceput desfășurarea acestor lecții de limbă după modelul tradițional: Tipul lecției: de recapitulare și consolidare a cunoștințelor. Subiectul: Probleme fonetice: con-

apar între mărimile fizice aparținând acestor clase. Și în acest caz ponderea cade pe activitatea desfășurată în clasă.

4. Lată un exemplu de fișă de recapitulare pentru capitolul „Unde electromagnetice”:

1. Definiți undele electromagnetice.
2. Arătați cum se clasifică undele electromagnetice.
3. Ce surse de unde electromagnetice cunoașteți?
4. Care sînt proprietățile generale ale undelor electromagnetice.
5. Explicați aceste proprietăți folosind principiul lui Huygens.
6. Ce relații puteți stabili între undele electromagnetice și cele elastice?

7. Arătați ce aplicații practice au fenomenele enumerate (proprietățile).

8. Probleme propuse spre rezolvare.

Din cele citeva aspecte ale activității elevilor de la învățămîntul seral în timpul orelor de fizică, se desprinde, ca un numitor comun, necesitatea intensificării muncii individualizate și pe grupe de elevi, a evitării supraincercării elevilor și a realizării unui învățămînt aplicativ cu accent pe formarea gândirii creatoare, stimulindu-se, continuu, efortul propriu.

Prof. MAGDALENA MIRCEA
Liceul Industrial nr. 1, Cugir, județul Alba

circumscrișă, diferă de la un an la altul, în raport cu particularitățile psihice și de vîrstă ale copiilor și ale clasei. Ea se desfășoară, de regulă, într-un interstițiu de patru, respectiv doi ani, în cazul treptelor întii și a doua. Înfăptuirea sarcinilor enumerate și a altora presupune o metodologie adecvată și, mai mult ca în cazul copiilor, o instruire diferențiată pînă la individualizare, în funcție de pregătirea și experiența de viață a părinților, în raport cu nevoia de inițiere a acestora pentru a-și putea ajuta copilul sau copiii într-un domeniu sau altul.

„Pregătirea adulților nu poate fi făcută prin sistemul școlar și universitar tradițional” (Roger Mucchielli, Metode active în pedagogia adulților, E.D.P., 1982, pagina 14). De aceea se impune desfășurarea sa în cadrul unor forme adecvate adulților, stabilite și organizate de fiecare învățător și dirigințe în funcție de cerințele părinților, izvorite din nevoia de a face față situațiilor multiple ce apar sau pot apărea în activitatea elevului acasă. În cazul realizării învățării depline, dezințiat greu de înfăptuit, conținutul muncii cu părinții variază în raport cu scrijorul pe care scontăm din partea familiei. Nicăieri și nicidecum dictonul „do ut des” nu a avut mai mare valabilitate.

Din noianul formelor de organizare ce s-au cristalizat în practica școlilor și liceelor din județul nostru reținem: lectoratul, ședința de lucru, consultația, dezbateră pe o temă dată, discutarea unei cărți sau a unei emisiuni de tele-radio, medalionul ori simpozionul organizat și susținut cu ajutorul părinților care au o anumită experiență în creșterea copiilor, procesul pedagogic, întâlniri cu o personalitate din diverse domenii de activitate, dialogul părinți-copii, organizat în orele de selecție și orientării profesionale, vizionarea și discutarea unui film sau spectacol realizat pe o temă pedagogică etc.

Printre problemele care ocupă un loc prioritar în practica unităților de învă-

țămînt, în cadrul formelor enumerate au fost și sînt dezbătute teme diferite. De exemplu: arta de a ne cunoaște copilul; cum putem trezi și cultiva interesele copilului; inocularea priceperilor și deprinderilor de comportare; pregătirea copilului pentru muncă și viață; metode și procedee de a voluntariza reacțiile copilului; arta — mijloc și scop al educației copilului; educația morală; sursința modelului educativ — viața, munca și arta; orientarea profesională a copiilor; educația politică, patriotică și revoluționară în familie; omul și comunistul de omenie; sănătatea copilului.

Parcursirea unor asemenea teme în cadrul extensiunii pedagogice, al formelor menționate pe baza unor metode și procedee adecvate, preponderent active — exerciții, conversația, demonstrația, dialogul, povestirea, expunerea, metoda Carrard (learning by doing — a învăța făcînd), rezolvarea de probleme — sînd soluții și se optează pentru cea mai bună — studiul individual și, de caz etc. — educația părinților devine o realitate fără de care nu poate fi concepută realizarea sarcinilor educației multiaterale. Impunerea ei stă în puterea școlii și se realizează diacronic printr-un efort susținut din partea educatorilor. Implicarea părinților în procesul instruirii și învățării, educației în general, reclamă cunoașterea psihologiei adulților, coordonarea firească a acțiunilor de propagandă pedagogică, integrarea lor într-o activitate sistematică și permanentă.

O asemenea performanță este consecința unei munci susținute, concepute la nivelul inspectoratului școlar, cu deosebire la acela al fiecărei unități de învățămînt, ceva mai mult, al fiecărei clase în parte. Aleatoriu în munca cu părinții dăunează nu atît adulților în cauză, ci, cu deosebire elevilor — copiilor lor.

Prof. dr. PAVEL PETROMAN
inspector general adiune
al Inspectoratului Școlar Timiș

ȘCOALA ȘI FAMILIA

Extensiunea pedagogică pentru părinți

Formă a educației permanente care constă în organizarea și conducerea de către școală a activității de informare și influențare a părinților în vederea pregătirii lor pentru a acționa convergent, în școlul realizării sarcinilor ce vizează idealul educativ, extensiunea pedagogică facilitează propagandă pedagogică, înfăptuirea în condiții mai bune a pregătirii educației lor pentru muncă și viață. Realizarea sa la nivelul fiecărei unități de învățămînt este cu atît mai necesară cu cît în ultimii ani, numeroase studii de psihopedagogie au demonstrat teoretic și experimental că o bună parte din decalajele în progresul școlar al elevilor — capacitățile verbale de a învăța, deprinderile de a munci, de a se concentra asupra sarcinilor etc. — se datorează prezenței diferențelor de mediu familial. Ele nu sînt nici de nivelul economic, nici de cel cultural, ci de ceea ce fac efectiv părinții în interacțiunea cu copiii în cadrul familiei. „Dificultăți în învățare poate întîmpina oricine. Elevii care nu au încredere în capacitatea lor de învățare nu vor persevera mult timp în eforturile de depășire a acestor greutăți. O încredere sporită în sine permite însă elevului să dispună de energia și de motivația necesară spre a găsi soluții în situații în care lipsa de autoîncredere ar duce la un abandon imediat al încercărilor de rezolvare”. (B. Bloom. Puncte de vedere noi asupra elevului. Implicații pentru procesul de instruire și pentru program, în Învățarea deplină, informare tematică nr. 7, B.C.P., București, 1982).

Dar, pentru a fi în stare să intervină la momentul oportun, pentru a-și sprijini în toate perioadele dezvoltării sale, părințele, respectiv părinții, trebuie ajutați, sprijiniți și orientați din timp și permanent, mai cu seamă dacă scontăm pe aportul lor la înfăptuirea integrală a sarcinilor educației multilaterale. Pentru ca părinții să poată da ajutor educatorilor trebuie ca școala să le dea nu atît sfaturi,

ci indicații și sugestii concrete cu privire la felul în care ar putea să-și sprijine acțiunile cadrelor didactice și educarea copiilor și tinerilor în școală, și dincolo de ea, creîndu-le condițiile favorabile de instruire și învățare. Oferite concomitent și consecutiv atît în școală cît și acasă înseamnă a le „înlesni”, aproape ideal, cerințele desfășurării unei bune învățări.

Pentru a-și ajuta să ia parte activă la pregătirea copilului pentru viață și muncă, de ce nu pentru școală și familie, în consens cu ceea ce proiectează și intenționează fiecare unitate de învățămînt, conducerea școlii sau liceului — fiecare învățător sau dirigințe în parte — este dator să organizeze și să desfășoare extensiunea pedagogică în cele mai bune condiții. Ea incumbă sarcini diverse: înarmarea părinților cu metode și procedee care să le permită să învețe și să se autoinstruiească întreaga viață; înzestrarea lor cu cunoștințe elementare din domeniul psihopedagogiei, după caz, preșcolare, școlare, preadolescentului și adolescentului (de aceea adaptarea propagandei pedagogice la cerințele părinților este indispensabilă); formarea unei atitudini pozitive față de educație și instruire favorabile dezvoltării și perfecționării lor permanente; inocularea unor priceperi și deprinderi concrete care să le permită să-și ajute efectiv copilul sau copiii în exersarea actului citirii, limbajului, șecriturii etc. (cu deosebire pentru grădinițe și clasele primare); educarea disponibilității personale pentru a-și sensibiliza să acționeze în aceeași direcție cu propriii copii; improspătarea cunoștințelor din domeniul limbii române, matematicii, fizicii, biologiei pentru a-și putea supraveghea, eventual urmări, copilul; familiarizarea cu principalele probleme ale școlii, după caz, cu metodologia soluționării lor etc.

În situația extensiunii pedagogice pentru părinți, sfera problematicii sale este

Graficul acțiunilor din învățămîntul liceal în lunile iunie, iulie, august

Incheierea cursurilor

14 iunie — s-au încheiat cursurile la clasele a XII-a, cursuri de zi și a XIII-a, cursuri serale.

30 iunie — clasa a X-a — cursuri de zi și serale —, anul I al școlilor profesionale la meserie cu durată de un an, cît și la învățămîntul de maiștri, curs seral.

15 iunie — clasele a IX-a și a XI-a — cursuri de zi; a IX-a, a XII-a — cursuri serale — precum și la anul I al școlilor profesionale de la meseriile cu durată de un an și jumătate.

Sesiuni de corigență

1—4 iulie — elevii școlilor profesionale cu durată de un an.

5—10 august — clasele a X-a, a XI-a (zi și seral), a XII-a zi și a XIII-a seral.

13—16 august — anul I al școlilor de maiștri cu durată de pregătire de un an și anul al II-lea (seral).

1—5 septembrie — clasa a IX curs de zi și seral, a XII-a seral, anul I al școlilor profesionale și de maiștri cu durată de un an și jumătate și anul I de la școlile de maiștri, seral.

Admiterea în școlile profesionale și de maiștri

1 iulie—5 septembrie — înscrierea candidaților în școlile profesionale (zi și seral).

10—25 august — înscrierea candidaților pentru concursul de admitere în școlile de maiștri

6—10 septembrie — susținerea probelor de concurs pentru admiterea în școlile profesionale.

Examenul de bacalaureat

I. Sesiunea iunie (21—30 iunie)

21 iunie — lucrare scrisă la limba și literatura română.

22 iunie — lucrare scrisă la limba și literatura maternă.

24 iunie — lucrare scrisă la: matematică, fizică, chimie, biologie, anatomia și fiziologia omului, istorie, geografie, economie politică și politica economică a P.C.R., filozofie, filozofie și estetică, pedagogie școlară și preșcolară.

27 iunie — lucrare scrisă la: filozofie și biologie pentru candidații menționați în notă.

26—30 iunie — susținerea lucrărilor practice de bacalaureat și examinarea orală a candidaților care nu au obținut cel puțin nota 5 la lucrările scrise și au solicitat prezentarea la examinarea orală.

30 iunie — afișarea rezultatelor examenului de bacalaureat.

II. Sesiunea august: (13—22 august)

1—20 iulie — înscrierea la examenul de bacalaureat

Pînă la 1 august — executarea lucrărilor practice și depunerea acestora la secretariatele liceelor.

13 august — lucrare scrisă la limba și literatura română.

14 august — lucrare scrisă la limba și literatura maternă.

16 august — lucrare scrisă la: matematică, fizică, chimie, biologie, anatomia și fiziologia omului, istorie, geografie, economie politică și politica economică a P.C.R., filozofie, filozofie și estetică, pedagogie școlară și preșcolară.

19 august — lucrare scrisă la: filozofie și biologie pentru candidații menționați în notă.

17—22 august — susținerea lucrărilor practice de bacalaureat și examinarea orală a candidaților care nu au obținut cel puțin nota 5 la lucrările scrise și au solicitat prezentarea la examinarea orală.

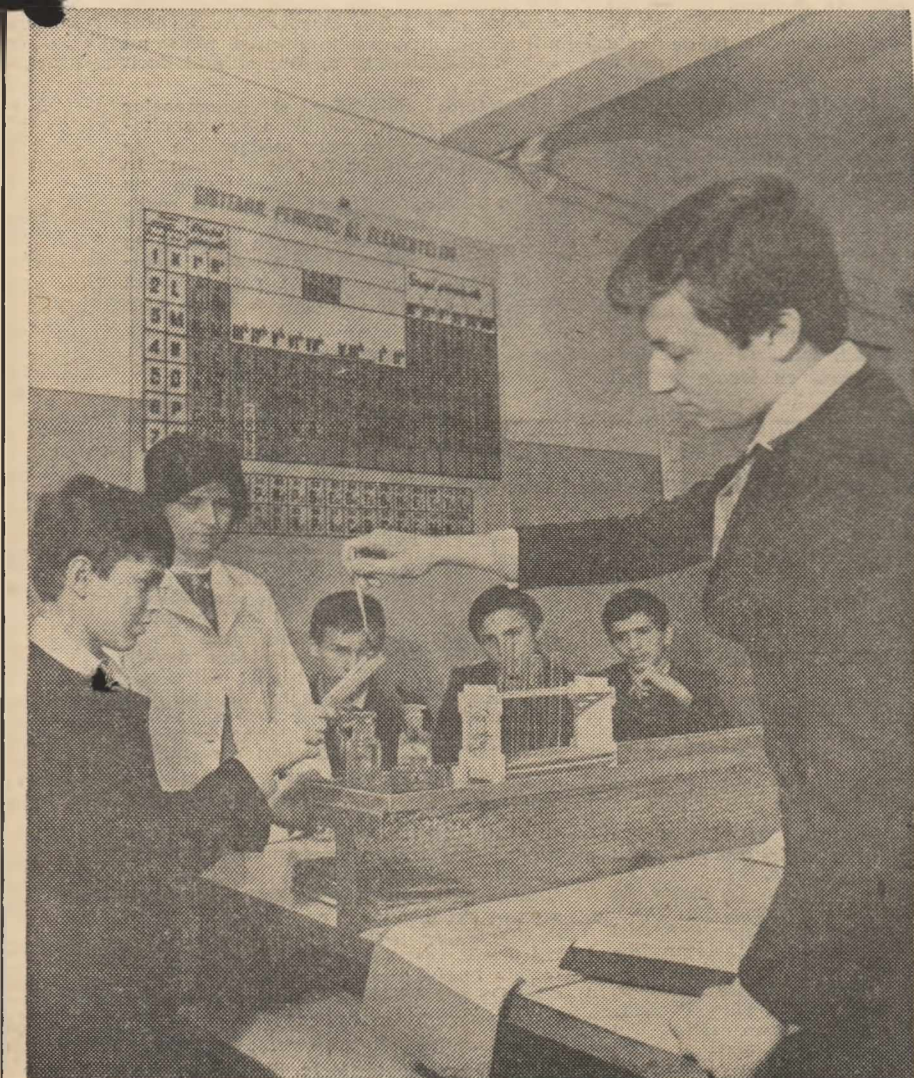
22 august — afișarea rezultatelor examenului de bacalaureat.

Notă:

1. Candidații proveniți de la liceele sau clasele cu predarea în limbile naționale-tăților conlocuitoare susțin probă scrisă și la limba și literatura maternă.

2. Candidații proveniți de la profilul „filologie-istorie”, învățămînt seral, încadrați în muncă în domenii pentru care, potrivit nomenclatorului de profesii și meserii, nu sînt organizate licee, precum și cei care nu sînt încadrați în muncă, beneficiînd de prevederile art. 4 alin. 2 și 4 din Legea nr. 25/1976, privind încadrarea într-o muncă utilă a persoanelor apte de muncă, respectiv cele în stare de incapacitate totală de muncă și femeile care își îngrijesc copiii sau desfășoară o activitate casnică în gospodăria proprie, susțin examenul de bacalaureat după cum urmează: Proba I: limba și literatura română (lucrare scrisă); Proba II: istorie (lucrare scrisă); Proba III: filozofie sau biologie (lucrare scrisă).

Graficele cuprinzînd acțiunile de organizare și desfășurare a înscrierii în clasa a IX-a, învățămînt de zi, și a concursului de admitere în clasa a XI-a, învățămînt de zi și seral, au fost publicate în „Tribuna școlii”, nr. 251, mai a.c.

Valoarea educativă a manifestărilor artistice

Serbările și șezătorile

Serbările și șezătorile au o deosebită valoare formativă în viața copilului, contribuind la educarea lui multilaterală, comunistă, în general și la educația ateistă, în special. Ele constituie mijloace eficiente de a introduce în viața preșcolarilor arta, sub toate aspectele sale. Frumosul din viață sau din artă influențează psihicul sensibil și receptiv al copilului, născând puternice emoții estetice.

Serbările și șezătorile sînt și un izvor de bucurii și satisfacții. Ele creează copiilor o stare de bună dispoziție, favorabilă atât dezvoltării fizice, cit și dezvoltării lor psihice. Ele aduc o contribuție însemnată la educația copiilor în spiritul patriotismului socialist. Cîntecele și dansurile populare, costumele naționale, le dezvoltă dragostea față de arta populară, față de poporul care a creat-o.

Serbările au o importanță deosebită și la închegarea colectivului, deoarece copiii sînt preocupați de succesul comun. De fiecare dată cînd au fost organizate șezători în unitatea noastră, programul lor a cuprins: ghicitori: „Cine i-a mîncat pe lezi / De-au rămas, bieții de ei. / Numai unul din toți trei” // (Lupul) „Cine, fără nici o frică / A-nghițit-o pe bunica, / Așteptînd la drum de seară / Pe Scufița Roșie, / Ca și ei să-i ceară vămă, / Cine știe cum îl cheamă? (Lupul); proverbe: „Cine-l harnic și muncește / Lucrul iute împrivește”; „Ulciorul nu merge de multe ori la apă / Ori se sparge, ori crapă”; poezii, cîntece, dansuri.

În programul șezătorilor și în special al aceluia cu caracter obișnuit, am inclus și jocuri de mișcare, jocuri cu text și cînt, jocuri cu acompaniament muzical: „Fluturii”, „Marinarii”.

O astfel de șezătoare am organizat în cadrul unei ședințe cu părinții: copiii au fost antrenați în pregătirea programului, la pavoazarea sălii și la organizarea unei mici expoziții cu lucrări executate de ei.

Șezătorile cu caracter obișnuit au avut ca scop să-i distreze pe copii și, în același timp, au constituit pentru noi un bun prilej de a recapitula materia de învățămînt predată într-o anumită perioadă.

Natura, cu frumoasa ei diversitate, i-a atras întotdeauna pe copii. În mijlocul acesteia, ei trăiesc emoționante clipe de admirație. Primele firsoare de iarbă, pomii înmuguriți, întoarcerea berzelor și a rîndunelor, primăvara, îi fac să radieze de fericire. În acest scop, am prevăzut în planul de muncă o șezătoare prin care am urmărit să sistematizăm și să aprofundăm cunoștințele copiilor în legătură cu anotimpul primăvara. Pregătirea șezătorii nu a modificat cu nimic desfășurarea programului zilnic.

Activitățile cu întreaga grupă de copii,

jocurile și activitățile alese aveau acum un conținut mai bogat, reflectîndu-se în lucrările copiilor, în modul lor de comunicare, în sistemul de relații dintre ei. Am antrenat în așa fel copiii, încît fiecare și-a adus partea lui de contribuție.

Șezătorile închinete unui anumit eveniment sînt șezătorile cu caracter festiv. Pregătirea acestora a creat o atmosferă de așteptare, de sărbătoare, încît au rămas vii în mintea copiilor. Programul șezătorilor a fost strîns legat de evenimentele ca: „1 Mai”, „30 Decembrie”, care au fost bine cunoscute de copii, ceea ce a permis contribuția lor vădită, plină de interes.

Astfel, cu ocazia sărbătoririi a 50 de ani de activitate revoluționară și a aniversării zilei de naștere a tovarășului Nicolae Ceaușescu, am pregătit minuțios și în timp o șezătoare, al cărei program a cuprins: recitări, cîntece cu conținut patriotic, un montaj ilustrativ din viața și opera tovarășului secretar general. Copiii, cunoscînd viața și opera tovarășului Nicolae Ceaușescu, au localizat în timp, în mod cronologic, evenimentele din viața tovarășului secretar general, au recitat poezii al căror conținut adecvat și emoționant a captivat auditoriul, au interpretat cîntece patriotice al căror vibrant mesaj i-a sensibilizat și i-a emoționat în mod deosebit.

Acetia șezători dau posibilitatea copiilor să înțeleagă pe măsura vârstei lor, importanța zilei pentru care au fost pregătite.

Același lucru — îmbinarea lucrului instructiv cu cea educativă — am urmărit și prin organizarea unor serbări, care au constituit pentru copii un eveniment de seamă, atât în viața lor cit și în viața grădiniței. Ele se deosebesc de șezători, prin faptul că au un program mai bogat, că se desfășoară în data unei sărbători specifice mai numeroase. Acetia lucru a presupus o pregătire serioasă a copiilor, o atenție deosebită în timpul mai îndelungat.

Succesul unei serbări a fost condiționat, în mare măsură, de felul în care a fost organizată întotdeauna am avut în vedere: întocmirea unui program bogat și variat, pregătirea sălii, a decorurilor, a costumelor, precum și antrenarea părinților.

Rezultatele semnificative în psihologia copiilor pot constitui argumente în sprijinul ideii că serbările și șezătorile, alături de puncte de vedere al conținutului, cit și al participării copiilor, pot fi considerate reale mijloace instructiv-educative în dezvoltarea preșcolarilor.

Educ. MARIA TUDOSĂ,
Grădinița cu Program Săptămînal
I.A.S. Pancia, județul Vrancea

Teatrul de păpuși creat de copii

Dezvoltarea potențialului creativ al copiilor prezintă o importanță nu numai de ordin pedagogic, ci o semnificație incomparabil mai profundă, vitală, pentru nașterea noastră socialistă, de ordin ideologic, politic, social și economic.

Analizînd puterea de creație a copiilor în cadrul activităților de povestire, modelaj, pictură și altele, am trecut la desfășurarea activității după metoda lucrului în grup. Grupa a fost împărțită în trei microgrupuri, în funcție de calificativele obținute în activitățile anterioare (original, foarte bine, bine).

Am promovat o activitate diferențiată, în scopul sprijinirii copiilor cu posibilități mai mari, pentru a încuraja depășirea obișnuitului, pentru a susține spiritul creator, care apare în activitățile practice și artistice, pentru a încuraja aptitudinile copiilor.

Din varietatea posibilităților de cultivare a creativității copiilor, una pe care am pus accent deosebit, fiindcă am observat că este îndrăgită de copii, a fost activitatea din cadrul „teatrului de păpuși”.

Am propus copiilor să facem o trusă de păpuși pentru diferite piese ca: Turțita, Capra cu trei iezi, dans românesc, cu scopul de a pregăti o serbare pentru grupele mici și pentru părinți.

La dispoziția copiilor am pus diferite materiale, coceni de porumb, cirpe, șoșete, nasturi, flacoane de deval, șampon, pensule, acuarele, hirtie, lipici.

Activitățile din cadrul cercului „păpușilor” s-au desfășurat în prima parte a zilei și după activitățile obligatorii.

Nu toți copiii au lucrat concomitent același lucru.

Urmărind-le activitatea, am căutat să-i încurajez și să stimulez toate inițiativele și să atrag atenția în creația artistică, după posibilitățile fiecăruia.

Din cutia cu păpuși realizate de copii, ei și le-au ales pe acelea pe care doreau să le interpreteze.

Păpușile minuscule de copii, cu un decor realizat de ei, au dat un caracter neobișnuit de joc în formă simplă și expresivă.

Dacă astfel copiilor posibilitatea să fie cit mai originalii, ei deținînd o multă imaginație creatoare și participare activă, s-au creat momente de bucurie cu deosebite rezultate educative.

Pe lângă dezvoltarea creativității, dezvoltarea deprinderilor de lucru cu materiale variate, spectacolul de teatru de păpuși realizat de copii a constituit un prilej de exercitare a deprinderilor, de cultivare a aptitudinilor la desen, pictură; s-a dezvoltat sensibilitatea senzorial-motrică a copiilor, s-au cultivat inteligența, spiritul lor de observație, independența în gândire și acțiune.

Educ. IOLANDA ZAGORSKI,
Grădinița nr. 1 din Cehu Silvaniei,
județul Sălaj

Aforisme — cugetări — proverbe

Mihai Eminescu

- Oriicare bun cetățean are datoria de a se ocupa de viitorul patriei sale.
 - Fără cultul trecutului nu există iubire de țară.
 - Sufletul omului e ca un val — sufletul unei națiuni, ca un ocean.
 - Munca este legea lumii moderne, care nu are loc pentru leneși.
 - Numai în limba sa omul își pricepe inima pe deplin.
 - Cînd o societate contractează necesități nouă, ea trebuie să contracteze și aptitudini nouă.
 - A lupta cu idei contrare e ușor, dacă ești cu adevărat.
 - Pedepsa tirzie e ca doftoria tirzie.
 - A aștepta să culgei altceva dintr-un pămînt decît ceea ce a fost semănat în el, ar fi o copilărie.
 - Fără îndoială există talente individuale, dar ele trebuie să intre cu rădăcinile în pămîntul, în modul de a fi al popoarelor lor pentru a produce ceva permanent.
- (Din volumul „Eminescu — Cugetări” — ediție îngrijită de MARIN BUCUR — Editura „Albatros”, 1979).

ȘOIMII PATRIEI ÎN MIJLOCUL NATURII

O floare, o frunză, o gîză, o sămînță...

Organizarea de excursii pe șes, în pădure, pe ogoare, poate să ne pună la dispoziție plante, flori, ierburii, insecte, cereale, care se pot colecționa și selecta după anumite cerințe, prevăzute în programa școlară. Recoltarea și colecționarea acestora poate deveni sursă „masivă” de materiale didactice, care pot fi transformate în insectare, ierbare, colecții de seminte, de simburii, material pentru cunoașterea directă a realității, pentru a organiza activități practice, experiențe, în aceste minilaboratoare de cunoaștere și cercetare. Și ce activitate de cunoaștere mai frumoasă poate exista decît în mijlocul naturii, în timpul vacanțelor și în timpul liber, ca supliment de mare valoare al activității limitate, din interior și pentru formarea concepției științifice despre lume a șoimilor patriei!

În același timp, avînd în vedere condițiile de dezvoltare a societății noastre, cînd se pune un mare accent pe recuperarea și refolosirea resurselor naturale și materiale, este necesar să îmbogățim și noi, educatoarele, împreună cu șoimii patriei, zestre de materiale didactice, nu prin reproducerea a tot ceea ce este vechi și depășit, ci prin confecționarea de altele noi, în context cu cerințele actuale, de valorificare a tot ceea ce ne oferă natura, în toate anotimpurile. De fiecare dată, am constatat reacția pozitivă a șoimilor patriei cînd s-au organizat excursii în afara orașului, cu scopuri bine definite. În timpul deplasării, șoimii patriei au putut colecționa frunze, seminte, flori, crengușe, insecte. Nu numai că s-au familiarizat cu mediul natural, dar au putut cunoaște mai îndeaproape fenomene și aspecte specifice, la care ei au acces mai greu și mai rar. În mijlocul naturii au putut găsi vietăți mici care pentru ei constituie o curiozitate: fluturii, de cele mai diferite mărimi și culori, furnici, buburuzi, albine, greieri, cărăbuși. Șoimii patriei și-au dat seama că acelea care zboară au aripi de diferite mărimi și culori, altele au multe picioare, care le ajută la mers... Ii s-a explicat că în natură este necesar ca fiecare vietătoare să aibă un aspect cu totul deosebit, pentru a se proteja de dușmani, a supraviețui și în același timp, cit mai variat și mai colorat, pentru a atrage și a încanta ochiul. Plantele medicinale: mușetelul, cimbrușorul de cîmp, ciubotica cucului, coada soricelului, păpădia, traista ciobanului; de asemenea șocul, pădurelul, nucul, afinul, ciresul, vișinul, coacăzul negru, fragul (plante și arbuști cu fructe și flori

care se pot transforma în sucuri) — toate acestea au diverse întrebuințări în medicină, necesare întinerii sănătății organismului. Încă se mai crede că, prin niște mistere, puteri divine, însoțite de vrăji și descințe, aceste plante folosite au leac. Dar pentru a li se explica preșcolarilor științific rolul acestora, se poate trece direct la fierberea, prepararea și utilizarea lor, chiar de către șoimii patriei. O acțiune patriotică este și recoltarea de seminte de la plante, în scopul folosirii lor la realizarea de lucrări colective, la împodobirea diferitelor obiecte, în activitățile matematice, unde se cere sortare după culoare, formă, mărime etc.

Mergînd în pădurea din apropierea orașului, șoimii patriei s-au putut edifica asupra speciilor de copaci, arbori, arbuști etc., stringînd frunze de artar, stejar, fag, salcîm, salcie; copiii au putut observa diferite forme de frunze și nuante de verde, și-au însușit denumirea acestora. Puse spre păstrare în ierbare, ele vor fi de un real folos copiilor cînd, în primul ani de școală, vor răsfoi roadele muncii lor!

Cu prilejul organizării acestor deplasări, șoimii patriei sînt instruiți săculeagă cu grijă, cu dragoste, plantele, florile, ierburile, lăsîndu-le nealterate, pentru a putea să asigure înmulțirea atît de necesară armoniei naturii.

După aceste activități educative, am organizat și jocuri pentru orientarea în mediul natural. S-au înregistrat glasuri de copii îmbinate cu cîripituri de păsări (fără să li se spună). Întorși la grădiniță, ei au încercat să deslusească un glas de altul, un cîrioit de pasăre de altul, au făcut comparații: cum se aude în aer liber, cum se aude într-o încăpere. Astfel, șoimii patriei au putut înțelege că nimic nu este mai frumos în mediul natural decît viața.

Varietatea obiectelor și fenomenelor lumii naturale, a condițiilor de dezvoltare ale acestora, ca și modalitățile de apropiere a copiilor de ele, impun în practica educativă numeroase forme de realizare, bine eșalonate, gîndite și realizate. Și să nu uităm cit de necesară este mișcarea în aer liber pentru dezvoltarea organismului copiilor: ce izvor de inspirație plastică, poetică, etc. care dezvoltă mult creativitatea, fantezia și bunul gust al preșcolarilor!

Educ. VICTORIA BLAJ,
Grădinița nr. 9 din Vaslui

Activități manuale cu materiale din natură

În etapa jocurilor și a altor activități alese de copii, activitatea manuală trebuie să ocupe un loc central. Cea mai delicată și cea mai serioasă activitate pe care o poate desfășura copilul este activitatea de stringere a materialului din natură. Apoi, intervine profundă concentrare în selecționarea lui, unde se face o activitate de observare, de analiză, de sinteză, de selecție și de grupare, după gen și specie. Copiii îl asamblează pentru a realiza diferite teme: copii (jucîndu-se); animale (ursul, ariciul, iepurașii etc.); păsări (cocos, găină, pușori etc.); curtea, pomii etc.

În timp ce adunăm materialul, încercăm să-l comparăm și să-l asemănăm cu diferite obiecte, ființe etc.

După ce adunăm ghinde de stejar, le așezăm într-o anumită succesiune (mari, mici) și le asemănăm cu iepurașii. Ajuși cu ele în sala de grupă, le așezăm împreună cu alte materiale potrivite pentru confecționarea unor teme. De exemplu, din crengușe de brad, pin, ghindă, căpăcele de ghindă, confecționăm ariciul. Din altele, cum ar fi castane mari și mici, chibrituri, conuri de brad, realizăm ursuleți. Din sîrmă, ghindă, pene de păsări și chibrituri facem păsări. Cînd timpul nu permite adunarea materialelor, începem confecționarea lucrării cu tema

propusă. Cu multă plăcere, copiii asamblează căsuțele de melc, floricelele, pipirigul, scoicile, confecționînd mărgele, servicii de farfurii, pahare, împletituri din paie, realizînd tablouri ca: noaptea, cerul cu stele, casa, fîntina, rame etc.

În aceste activități, copilul are nevoie de libertate și independență; educatoarea apreciază, încurajează și dă copilului cele necesare. Este oprit însă să săvîrșescă ceea ce dăunează altor copii sau chiar lui însuși. Există copii care manifestă un interes deosebit pentru aceste activități, realizînd teme frumoase, nu dau dovadă de oboseală, cei care sînt mai neîndemînatici rămînd în atenția noastră, pentru a-i încuraja și ajuta, cu multă grijă și răbdare.

Activitatea manuală nu trebuie privită separat de întregul proces de educație, deoarece face parte integrantă din întregul proces instructiv-educativ și se poate realiza în toate etapele din regimul unei zile. Datoria noastră este să descoperim tot ce este bun într-un copil, să ne bazăm pe elementele lui pozitive, pentru a le înlătura pe cele negative.

Educ. VERONICA ZAHARIA,
Grădinița Oarța de Sus,
Comuna Oarța de Jos, județul Maramureș

Atașament față de meleagurile natale

La clasele mici, limba română, istoria, muzica și cunoașterea geografiei dețin o pondere însemnată în înțelegerea noțiunii de patrie, în formarea sentimentelor de dragoste față de partid și popor, de prețuire a realizărilor din anii socialismului. M-am bazat pe cunoștințele elevilor dobândite din lecturi, la orele de dezvoltarea vorbirii, din cantecele despre țară, oraș, comună, sat, despre munca oamenilor și formele de relief, din drumeții, vizite și excursii.

În drumețiile și vizitele făcute în comună, elevii au observat condițiile naturale ale locuitorilor și preocupările lor, instituțiile mai importante: complexul comercial, farmacia, consiliul popular, C.E.C.-ul, moara, C.A.P.-ul, S.M.A.-ul, Depozitul de lemne, Stația de pompare a apei, folosită de sondele de la Mădu-lari. La „Crescătoria de iepuri”, copiii au văzut diferite rase și virste de iepuri, alcătuirea corpului, modul lor de hrănire. La „Brutărie”, au făcut cunoștință cu fabricarea piinii, au văzut diferitele sortimente de piine și s-au familiarizat cu termenii: „malaxor”, „cuvă”, „maia”, „drojdie”, „dospit”. Întorsii la școală am discutat despre cele observate. Observațiile din drumeții și vizite au fost eficiente în predarea lecțiilor: „Satul natal”, „Comuna natală”, „Locuitorii comunei și ocupațiile lor”.

În predarea capitoului „Cunoștințe generale despre județul Vilcea”, m-am bazat pe cunoștințele dobândite în excursia efectuată în prealabil pe traseul: Măciuca — Drăgășani — Rîmnicu Vilcea — Călimănești — Cozia. Ajunși cu autobuzul în municipiul Rîmnicu Vilcea, am poposit în parcul Zăvoi, amenajat între anii 1850—1856, copiii au rămas impresionanți de poarta sculptată în stil național prin care se face intrarea în parc. În fața porții străjuiește monumentul lui Barbu Știrbei. Tot aici, au văzut și placa comemorativă care amintește de locul unde s-a cîntat „Desteaptă-te române”, sub bagheta lui Anton Pann, și Stadionul 1 Mai.

Pentru a-i obișnui cu deplasarea în oraș, în mod organizat, am parcurs tot centrul orașului pe jos. Elevii au constatat că în oraș există mai multe clădiri, mult mai mari, populație numeroasă, circulație dirijată, iar traversarea străzilor se face numai pe locurile marcate și numai

cînd semaforul indică culoarea verde.

Nu departe de parcul „Zăvoi”, am vizitat Casa memorială Anton Pann, construită la sfîrșitul secolului al XVIII-lea în stilul arhitecturii românești.

Ajunși la poalele dealului Capela, am urcat la Monumentul ridicat în 1913 în memoria eroilor căzuți în timpul Războiului pentru independență. În parcul din centrul orașului am văzut statuia lui Mirocea cel Bătrîn, iar la Muzeul Județean de Istorie, elevii au avut prilejul să cunoască lupta și munca poporului nostru pentru înflorire și independență, din cele mai vechi timpuri și pînă în prezent, vechimea existenței și continuității poporului român și pe teritoriul județului Vilcea, prin: obiecte de uz casnic, unelte agricole, podoaabe, monede, măști de bronz, inscripții de ceramică găsite cu ocazia săpăturilor arheologice de la: Ocnița, Grădiște, Roesti, Stolniceni și Sostești-Bistrița.

Părăsind municipiul Rîmnicu Vilcea, am văzut și una din cetățile lumii de pe riul Olt. Cu această ocazie, copiii au observat un baraj, un lac de acumulare, cu care s-au „întîlnit” apoi la lecțiile „Podoaabe ale Argeșului” și „Porțile de Fier”. În sălile muzeului „N. Bălcescu”, elevii au primit documente din timpul Revoluției de la 1848 din Țara Românească. Deoarece excursia a fost organizată în ziua cînd a avut loc tradiționalul tirg al olarilor din toată țara — „Cocoșul de Horez” — la întoarcere, îndreptîndu-ne spre localitatea Horezu, am vizitat Complexul muzeistic Măldărești format din culele, în incinta cărora se află și un muzeu cu obiecte de ceramică din Horezu. Vizitînd culele de la Măldărești, elevii și-au amintit și de cele șase cule de la Măciuca.

În realizarea drumețiilor și excursiilor, am acordat o deosebită atenție alcătuirii traseului și alegerii celor mai semnificative obiective din multitudinea celor care ne înconjoară și am căutat să folosesc orice moment pentru a transmite elevilor cunoștințe accesibile despre locurile prin care am trecut. Am imbinat explicațiile cu cîntece patriotice, cîntece populare, ghicitori, glume, creînd o bună dispoziție micilor excursioniști.

Inv. PARASCHIVA CATRINOIU
Școala din comuna Măciuca

Exerciții de muncă independentă

Cele mai bune rezultate în însușirea cunoștințelor matematice se pot obține cînd se activează gîndirea și se susține interesul și curiozitatea pentru studiu. În vederea realizării succesului școlar și a educării creativității elevilor propun cîteva tipuri de exerciții diferențiate, pe grupe de nivel de dezvoltare intelectuală și pe momentele cînd pot fi folosite în lecții. Pentru consolidarea adunării și scăderii numerelor naturale în cadrul 0—20 fără trecere peste ordin se pot folosi următoarele exerciții: prima grupă de elevi a rezolvat: a) $3+10=$; $10+10=$; $16+3=$; $20-4=$; $16-5=$; $19-2=$; b) Tăiați răspunsul greșit: $12+0=12$; $0+8=0$; $5+10=14$; $4+11=15$; $20-18=3$; $16-4=13$; $15-2=13$; $18-8=10$; c) probleme date au fost rezolvate printr-o singură operație în care s-a cerut aflarea unei sume sau a diferenței.

Altă grupă de elevi a avut pe fișa de lucru următoarele exerciții: 1) $8+7=15$; $7+9=10$; $7-2=14$; $16-7=13$; 2) Am dat mulțimea numerelor de la 1—20 și le-am propus să găsească submulțimea inclusă în mulțimea dată formată din numerele care reprezintă rezultatele operațiilor de mai jos: $14+1=$; $7-5=$; $12+8=$; $18-6=$; Elevii din grupa a III-a au rezolvat exerciții cu un grad sporit de dificultate, într-un ritm intens de lucru: $a+b=19$; $c-d=16$; $12+?$ (19); $18-?$ (12); $m+n=4=10$.

De asemenea am organizat un concurs între membrii grupei sub genericul „Cine rezolvă mai repede?”

La verificarea cunoștințelor, exercițiile și problemele folosite au fost mai dificile, presupunînd exersarea operațiilor și acasă.

Elevii grupei I au rezolvat exerciții de tipul următor: a) Am dat mulțimile A

cu 7 elemente și B cu 15 elemente. Dacă din fiecare s-au luat cite 4 elemente, care vor fi mulțimile diferență? Desenați și figura.

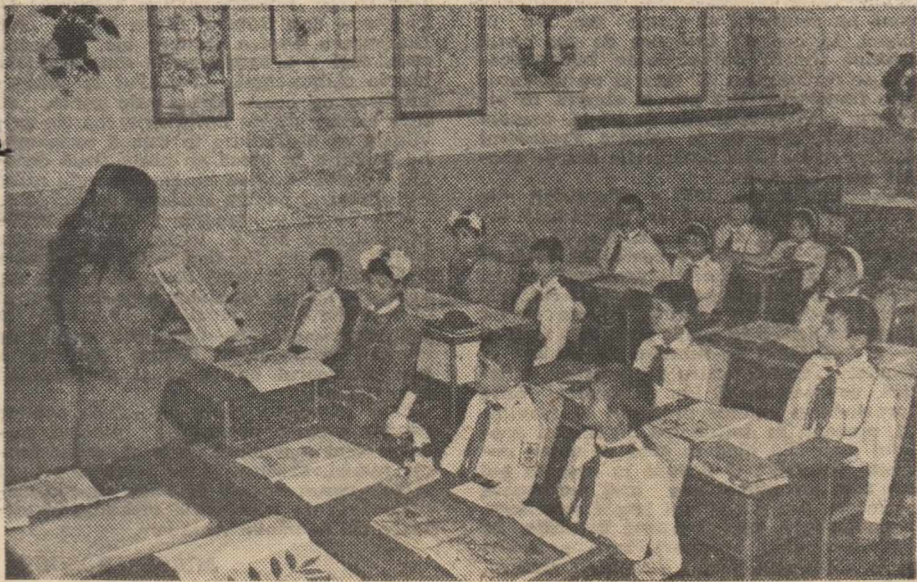
În problemele date spre rezolvare am insistat asupra dependenței dintre termenii adunării și sumă și dintre scăzător, descăzător și rest: „Monica avea 18 lei, fratele ei avea cu 13 lei mai puțin. Cîți lei are fratele Monicăi?”

Grupa a II-a de elevi a avut de rezolvat exerciții și probleme mai complicate care au stabilit legături logice între termenii unei propoziții de adevăr: 1) $7+16=20$; $20-7=13$; 2) Găsiți toate numerele cuprinse între 10 și 20 care adunate cu 3 au suma formată dintr-un număr par: 3) Găsiți numerele care adunate cu 3, 7, 11 și 8 au suma 18; 4) probleme date spre rezolvare cu două operații și în textul cărora erau expresiile „mai mic” și „mai mare”.

Elevii cu deprinderi de calcul deosebite au rezolvat exerciții și probleme care le-au stimulat gîndirea și creativitatea: a) Găsiți cît mai multe soluții care fac adevărată expresia: $a+b-c=15$; b) Scrieți o mulțime ale cărei elemente să facă adevărate inegalitățile: $10+? < 12$; $17-? > 10$; c) Să se rezolve inegalitățile de tipul: $M \pm N (P \pm R)$; d) sau a dublelor inegalități: $10(a \pm b/20)$; e) Probleme cu una sau două operații și găsirea și a unei alte soluții de rezolvare. Completați datele problemei astfel încît rezultatul ei să fie numărul 19: „O carte costă... lei, un caiet... lei și un creion... lei. Cîți lei vor costa în total aceste rechizite?”

Compuneți o problemă care se rezolvă prin următoarele operații: $16-3=13$; $13-2=11$.

Inv. REGHINA JERPELEA
Școala nr. 9 din Rîmnicu Vilcea

Dezvoltarea gîndirii creatoare a elevilor

Din clasa I, am introdus la matematică, sub forma jocului, activități care au angajat gîndirea creatoare a elevilor. Astfel, le-am propus acestora să rezolve problema: „Trei vrăbii se așază pe un măr, un pîr și un vișin. Cum se pot așeza?” Le-am dat acestora trei jetoane cu imagini reprezentînd pomii și alte trei cu vrăbii. La început elevii au pus cite o vrăbie în fiecare pom, apoi am descoperit, pe rînd, celelalte posibilități: a) toate trei în măr; b) toate trei în pîr; c) toate trei în vișin; d) una în măr și două în pîr; e) una în măr și două în pîr; f) două în pîr și una în vișin; g) două în măr și una în pîr; h) două în vișin și una în pîr.

La compunerea și descompunerea numerelor am folosit probleme de tipul: „Un elev cumpără de la librărie cinci coli galbene și roșii. Cum le poate primi?” Elevii au ajuns la combinațiile: $4+1$ (g.g.g.g.r.); $1+4$ (g.r.r.r.r.); $2+3$ (g.g.r.r.r.); $3+2$ (r.r.r.g.g.). Sau: „Într-o cutie sînt bile roșii și negre. Ce combinații de bile se pot lua dacă am nevoie de 6, 7, 8 sau 9 bile?”. După ce au alcătuit combinațiile respective, elevii au scris și operațiile deduse. Apoi i-am întrebant: „Ce riglete se pot folosi pentru a forma pe: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10?” Răspunsul lor a fost: a) $2+1+1$; b) $3+1+2$, sau $2+1$; c) $4+2+2$; $3+1$, sau $1+3$, exemplele continuînd pînă la formarea numărului 10. Fiecare elev a avut posibilitatea să găsească soluții, pe baza creativității proprii.

Prin combinarea rigletelor în formarea

unui număr și compararea lor cu rigleta corespunzătoare numărului respectiv am pregătît adunarea, iar prin descompunerea lor, scăderea. De aceea, elevii noștri au înțeles corect și rapid introducerea unui simbol literar în locul unui termen. De exemplu: $a+1=8$; $3+a=8$; $a+5=8$ sau $8-a=7$; $8-a=5$; $a-2=5$ etc. Chiar dacă nu era fixat un algoritm în aflarea unei necunoscute, elevii au rezolvat cîrînta exercițiului la început prin încercare pe baza rigletelor. Mai tîrziu, cînd am introdus două necunoscute $a+2=8$, am solicitat creativitatea acestora. Pe baza gîndirii creatoare, a analizei, elevii au găsit toate posibilitățile $a+b=8$; $1+7=8$; $7+1=8$; $2+6=8$; $6+2=8$; $3+5=8$; $5+3=8$; $4+4=8$. I-am solicitat să rezolve astfel exercițiile și la compunerea și descompunerea numerelor. Treant, în joc, elevii și-au manifestat creativitatea. Tot prin joc, i-am introdus în formularea întrebărilor, pornind de la probleme simple: „Ionel are cinci nucii, din care dă Ioanei trei nucii. Ce putem afla?” Am formulat întrebări diferite: „Cîte nucii are Ioana?” „Cîte nucii îi rămîn lui Ionel?”; „Cîte nucii au împreună?”. Dar în urma discuțiilor au descoperit și alte întrebări: „Cu cîte nucii are mai mult Ioana?”; „Cu cîte nucii are mai puține Ionel?”; „Care este diferența dintre nucile Ioanei și ale lui Ionel?”.

Inv. MARIA TRUȘĂ
Inv. MARIANA DOBRE
Școala din comuna Pesceana

Jocurile didactice matematice

Folosind jocurile didactice în predarea matematicii, la clasele I—IV, am căutat să trezesc interesul elevilor pentru însușirea rapidă, temeinică și corectă a mulțimilor, numeratiei, operațiilor de adunare și înmulțire și inversele lor — respectiv scăderea și împărțirea —, precum și a formelor geometrice etc. În vederea pregătirii elevilor pentru a înțelege noțiunile de mulțime și element al mulțimii, introducerea noțiunilor și a termenilor „apartine” și „nu aparține” mulțimii, operații cu mulțimi, corespondența element cu element al mulțimilor etc., am folosit jocurile logico-matematiche. Materialul didactic necesar organizării jocurilor logico-matematiche a fost trusa lui Z. Dienes cu 48 figuri geometrice din carton sau trusa din comerț „Logi II”.

Tipuri de jocuri logico-matematiche grupate după cunoștințele matematice folosite și operațiile logice efectuate de către elevi: 1. Jocuri pentru construcții de mulțimi. În astfel de jocuri, cunoștințele matematice și operațiile logice care se folosesc sînt: împărțirea (partiția) unei mulțimi în submulțimi pe baza unor proprietăți (atribute) pe care le au numai elementele submulțimii respective; determinarea elementelor cu ajutorul conținutului logice și al negației; întuirea deducției și a contradicției; întuirea corespondenței biunivoce. 2. Jocuri pentru aranjarea pieselor într-un tablou, care folosesc cunoștințele referitoare la partiție, ordine, succesiune. 3. Jocurile de diferențe pentru aranjarea pieselor într-o anumită ordine folosesc succesiunea după criteriul diferenței. 4. Jocuri pentru așezarea pieselor în două cercuri prin care

elevii întuiesc operațiile cu două mulțimi: reuniunea, intersecția, diferența. 5. Jocuri de perechi prin care se pune în evidență corespondența biunivoce etc.

Pentru aprofundarea numerelor naturale am folosit: a) Jocuri în legătură cu șirul numerelor naturale și cu sistemul zecimal pozițional al scrierii acestor numere de tipul: „Ce numere lipsesc din șirul 1, 2, ..., 8, ..., 10” sau „Caută vecinii”, „Scrierea numerelor ce se pot forma cu un număr de cifre date”, „Ghicirea cifrei șterse” etc.; b) Jocuri cu operațiile cu numere naturale: Operind (cu adunarea și scăderea) cu 3 numere la alegere să se obțină un număr dat. De exemplu: $a+b+c=10$; $a-b+c=10$; $a+b-c=10$; $a-b-c=10$. 2. Completarea semnelor care lipsesc în operațiile efectuate. 3. Cine calculează mai repede. Exemple: $1+2+3+4+5+6+7+8+9=?$; $1+2+3+4+5+4+3+2+1=?$ (Aici se grupează termenii pentru a da un număr care se repetă); 4. Pătratele magice: Să se completeze căsuțele cu numerele de la 1 la 9, astfel ca suma numerelor de pe fiecare rînd, din fiecare coloană și de pe fiecare diagonală să fie 15. (Se pot completa mai multe variante). Jocurile didactice matematice antrenează operațiile gîndirii elevilor: analiza, sinteza și comparația, dezvoltă spiritul de inițiativă și independență în muncă, de echipă, creator, observație, atenția, disciplina și ordinea în desfășurarea unei activități și formează deprinderile de a lucra corect și rapid.

Inv. VALERICA PREDESCU
Școala cu clasele I—IV Ursoaia, comuna Pesceana

Formarea prin muncă și pentru muncă

Urmărind formarea elevilor prin muncă și pentru muncă, pe o mică parcelă de pămînt aflată pe lotul experimental al școlii am săpat și semănat semințe. Am făcut mai multe straturi: pe unul am pus arpagic, pe altul usturoi, pe altul semințe de morcov, iar pe ultimul ridichi. Pe marginea rondului am sădit bulbi de gladiole, iar de jur-impresur am semănat circumărese.

Înainte de începerea activității am împărțit elevii pe grupe, le-am explicat scopul activității, le-am spus cum să se comporte în timpul lucrului pentru a se feri de accidente și le-am spus să observe care grupă a muncit cel mai bine.

La sfîrșit, le-am solicitat să facă aprecierea muncii efectuate și am observat că toți elevii au lucrat bine, respectînd normele de protecție a muncii.

Înainte de a trage concluziile i-am anunțat că după ce vor răsări plantele le vom plivi și prăși, că pe unele le vom recolta la vară, iar pe altele — bulbi de gladiole și semințele de flori — la toamnă.

I-am mai anunțat că fiecare grupă va avea grijă de parcela pe care au semănat pînă la recoltare.

Și în cadrul detașamentului de pionieri am urmărit intensificarea educației prin și pentru muncă a elevilor, contribuind atît la îmbunătățirea procesului instructiv-educativ, cît și la formarea unei atitudini corecte moral-cetățenești.

În cadrul cercului „Mîini îndemînică” și al orlelor de lucrări practice am îndrumat elevii să lucreze împletituri cu șipci

de furnir, cusături „de muște” și „la fir”, covorașe din hîrtie glasată, pirogravuri, diferite modelări din plastilină etc.

Fiecare lucrare a solicitat copiilor efort fizic și intelectual. Astfel, am reușit să efectuăm unele lucrări foarte frumoase cu care am înfrumusețat coridorul școlii și am participat la o expoziție a pionierilor.

Am antrenat toți pionierii din detașament la concursul „Școala noastră ca o floare”, contribuind la înfrumusețarea clasei, a școlii, la amenajarea rondurilor de flori din fața școlii, la stringerea și valorificarea materialelor refolosibile ca: sticle, borcane, maculatură, fier vechi etc.

La serbările școlare am prezentat cu pionierii frumoase și atractive programe artistice la care au adus și creații proprii, dovedind dragostea pentru muncă, cunoașterea portului și a obiceiurilor poporului nostru, realizările obținute în anii socialismului.

Vizitele pe care le-am făcut cu elevii la crescătoria de iepuri a cooperativei de consum din comună, la atelierul de fierărie, la secțiile de prestări servicii către populație, la sectorul zootehnic al cooperativei agricole de producție au contribuit din plin la valorificarea creatoare a experienței dobîndite, la educarea acestora în spiritul muncii.

Inv. LUCIA BĂRBULESCU
Școala din comuna Măciuca

Programul cursurilor de perfecționare pentru învățători și educatoare — etapa a II-a —

- Județul Alba : 11—21 iulie, toate formele ;
- Județul Arad : 27 iunie—6 iulie, toate formele ;
- Județul Argeș : 1—19 iulie, toate formele ;
- Județul Bacău : 27 iunie—8 iulie, toate formele ;
- Județul Bihor : 1—12 iulie, toate formele ;
- Județul Bistrița-Năsăud : 27 iunie—6 iulie, toate formele ;
- Județul Botoșani : 28 iunie—10 iulie, toate formele ;
- Județul Brașov : 27 iunie—5 iulie, toate formele ;
- Județul Brăila : 27 iunie—9 iulie, toate formele ;
- Județul Buzău : învățători — 27 iunie—6 iulie, toate formele ; educatoare — 27 iunie—6 iulie ;
- II : 2—8 septembrie ;
- Județul Caraș-Severin : 18—30 iulie, toate formele ;
- Județul Cluj : reciclare și gradul II — 1—10 iulie ; definitivat : 28 iunie—15 iulie ;
- Județul Constanța : 27 iunie—8 iulie, toate formele ;
- Județul Dimbovița : 28 iunie—8 iulie, toate formele ;
- Județul Dolj : reciclare, gradul II — 27 iunie—7 iulie ; definitivat : 27 iunie—16 iulie ;
- Județul Galați : 27 iunie—7 iulie, toate formele ;
- Județul Gorj : 27 iunie—10 iulie, toate formele ;
- Județul Harghita : 12—25 iulie, toate formele ;
- Județul Hunedoara : 27 iunie—7 iulie, toate formele ;
- Județul Iași : învățători, reciclare, gradul II : 6—20 iulie ; definitivat : învățători : 27 iunie—8 iulie ;
- Sectorul Agricol Ilfov : învățători — 27 iunie—10 iulie, toate formele ;
- Județul Maramureș : 27 iunie—7 iulie, toate formele ;
- Județul Mehedinți : reciclare și gradul II — 27 iunie—8 iulie ; definitivat : 27 iunie—2 iulie ;
- Județul Mureș : 5—20 iulie, toate formele ;
- Județul Neamț : reciclare și gradul II — 27 iunie—4 iulie ; definitivat : 6—19 iulie ;
- Județul Olă : învățători-reciclare, gradul II, definitivat — 27 iunie—8 iulie ; educatoare-reciclare, gradul II, definitivat : 4—17 iulie ;
- Județul Pravea : 28 iunie—10 iulie, toate formele ;
- Județul Sălaj : 27 iunie—8 iulie, toate formele ;
- Județul Sălaj : 4—10 iulie, toate formele ;
- Județul Sibiu : 27 iunie—2 iulie, toate formele ;
- Județul Suceava : 27 iunie—8 iulie, toate formele ;
- Județul Teleorman : 27 iunie—7 iulie, toate formele ;
- Județul Timiș : reciclare, gradul II — 27 iunie—8 iulie ; definitivat : 27 iunie—13 iulie ;
- Județul Tulcea : 27 iunie—8 iulie, toate formele ;
- Județul Vaslui : 27 iunie—7 iulie, toate formele ;
- Județul Vâlcea : 27 iunie—2 iulie, toate formele ;
- Județul Vrancea : 27 iunie—5 iulie, toate formele ;

Cursuri de informare științifică pentru profesorii de matematică

Conform planului de muncă aprobat de Ministerul Educației și Învățământului, Societatea de Științe Matematice din R.S. România organizează în anul acesta cursuri de informare științifică pentru profesorii de matematică din învățământul liceal și gimnazial. Aceste cursuri vin în sprijinul studiului individual al profesorilor care se pregătesc pentru examenele de definitivat și grade didactice. Tematica cursurilor este axată pe programa analitică a învățământului și pe programele examenelor de definitivat și grade didactice. Prelegerile vor fi susținute de academicieni, cadre universitare și profesori din învățământul mediu.

Cursurile se vor desfășura la Predeal în perioada 18 iulie — 7 august 1983 în localul liceului. Se vor asigura cursanților cazarea și masa contra-cost la internatul și cantina liceului. Costul mesei va fi stabilit de colectivul profesorilor cursanți, împreună cu conducerea cantinei. Cursanții trebuie să fie membri activi ai Filialei S.S.M. cu cotizația la zi. Cererile de înscriere vor fi depuse la Societatea de Științe Matematice, București, str. Academiei nr. 14, sector 1, cod. 70 109, până la 30 iunie a.c. Din lipsă de locuri, în internatul liceului, nu pot fi cazați membrii familiei.

ÎNVĂȚĂMÎNTUL PRIMAR

Activități metodic-științifice

În cadrul multiplelor activități metodic-științifice organizate pentru învățătorii de Inspectoratul Școlar al Municipiului București se înscrie și cea desfășurată recent la Școala nr. 30 din Capitală (directoare: prof. Ioana Pătru). La cercul pedagogic al claselor a IV-a — condus de inv. Maria Badea Dinculescu — inv. Florentina Chișu a ținut la gramatică, lecția de recapitulare finală: „Părțile de vorbire și rolul lor în propoziție”. În continuare, inv. Valeria Rădulescu s-a reținut la obiectivele educaționale ale disciplinei de învățământ inv. Anica Idorescu a prezentat planificarea recapitulării finale, iar inv. Grigore Lăngărescu noutăți editoriale. La activitate au participat 93 cadre didactice din sectorul 2 al Capitalei. În ziua de 30 mai a.c. la Școala nr. 53 (directoare: prof. Saida Drăghiceanu) te în cadrul cercului pedagogic al claselor a IV-a, condus de inv. Ana Stancu, în prezența a 37 de cadre didactice învățători și profesori, s-au ținut trei lecții demonstrative de recapitulare finală la matematică: două lecții la clasele a IV-a (Capitolele „Matrimi” și „Operații cu numere naturale”), conduse de profesoarele Angela Ștefănescu și Elena Miha și o lecție la clasa a V-a ținută de prof. Li-Eana Cinea, în care s-au valorificat cunoștințele dobândite în ciclul primar. A urmat apoi prezentarea obiectivelor educaționale la diferite discipline de învățământ și ale planificării recapitulării finale a materiei, realizate de inv. Elia

Gregorius, Inv. Ana Stancu a prezentat noutăți editoriale, evidențiind importanța și utilitatea „Metodicii desfășurării orelor de compunere — expunere la ciclul primar”, de Vasile Molan și Marcela Penes. Activitățile metodice de la cele două școli au fost urmate de ample dezbateri din care s-au desprins concluzii privind activitatea viitoare: necesitatea formării scrierii rapide a elevilor din ciclul primar; educarea unei gândiri rapide și a unei exprimări concise, mai ales la matematică; formarea deprinderilor de alcătuire a schemelor, folosind diverse simboluri, semne grafice; restructurarea și sistematizarea cunoștințelor în cadrul recapitulării finale și formarea unor legături interdisciplinare și de perspectivă; diversificarea și intensificarea acțiunilor de cunoaștere de către profesori a elevilor claselor a IV-a. Cadrele didactice de la Școala nr. 53 din Capitală au fost onorate de prezența tovarășei prof. Rada Mocanu, adjunct al ministrului educației și învățământului, care a apreciat calitatea activităților organizate, precum și inițiativa Consiliului de conducere al Școlii nr. 53 de a numi dirigenții și celelalte cadre didactice ale vîltoarelor clase a V-a încă de la începutul claselor a IV-a.

Prof. CLAUDIA SURU
inspector școlar la Inspectoratul Școlar al Municipiului București

Studentii profesorului Călinescu

„Amfiteatrul „Odebescu” de la Facultatea de Limba și Literatură Română din București se dovedise mult prea mic. Cei care nu reușiseră să ocupe un loc în bănci, în această încăpătoare de rezonanță istorică pentru Universitatea Bucureșteană, se mulțumeau să stea și pe pervazu-rile ferestrelor sau pur și simplu în picioare, printre rîndurile de bănci, precum odinioară, cînd de la catedră Profesorul Călinescu își ținea prelegerile despre poezia noastră națională. Promoția anului 1963 a Facultății de Filologie (secția română) își dăduse întâlnire simbolică, 4 iunie a.c. Apelul celor opt grupe — însumind peste 200 de foști studenți, astăzi apreciați profesori, critici literari, prozatori, poeți, ziarști, cercetători, redactori de editură, într-un cuvînt prezențe active în viața spirituală a țării — a fost făcut de decanul de astăzi al facultății, fostul nostru profesor de stilistică, academicianul Ion Coteanu. Spre surprinderea multor profesori ai facultății, prezenți în amfiteatrul, în timpul apelului doar din cînd în cînd se auzea cuvîntul „absent”. O dovadă în plus că noi am fost nu numai cea mai numeroasă promoție, dar și cea mai legată sufletește, promoția care, deși n-a avut manuale, în schimb a avut profesori, mari profesori ca G. Călinescu, Tudor Vianu, Al. Rosetti,

Iorgu Iordan, J. Byck și pe mai tinerii lor discipoli Al. Piru, Edgar Papu, Zoe Dumitrescu Bușulenga, Ion Coteanu, D. Păcuraru, Ion Rotaru, Alecu Hanță, Ion Diaconescu, Ștefan Cazimir etc. Promoția care, deși n-a avut acces la monumentală istorie călinesciană, l-a avut în schimb profesor pe acest bărbat de geniu, cu care fiecare dintre noi a avut marile privilegii să dialogheze în cadrul examenului susținut în urmă cu peste două decenii, ultimul examen pe care marile critic l-a organizat pentru studenții săi. Iată de ce, propunerea făcută cu prilejul întâlnirii din 4 iunie, ca promoția anului 1963 să fie denumită „Promoția Călinescu”, a intrunit totală adăziune nu numai a foștilor studenți de odinioară, ci și a profesorilor facultății, prezenți în sală, propunerea fiind socotită un act de adîncă recunoștință pentru cel care a fost profesorul nostru și al universității bucureștene. Este, în același timp, un act de noblețe pentru această promoție: purtînd numele celui mai mare critic și istoric literar român, absolvenții de acum 20 de ani și-au asumat un act de mare responsabilitate față de generațiile prezente și viitoare ale României socialiste.

MIRCEA ROȘOGA

Contribuția jocului la dezvoltarea imaginației

Fiecare joc conține înaintea de toate un efort de muncă și altul de gândire. De aceea trebuie ca jocul să fie astfel organizat și îndrumat, încît în final să aibă acest efort de gândire. În acest scop, și cu intenția de a-l antrenarea într-o activitate cu caracter de muncă, care să le dezvolte și imaginația, am pus la dispoziția copiilor diferite jucării și diferite materiale mărunt din natură, materiale textile din care să confecționeze singuri jucării, pe care apoi să le folosească în jocurile lor. Rezultatele finale au fost în evidență între altele și o serie de lucrări: individualizate ale copiilor care deosebit de bogată imaginație. Mulți dintre ei au realizat obiecte care aveau corespondență în imediata lor apropiere: o bască pentru mama, pentru o prietenă, o pălărie pentru păpușă, un cearșaf pentru tatăl păpușii. Au existat însă și situații în care preșcolarii, dar nu mulți, au realizat obiecte mult îmbogățite în conținut și formă, față de ceea ce au făcut copiii lor și față de ceea ce ne așteptăm. Modul de combinare a culorilor și de realizare a formei au depășit cu mult așteptările noastre. Această ilustrație a ideii, imaginație bogată și posibilități de prezentare, deoarece realizările lor erau deosebite, prin nota originală adusă. Dacă pornim de la rezultatele cercetărilor pedagogice, care susțin că în creativitate este nevoie de un nivel general de aptitudini, de multă flexibilitate și fluiditate, dar mai ales de imaginație și perseverență, consider că nouă, educatoarele, ne revin sarcini deosebite în acest sens, deoarece aici, la grădiniță, le formăm imaginația, gândirea creatoare de care au nevoie mai tîrziu, în școala primară și după aceea.

În ideea dezvoltării imaginației și cu gândul de a-i observa pe acei preșcolari care de la prima activitate s-au evidențiat, am desfășurat o altă activitate cu material mărunt din natură: căpăcele de ghindă, flori de acacia etc. la care am adăugat și fulgi de găină, sortați după culoare. Cei mai mulți copii au realizat din căpăcele de ghindă scaune, mese, coliere, candelabre. Cei citiva copii, care s-au detașat, prin spiritul lor creativ, de la prima lucrare, și de data aceasta au adus o notă originală. Ei au ales ca material de joc fulgii de pasăre din care au realizat: rame pentru tablouri, flori și citiva fluturi. Prin modul de aranjare și de îmbinare a culorilor au adus un plus de fantezie, de gândire dar mai ales au dat dovadă de o deosebită putere de creație. I-am întrebat pe rînd de ce și-au ales ca material fulgii de găină și pentru ce au realizat astfel de materiale. Iată nu-

Educ. FELICIA TIMOFTE
Grădinița de copii nr. 13 din Botoșani

Vacanța de vară — al IV-lea trimestru școlar

A intrat în tradiția școlii românești ca în procesul de formare multilaterală a elevilor, activitățile extradidactice ce se organizează în vacanță să fie chemate să-și aducă o contribuție substanțială, constituind de fapt forme de continuare a procesului de învățământ. Acestea se desfășoară pe un plan pedagogic diferențiat de cel impus de activitatea didactică la clasă, cu modalități ce permit o cunoaștere mai profundă a elevilor, o influențare și stimulare individualizată a intereselor și aptitudinilor lor, în contextul cerințelor de odihnă și refacere a forței de muncă, a capacității de învățare a elevilor.

Din aceste motive, în sistemul nostru de învățământ se acordă o atenție deosebită organizării, dar mai ales conținutului acestor activități, iar rezultatele obținute de școală, de organizațiile de copii și tineret, în acest domeniu de activitate, atestă că munca desfășurată până în prezent se distinge printr-o deosebită valoare formativă.

Vacanța de vară a anului școlar 1982—1983 debutează sub cele mai favorabile auspicii. De curând a fost elaborat și aprobat „Regulamentul de organizare și funcționare a coloniilor, taberelor, satelor de vacanță, excursiilor, expedițiilor și cluburilor de vacanță”, act normativ care reglementează, în afara problemelor administrative-organizatorice, în mod deosebit problematica conținutului activităților de vacanță.

Astfel, în întreaga activitate ce se va desfășura în această vacanță de vară în tabere (350 000 de elevi), în colonii, sate de vacanță, în expediții, excursii și drumetii, ca și în cluburile de vacanță, acțiuni în care vor fi cuprinși aproape 4 milioane de preșcolari și elevi, vor fi continuate activitățile politico-educative prevăzute în „Programul unitar al activităților politico-ideologice, tehnico-științifice, cultural-artistice și sportive, organizate cu preșcolarii și elevii.”

Obiectivul central al activității educative din vacanța de vară a acestui an școlar îl va constitui studiul și însușirea, de către toți elevii, a tezaurului de idei cuprinse în Expunerile tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al partidului nostru, la Plenara largită a C.C. al P.C.R. din 1—2 iunie 1982, la Conferința Națională a P.C.R. din decembrie 1982, precum și la consfăturile de lucru desfășurate în cursul anului 1983.

Indiscutabil că, în ansamblul activităților politico-educative, un loc important vor trebui să-l dețină tematicile menite să aprofundeze cunoașterea de către elevi a stadiului de dezvoltare economică-socială a țării, a obiectivelor fundamentale pentru etapa actuală, a raporturilor dialectice între partidul comunist și statul socialist, a rolului activității teoretice și politico-educative a partidului, a căilor și direcțiilor de acțiune pentru continuarea procesului de dezvoltare a societății socialiste multilaterale.

Pentru cei aproape un milion de pionieri și elevi participanți la excursii județene și interjudețene, ca și pentru cei 30 000 de pionieri ce vor lua startul în expedițiile „Cutezători”, itinerarele ce se vor stabili vor trebui să cuprindă cele mai atractive zone din patria noastră, și vor urmări, în primul rând, cunoașterea economiei noastre naționale, alături de frumusețile deosebite ale peisajului natural. Excursiile, expedițiile și drumetii — care vor cuprinde aproape 2 000 000 pionieri și soimi ai patriei — trebuie să-și aducă contribuția, alături de celelalte activități de vacanță organizate, la educarea patriotică a tinerei generații, la dezvoltarea minții de a fi cetățean al României socialiste, la dorința de a apăra, a proteja și a dezvolta bunurile existente. În felul acesta vacanța, prin posibilitățile nelimitate de deplasare, atît în timp cit și în spațiu, asigură concretizarea celor învățate în timpul anului școlar la diferite discipline de învățământ, sau cu ocazia dezbaterilor inițiate și, implicit, asigură fixarea temeinică a unor noțiuni.

Activitatea educativă din timpul vacanței de vară din colonii, tabere, excursii, expediții, sate și cluburi de vacanță va trebui să fie orientată și spre cunoașterea istoriei milenare a poporului român, a luptei sale îndelungate pentru afirmarea ființei proprii, pentru libertate socială și națională, pentru independență și unitate — fundament al activității ideologice, al educației patriotice socialiste a copiilor și tinerilor.

Organizațiile de copii și tineret împreună cu cadrele didactice vor iniția — pe toată perioada vacanței de vară — acțiuni de îngrijire a tuturor monumentelor și locurilor istorice cu care ocazie vor desfășura spectacolele-ocazie. De asemenea, cu prilejul zilei de 23 August, în toate localitățile și taberele vor fi inițiate ample acțiuni de cunoaștere de către copii și tineri a luptei partidului și poporului nostru pentru înfăptuirea revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă.

Nu trebuie să se uite că și în timpul vacanței de vară toți pionierii și elevii vor participa, la acțiuni consacrate luptei pentru pace. În toate taberele, cluburile de vacanță elevii vor participa la ample acțiuni de masă ce vor fi dedicate păcii, marșuri, ștafete ale păcii, albume ștafetă, spectacole cu tematică adecvată, expoziții de desen și fotografii

etc. De asemenea, se vor organiza acțiuni care să contribuie la stringerea legăturilor cu copiii și tinerii din întreaga lume, care să evidențieze voința tinerețului român de luptă pentru instaurarea unui climat de pace, securitate și colaborare între toate țările lumii.

În toate acțiunile de vacanță ce se vor organiza trebuie să-și găsească locul și activitățile de educație materialist-științifică și moral-cetățenească, în cadrul cărora accentul se va pune pe observarea, la fața locului, a unor fenomene din natură și societate, demonstrații practice, filme documentar-științifice, expuneri și dezbateri pe teme juridice, de cunoaștere a legilor țării, de comportare civilizată.

Vacanța de vară, atît de necesară tineretului studios pentru recreere și deconectare, trebuie să devină, în același timp, un spațiu pentru odihnă activă, de desăvîrșire a educației prin și pentru muncă. În perioada vacanței de vară a acestui an școlar, elevii din învățământul liceal și profesional vor participa la munca pe șantierele naționale, județene și locale ale tineretului, la amenajarea spațiilor de învățământ, la îngrijirea zonelor de agrement și, mai ales, la campania agricolă de vară. În această vară vor participa organizat la stringerea și întreținerea recoltelor circa 700 000 de elevi, iar ceilalți, începînd cu clasa a III-a, vor participa și ei, alături de părinți, pentru a da o mîină de ajutor muncii pe ogoarele patriei. În toate taberele, excursiile, expedițiile, o zi trebuie dedicată muncii patriotice, fie pe loturile agricole, la stringerea plantelor medicinale și fructelor de pădure, la amenajarea și întreținerea bazelor sportive, la refacerea și întreținerea marcajelor turistice etc, iar cu elevii care își vor petrece vacanța pe plan local, unitățile de învățământ, cluburile de vacanță, vor trebui să organizeze acțiuni de colectare și valorificare a materialelor refolosibile, de creștere a viermilor de mătase, a animalelor mici și a păsărilor.

Vacanța rămîne însă locul de întîlnire al copiilor cu apa, aerul și soarele, cu joacă, sportul, cîntecul și dansul. Programele de activitate ale acțiunilor de vacanță vor oferi activități culturale-artistice ce se vor desfășura în cadrul Festivalului Național „Cîntarea României”, spectacole prezentate de formații artistice de amatori sau profesioniști, concursuri, audii muzicale, cicluri de filme, învățare de cîntece și poezii etc. Se vor organiza concursuri la cele mai îndrăgite ramuri sportive în cadrul competiției naționale „Dacia”, se vor organiza centre de inițiere în diferite ramuri de sport, în special pentru învățarea și practicarea inotului, precum și activități de pregătire pentru apărarea patriei, organizate sub formă de concursuri aplicative.

În cadrul tuturor coloniilor, taberelor, satelor și cluburilor de vacanță se vor desfășura acțiuni de educație igienico-sanitară și rutieră realizate de cadre medicale și, respectiv, de lucrători ai inspectoratelor județene ale Ministerului de Interne.

Pentru elevii cu aptitudini în domeniul creației tehnico-științifice, casele pionierilor și școlimilor patriei, taberele de profil, cluburile de vacanță vor iniția cercuri cu cele mai diverse profiluri: aero-racheto-navo, automodelism, radiogoniometrie-operativă, electronică, electrotehnică, carturi etc., unde elevii vor putea să-și continue activitățile din timpul anului școlar.

Unitățile de învățământ se vor preocupa și de elevii care au întâmpinat greutăți în însușirea materiei, organizînd pentru aceștia meditații și consultații săptămînale, pe toată perioada vacanței.

Cele peste 150 000 cadre didactice care își vor aduce contribuția la buna desfășurare a vacanței de vară au fost temeinic instruite de către comandamentele județene de organizare și desfășurare a vacanțelor școlare, cu problematica conținutului activităților de vacanță, cu metodologia specifică activităților extradidactice și cu măsurile de ordine și disciplină necesare securității vieții copiilor. De modul cum cadrele didactice se vor achita de nobila misiune de a asigura maximum de eficiență și calitate în acțiunile întreprinse depinde, în mare măsură, succesul acestui „al IV-lea trimestru școlar”.

Prof. MARIN ILIESCU
director în Ministerul Educației și Învățămîntului

O utilă acțiune patriotică — recoltarea plantelor medicinale

Școlarii noștri de toate vîrstele participă, încă de la începutul primăverii, la o acțiune deosebit de necesară, de importantă și, în același timp, cu mari valențe formative: recoltarea plantelor medicinale.

Despre rezultatele pe care școala noastră — nr. 82 din Capitală — le obține în această frumoasă activitate voi vorbi pe scurt.

Cifrele de plan pentru recoltarea și predarea plantelor medicinale din flora spontană, în anul acesta școlar, au fost stabilite la 1 600 kg.

După comunicarea cifrelor de plan, conducerea școlii și organizația de pionieri au luat o serie de măsuri menite să asigure pregătirea temeinică a elevilor și a cadrelor didactice în vederea realizării cifrelor de plan.

Astfel, catedra de biologie din școală a organizat instruirea învățătorilor și profesorilor în legătură cu metodele care trebuie să fie folosite pentru recoltarea și uscarea plantelor medicinale. Învățătorilor și profesorilor, le-au fost prezentate, de asemenea, lista plantelor care se pot colecta și perioada optimă de recoltare și predare.

Pentru recunoașterea plantelor medicinale recomandate s-a întocmit un ierbar care a fost dat spre consultare învățătorilor, profesorilor și elevilor.

În orele de cunoștințe despre natură și științe biologice, profesorii au vorbit elevilor despre importanța economică pe care o prezintă recoltarea și predarea plantelor medicinale, aceștia fiind puși să recunoască, cu ajutorul ierbarului și al planșelor utilizate ca material didactic, plantele colectate. De asemenea, li s-a explicat modul cum trebuie să fie recoltate și uscate plantele pentru a avea o calitate cit mai bună, precum și perioadele optime de recoltare.

Prin grija conducerii școlii, la îndemina elevilor și cadrelor didactice au fost puse materiale documentare cum ar fi: „Ghidul micului culegător de plante medicinale”, „Să cunoaștem plantele medicinale”, „Plante medicinale și aromatice de la A la Z” etc.

Pentru realizarea cifrelor de plan, încă de la începutul lunii mai, am organizat acțiuni de recoltare a plantelor medicinale cu ajutorul elevilor, sub direcția conducerii și îndrumare a învățătorilor și profesorilor. O acțiune specială, organizată în luna mai și la începutul acestei luni, a constituit-o recoltarea mușe-

țelului, la care au participat aproximativ 1 200 elevi din cei peste 2 000 din școală. Acțiunea s-a desfășurat în împrejurimile Capitalei, elevii fiind transportați la locul de recoltare cu autobuze în cadrul unor excursii de o jumătate de zi. Această importantă acțiune s-a soldat cu recoltarea și prețarea la Plafar a circa 500 kg flori de mușețel — avînd satisfacția să constatăm că am fost prima școală din București, care am predat cantități foarte mari de plante chiar la început de sezon.

O altă cale prin care realizăm recoltarea de plante medicinale o constituie excursiile programate. Astfel, pentru elevii claselor I—IV, excursiile din trimestrul III al acestui an școlar, organizate la Predeal, Cheia, Tirgoviște, Snagov etc. au avut în program și colectarea de plante medicinale. De asemenea, și la celelalte excursii organizate în acest ultim trimestru al anului școlar s-a solicitat organizatorilor ca în programul fiecărei excursii să se prevadă și cel puțin două ore pentru colectarea de plante medicinale.

Pe lângă aceste acțiuni, menționăm că în unele ore de cunoștințe despre natură, botanică sau ecologie elevii s-au deplasat, sub conducerea profesorilor, la colectarea de plante medicinale. Ca urmare a măsurilor luate și a acțiunilor întreprinse, școala a recoltat și predat pînă acum: 500 kg flori de mușețel, 50 kg flori de tei, 60 kg flori de coada șoricelului, 20 kg pătlăgină, 20 kg traista ciobanului, 10 kg păpădie, 40 kg diferite alte plante.

Alte însemnate cantități de plante se află puse la uscat fie în școală, fie acasă la elevi.

În perioada care urmează se vor recolta, în continuare, frunze de castan, apoi în lunile iulie și august, cicoare, coada șoricelului, păpădie, urzică, nalbă, sunătoare, frunze de frasin, albastrele, salcim japonez.

Pe agenda acțiunilor vacanței de vară, stringerea plantelor medicinale ocupă loc central. Vom organiza, săptămînal, acțiuni de colectare a plantelor medicinale și a celorlalte materiale refolosibile, astfel încît, alături de celelalte numeroase și bogate activități recreative pe care școala noastră le inițiază, elevii să aibă și satisfacția că au realizat o muncă utilă, frumoasă.

Prof. IOAN RÎRNA
directorul școlii nr. 82 din București

ÎN VACANȚA DE VARĂ

Circulația rutieră a elevilor

Așa cum este și firesc, vacanța de vară, așteptată cu nerăbdare de toți copiii, li va găsi pe aceștia în număr mare în apropierea străzii, fie jucîndu-se sau deplasîndu-se pe jos, fie circulînd cu bicicleta sau călătorînd cu mijloacele de transport în comun. Aceasta va reclama, cu siguranță, o sporire a grijii și atenției tuturor celor care participă la traficul rutier pentru a-i proteja pe cei mici de marile necazuri și suferințe ce le generează accidente de circulație. (Accidente care, de la începutul anului au depășit cifra de 80 și în care copiii au fost grav răniți, ori și-au pierdut viața). În privința cauzelor care au favorizat comiterea accidentelor, vinovăția aparține în proporție de peste 75% copiilor și tinerilor, ei fiind fie pietoni sau bicicliști, fie pasageri sau călători. Cele mai multe dintre accidentele comise din vina copiilor au avut drept cauze: traversările prin locuri nepermise și fără asigurare, joaca pe stradă, nesupravegherea copiilor de către părinți, călătoria pe scările mijloacelor de transport în comun și circulația neregulamentară cu bicicleta.

Deși au fost luate numeroase măsuri preventive și s-au desfășurat multiple și variate activități educative, numărul celor mici angajați în evenimente de circulație a înregistrat o creștere alarmantă. Aceasta se datorează, în bună parte, preocupării reduse a unor cadre didactice de a desfășura activități de educație rutieră atractive, eficiente. Controlurile efectuate în școli generale și licee privind modul în care se realizează sarcinile din planurile comune de măsuri privind prevenirea accidentelor cu victime din rîndul elevilor au evidențiat faptul că în ciuda eforturilor depuse de factorii educaționali investiți cu atribuții și responsabilități în domeniul educației rutiere a tinerei generații, mai există încă numeroase neajunsuri, de vreme ce mai sînt încă mulți copii pregătiți necorespunzător în ceea ce privește manifestarea unui comportament civilizat, prudent, în condițiile în care traficul rutier devine tot mai intens. Printre altele, s-a constatat că în multe școli orele de circulație s-au desfășurat, fie în cadrul orelor de dirigență, fie în cadrul altor ore afectate celorlalte materii, iar în alte locuri nu s-au ținut deloc.

Pentru a se înlătura aceste deficiențe în munca de educație rutieră a elevilor, a fost elaborat un plan comun de măsuri al Ministerului Educației și Învățămîntului, Inspectoratului General al Mîlîției, Comitetului Central al U.T.C. și Consiliului Național al Organizației Pionierilor. Drept urmare, agenții de circu-

lație care îndrumă și sprijină activitățile de educație rutieră din școli vor preda, trimestrial, pe bază de grafic, una sau două lecții practice de circulație din cele nouă prevăzute anual pentru clasele I—XII. La ciclul primar, temele vor fi realizate la nivelul unel singure clase, la cel gimnazial pe un grup de 2—3 clase, iar la liceu — pe cele două trepte de învățământ.

Alături de orele de circulație, celelalte forme și metode de educație rutieră sînt menite să influențeze pozitiv conduita celor mici, în sensul preîntîmpinării angajării lor în accidente.

Printre aceste forme și metode, concursurile „Cea mai bună patulă școlară de circulație” și „Cine știe circulație, câștigă!”, ședințele de popularizare a regulilor de circulație, dezbaterile, cercurile tehnico-aplicative, proiecțiile de filme și diapozitive, realizarea de tipărituri și gazetele „Coțul circulației” dețin un rol important.

Dar, cum în actualitate este vacanța de vară, dorim să adresăm cadrelor didactice care îi vor însoți pe elevi în tabere de odihnă și excursii, în drumetii, expediții ciclo-turistice sau marșuri pionierești, câteva recomandări. Mai întii de toate, este necesară și obligatorie instruirea întregului efectiv de elevi asupra modului în care va trebui să circule pe timpul desfășurării acțiunii.

Se va insista asupra efectuării corecte a traversării străzii și a mersului în coloană, în cazul deplasării pe jos, precum și asupra necesității rului în șir indian, a asigurării temeinice și semnalizării corecte a intenției de schimbare a direcției de mers, în cazul deplasării cu bicicleta.

De asemenea, copiii vor trebui instruiți în privința modului de călătorie cu mijloacele de transport în comun (autobuze, autocare). Aceștia vor fi sfătuiți să nu se angajeze în traversare, la locuri de popas sau de debarcare, prin fața sau prin spatele autobuzelor oprite, ci numai pe la locurile semnalizate cu indicatoare și marcaje pentru pietoni.

Sperăm ca atît cadrele didactice, cît și părinții să-și sporească grija față de copii, să-și supravegheze și să-și controleze permanent în privința modului în care circulă sau se joacă, pentru a preveni angajarea lor în accidente rutiere și a nu umbri frumusețea și veselia unei vacanțe de vară cu necazurile și suferințele pe care le pot genera imprudența, ignorarea normelor de deplasare în siguranță pe stradă.

Articol realizat în colaborare cu Serviciul Circulație al Mîlîției Municipiului București

PITAGORA — 2500 DE ANI

La izvoarele matematicii

Născut în insula Samos a anticei Elade, acum peste două milenii și jumătate, Pitagora a așezat una din pietrele de temelie ale gândirii și cunoașterii științifice a omenirii.

De la Pitagora nu s-a păstrat nimic scris. Pe baza unor tradiții se presupune că s-a născut în insula Samos cu circa 580 de ani î.e.n. A învățat cu Thales din Milet, apoi fugind de tirania lui Polycrate s-a stabilit la Crotona, în sudul Italiei, unde înființează o școală filozofico-religioasă numită școala pitagoreică. După versiunile lui Diocare citat de Porfir, maestrul ar fi murit (circa 500 î.e.n.), în Metapont și locuitorii acestui oraș i-au arătat lui Cicero (106—43 î.e.n.) casa, jilțul și mormântul acestuia.

Pitagora a fost unul dintre primii deschizători de drumuri în matematica greacă timpurie.

El a realizat pentru prima oară legătura dintre mărimi și numere. arătând cum relațiile între mărimile unei figuri geometrice se exprimă prin relații între numere.

Legătura dintre aritmetică și geometrie inițiată de Pitagora și cultivată în continuare în școala ce-l poartă numele, de câteva generații, cu multă pasiune și precizie, a fost încheiată cu succes de nemuritorul Euclid (350—275 î.e.n.) și consemnată pentru de-apururi în celebrele sale elemente.

Pasul gigantic realizat de Pitagora și școala sa nu poate fi comparat decât cu cel făcut de René Descartes 2000 de ani mai târziu, care face legătura dintre geometrie și algebră, creind astfel geometria analitică (1637).

Ceea ce a fost Pitagora pentru știința elină, a fost Descartes pentru știința epocii sale.

După concepția pitagorienilor numerele (ne referim la numerele naturale) reprezentau esența tuturor lucrurilor. Ei atribuiau numerelor o existență de sine stătătoare. Intregul univers era o armonie de numere. Numerele sunt lucrurile înseși, sau, ceea ce e totuna, lucrurile sunt compuse din numere. De aici a rezultat și deviza scrisă pe frontispiciul școlii sale: „*Μανθάνω λέγων αριθμούς*” (Numerele guvernază lumea). Lui Pitagora i se atribuie, de asemenea, studiul proporțiilor, al mărimilor medii (media aritmetică, geometrică, armonică) precum și tabela ce-i poartă numele (cunoscută și sub numele de tabela înmulțirii).

În astronomie, emite pentru prima oară teoria cosmogonică prin care pământul nu se mai află în centrul universului, abandonând astfel teoria geocentrică, care este înlocuită cu teoria heliocentrică, confirmată 2000 de ani mai târziu de Copernic (1473—1543).

În teoria muzicii, enunță cele două legi fundamentale: Prima: Lungimea corzilor este invers proporțională cu frecvențele sunetelor emise; A doua: Legea consonanței. Sunetele muzicale (consonanțele) se obțin numai atunci când lungimile corzilor ce le emit se află într-un anumit raport exprimat prin numere întregi. Pentru a justifica aceste legi s-a folosit de un monocord (instrument muzical cu o singură corză), de teoria proporțiilor și de media geometrică și armonică.

Folosind asemănarea triunghiurilor și proprietățile proporțiilor, Pitagora demonstrează pentru prima dată sub forma generală teorema ce-l poartă numele, fiind atribuită acestuia de către Plutarh (46—120 e.n.), Diogene Laertius, Ateneus și Proclus Diadochus (410—450). Pe baza unei legende, se spune că Pitagora, drept mulțumire pentru această frumoasă descoperire, a adus jertfă zeilor o sută de boi (o hecatombă, după denumirea timpului). Înaintea lui Pitagora această teoremă era cunoscută numai pentru anumite cazuri particulare de către babilonienii și egiptenii. Cu privire la numărul demonstrațiilor date teoremei, deși se cunoștea un număr impresionant (365), ele nu mai prezintă astăzi vreo importanță deosebită, ci au rămas doar ca o simplă curiozitate.

Edificiul filozofic pitagorician bazat pe numere a început după scurt timp să se clatine și apoi să se prăbusească, atunci când s-a constatat că există mărimi geometrice ce nu pot fi exprimate cu ajutorul numerelor (naturale). Este interesant de observat că aceste numere noi au fost găsite chiar cu ajutorul teoremei ce-i poartă numele: ipotezuza la pătrat / de o vei ridica / peste catete la pătrat / a căror sumă să o faci / vei da! Este vorba de diagonala pătratului cu latura egală cu unu, și a cărei mărime este $\sqrt{2}$. Deși s-au făcut numeroase încercări, s-a constatat că această mărime nu poate fi exprimată ca raport a două numere întregi.

Legenda ne spune că pitagoreicul Hip-pas din Metapont a fost pedepsit de zei, murind într-un naufragiu deoarece a divulgat secretul numerelor de forma $\sqrt{2}$ și $\sqrt{5}$ care poartă astăzi denumirea de numere iraționale (deoarece în latină „ratio” înseamnă raport). Pentru Platon aceste numere prezentau o importanță deosebită, scotind că fiecare om trebuie să „știe că diagonala pătratului este incommensurabilă cu latura sa”.

De asemenea, este remarcabil faptul că în școala lui Pitagora s-a folosit pentru prima oară în mod explicit conceptul de infinit (este vorba de infinitul mic în act, adică o mărime mai mică decât orice mărime finită). Acest concept a fost folosit pentru a demonstra irraționalitatea numerelor amintite. Dar cel mai mare aport adus matematicii de către Pitagora și școala sa, a fost înlocuirea pentru totdeauna a metodelor empirice, bazate pe experiență, cu raționalismul și demonstrația. „Nici un ma-

Pitagora — după o frescă de Rafael

tematician, atât timp cât această rașă umană va ocroti să existe, nu poate renunța la știința de a înțelege cum s-a realizat pentru prima oară într-un mod precis și categoric înțelegerea lucrurilor care s-a obținut de atunci demonstrația” (O. Orestescu).

Din cercetările obținute de Pitagora și școala sa, putem concluiza că întreaga gândire matematică de astăzi se sprijină puternic pe principiile acordate în gândirea emanată de genul matematic al antichității elice, acum 2500 de ani.

Conf. univ. CERCHEZ MIHU

Intilniri colegiale

Pentru a veni în sprijinul cadrelor didactice, absolvenților ale liceelor pedagogice, Institutul Școlii Normale și Institutul Pedagogic, care își arbitrasez împlinirea unui număr de ani de la absolvire și începerii în meseria didactică, revista noastră publică anunțurile în mod gratuit. Primim și publicăm anunțurile numai dacă sunt avizate de conducătorii școlilor sau institutelor în care urmează să aibă loc sărbătorirea. Rugăm ca textele să fie redactate clar și cât mai concis.

În cazul în care, din lipsă de spațiu, nu vom publica toate anunțurile primite în redacție și vom fi nevoiți să le amânăm pentru numărul revistei din luna următoare, am prioritate anunțurile referitoare la liceele pedagogice (școli normale) și institutele pedagogice.

Absolvenții Școlii Pedagogice de Băilești din Cimpulung-Muscel, județul Argeș, promoția 1963 sunt invitați a lua parte la intilnirea pregătită de instituția a treizeci de ani de la absolvire, care va avea loc în ziua de 22 iulie, ora 10, la Liceul Pedagogic din Cimpulung-Muscel, Băilești în legătură cu intilnirea se pot solicita în București, la telefon 66 64 21, Susală Ion, și la Cimpulung-Muscel, prof. Alex. Bunescu, str. Măier Gârboșu, nr. 2, cod : 0425.

Absolvenții Școlii Normale de Fete din Lugoj, promoția 1947, anunță intilnirea după 36 de ani în ziua de 19 iulie 1983, la Lugoj. Relații la colega Silvia Munteanu (Rațiu) din Dobra, cod : 2743, str. Tranșăfirilor, nr. 19, județul Hunedoara.

Promoția 1973 a anului V B — educatoare a Liceului Pedagogic Bacău organizează intilnirea de promoție în ziua de 25 iunie 1983, la Slănic-Moldova, județul Bacău. Rugăm pe toate absolvențele să ia legătura cu colegile lor din municipiul Gh. Gheorghiu-Dej, județul Bacău, la următorul număr de telefon : 232 25, Grădinița cu Program Prolungit nr. 13.

Fotografiile din pag. 1—11 (cu excepția celor de la articolul „Insemnări din Cetatea aluminiului”) ale acestui număr de revistă au fost realizate de prof. Valeriu Bogdăneț, înfățișând activități de la Școala nr. 5 din Bacău.

TREI ÎNSEMNĂRI

„Acea substanță vie...”

- Umanismul socialist — trăsătură fundamentală a activității didactice
- Un elev imobilizat în pat de suferință dorește să devină pionier
- Prietenie și solidaritate la nivelul întregii clase de elevi

Prin dimensiunile sale ample, umanismul socialist străbate toate domeniile de activitate și toate colectivele de muncă ale societății noastre în neîntreruptă sa dezvoltare și perfecționare îndreptată cu privirea căuzătoare spre comunism.

Prin prezența sa activă în relațiile de muncă și în toate celelalte relații, sociale, umanismul socialist dă strălucire gândurilor noastre, aspirațiilor și faptelor de fiecare zi, înobilind rezultatele muncii cu strălucirea așezării acestor rezultate în slujba omului și pentru bunăstarea sa.

Sunt gânduri pe care le încerci ori de câte ori în faptele obișnuite de muncă de fiecare zi descoperi semnificațiile profunde ale profilului moral și spiritual innoit și în continuare innoire al oamenilor societății noastre socialiste. Sunt gânduri cu care te poți apropia de colectivul Școlii nr. 11 din București ca și al altor multe, foarte multe școli din țara noastră, de la grădinițe și până la activitatea deosebită în aulele institutelor de învățământ superior.

La Școala nr. 11, învățătoarea Valentina Vasiliu, a avut la începutul acestui an școlar, între alți elevi de la o clasă a II-a, și pe Eduard Valentin Popa, un micuț cu ochii mari, continuu căutător, stăruitor la scrierea, fiecărei litere și însoțitor la rezultatul fiecărei adunări

sau înmulțiri, și lată că doar numai după câteva săptămâni de școală o teribilă și nemiloasă suferință — un sarcom, un cancer al osului — îl imobilizează definitiv în pat. Trec greu, foarte greu pentru Eduard Valentin, pentru părinții și bunicii săi și de asemenea și pentru învățătoarea și colegii lui de clasă, zilele de investigație medicală până la formularea necruțătorului diagnostic și a indicației de intervenție chirurgicală cu îndelungată, foarte îndelungată îngrijire medicală în pat.

— Aș vrea să fiu pionier! Spune Eduard Valentin, care auzise că aproape toți ceilalți colegi ai lui primiseră cravata roșie de pionier.

Si un grup de pionieri, cu învățătoarea Valentina Vasiliu, comandant instructor de detașament și elevul Carp Bogdanel, pionier combatant de detașament, au organizat, în camera în care colegul lor îi primise pe patul de suferință, ceremonialul pionieresc cu înminarea cravatei roșii cu tricolor.

Eduard Valentin a primit, prin gestul de mare frumusețe al colegilor lui și al învățătoarei, o puternică infuzie morală care, într-o scrisoare adresată redacției de față lui, este reflectată în următoarele rânduri: „găsesc în sprijinul pe care colegii fiului meu și tovarășa învățătoare îl dau dincolo de orele lor de program, acea substanță vie, ceea ce reprezintă școala în condițiile societății noastre, expresie de umanism și dăruire”.

Elevul Eduard Valentin — care face progrese privind starea sănătății și încă primește îngrijiri medicale — citește cu regularitate scrisorile trimise de colegii și învățătoarea sa.

Cred că vă bucurați, tovarășă Emilia Apostol, directoare școlii, și Magdalena Grigora, secretara biroului organizației de partid, că în colectivul Școlii nr. 11 se muncește cu atita dăruire și cu astfel de pilde atât de emoționante.

RAMNĂȚINAR, NUMAI PREȚUIND COPILĂRIA

„Ore de Aur”

de Hristu Cîndroveanu

Povestirile lui Hristu Cîndroveanu — caracterizate „Pe teme folclorice aromâne și nu numai!” — ne conduc cu măiestrie în lumea fără asemănare a basmului autentic și a povestirii pline de tăle isteț al proverbului, în profunzimea idealului de vitejie și dreptate profund și etern uman al universului clădit de bunii și nepoții, ștara în fața vetrei cu jăralie și în graiul care stăruie cu perfectă fermecătoare bogății de nuanțe ale curiozității pus cu roșă acolo, doar acolo, unde îi este într-adevăr rostul.

„Orele de aur” ale lui Hristu Cîndroveanu merg ca un dialog purtat între autorul povestirilor și copiii minimei demitalități suspensivă și judecătoare, reinventate de emișe eroii dintr-o bună și frumoasă deosebită de diamante, virtuțile din străbuni coborâtoare.

Trecind de la „Isprăvile fără de seamăn ale Frumosului-fiu-de-vinător”, la „Judecata lui Nastratin” și la „Un Neghință mic și harnic” sau de la „Cine a zis că fetele nu sint istețe?” la „Amarul cotoaroanței” și la „Grozavele întâmplării ale feciorilor din Livezi” — amintind astfel câteva dintre povestirile „Orelor de aur” — pătrunzi într-o atmosferă în care sufletul omenesc se infățișează cu simplitate în dimensiuni cosmice în care omul își este propriul său demiurg și în care valorile se așază și se reazăază pe temelie celor mai autentice virtuți ale oamenilor purtători de astfel de virtuți.

Hristu Cîndroveanu a scris cu „Ore de aur” încă o carte care se citește de copii, care poate fi citită copiilor și care invită la lectură pe toți cei care numai prețuind copilăria, rămân mereu tineri.

O LECȚIE DE PATRIOTISM

„Caietele locotenentului Florian”

de Ștefan J. Fay

Abta apărut de sub tesscurile editurii „Aibănor” (București, 1983, lector Mari-eta Croicu), ed de-al cincilea număr publicat de Ștefan J. Fay s-a bucurat nu numai de un interes deosebit din partea cititorilor revistei noastre, care ne-au și semnalat virtuțile educative ale operei, dar și de buna apreciere a oamenilor de literă și, deopotrivă, a istoricilor.

Noua carte a lui Ștefan J. Fay este într-atât de bogată în fapte reale de viață (de altfel, „Caietele locotenentului Florian” sint documente memorabile ineditate și autentice), încât, departe de a fi o carte de istorie, este un roman istoric, o operă literară construită cu multă originalitate, de un scriitor care prin prisma sa ne introduce în unele din marile teme ale devenirii noastre naționale și sociale. Cu locotenentul Bogdan pătrundem nu numai în mijlocul unor episoade autentice și în lumea unor mari personalități ale primului război mondial, ci și în dinamica unor structuri sociale, cu mult talent și forță de creație imaginate de autor.

Inginer topograf, primul ofițer din armata habsburgică trecut peste Carpați și înrolat în armata română, locotenentul Florian Bogdan desfășoară o activitate pe cât de complexă — de la „Congresul românilor de peste hotare aflați în țară”, la o eroică activitate de contrainformații și pină la deputat în primul Parlament al

României întregite după 1 Decembrie 1918 — pe alii de puternic direcționată de lupta multiseclară a românilor de pe ambele părți ale Carpaților pentru Unire, pentru desăvârșirea operei lui Mihai Viteazul.

Cartea lui Ștefan J. Fay — cuprinzând imagini sintetice, dar și detalii impresionante asupra perioadei dintre începutul primului război mondial și intrarea României în luptă, precum și a operațiilor militare pe cel mai lung front pe care a luptat vreuna din țările care s-au opus agresiunii declanșate de monarhia habsburgică — prilejuiește și o intilnire, în acțiuni de o mare simpatie, cu oameni reprezentativi, portrete realizate cu deosebită măiestrie.

„Caietele locotenentului Florian”, realizate cu o profundă cercetare „sine ira et studio” a numeroase izvoare documentare, se citește ca o bună și frumoasă lecție de patriotism care — așa cum și scrie autorul dedicind cartea unui vechi prieten al său — „infățișează o poveste în care istoria trece prin inimă”.

Rubrica „Trei insemnări” a fost elaborată de COSTIN ȘTEFĂNESCU